

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΤΕΛΟΣ
Το Γραφείο
ΚΕΜΤ Α.Ε.
Αριθμός Αδείας
3373

Κωδ.: 6313

πηγή

[Ενημέρωσης & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ]

ΤΕΥΧΟΣ 65

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ • 2011

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιδιοκτησία - Έδρα

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής

Κωδικός: 6313

Εκδότης

Γεώργιος Ζουρίδης

Πολιτικός Μηχανικός - Υγιεινολόγος

Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τηλ.: 210 7495420-21, 210 2144098,

210 2144184

Fax : 210 7495381, 210 2144185

E-mail: pubrel@eydap.gr

Υπεύθυνος Σύνταξης

Γεώργιος Ζουρίδης

Βοηθοί Σύνταξης

Μαργαρίτα Γκαμαλέτσου

Ευαγγελία Σαδίκη

Συνεργάτες Τεύχους 65

Δημήτρης Χαλιβελάκης

Ηλίας Φιλιππίδης

Χρήστος Αγγελόπουλος

Αντώνης Ξανθάκης

Θεοφάνης Γιώτης

Α. Αγγελάκης

Κατερίνα Παναγοπούλου

Νίκος Μαλλιάρης

Παναγιώτης Παπαϊωάννου

Κώστας Ρίπης

Ιωάννα Μακρυπούλια

Νικόλαος Ναούρης

Ειρήνη Υφαντίδου

Γιώργος Σαχίνης

Ελένη Χριστογεωργάκη

Σοφία Τζιμοπούλου

Όλγα Ντρη

Έφη Φλωτσίου

Παναγιώτης Σκλαβούνος

Λ. Βέργος

Γιάννης Λάμπρου

Όλγα Τσιμιδάκη

Ευαγγελία Σαδίκη

Επεξεργασία κειμένων

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τεχνική Επιμέλεια

Γεώργιος Ζουρίδης

Art Directors

Νάσος Γρηγοράτος

Βεατρίκη Τζένου

Διαχωρισμοί/Εκτύπωση

ICON-NET

Σελ. 1

Editorial

Σελ. 2

Ο Διευθύνων Σύμβουλος... εφ' όλης της ύλης... Επιμελείται η κα Τσιμιδάκη

Σελ. 4

Ημερίδα της ΕΥΔΑΠ για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού

Σελ. 5

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στη Διεθνή Έκθεση POLIS

Σελ. 6

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στην πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών - WOPs".

Επιμελούνται οι κ.κ. Ντρή, Τζιμοπούλου

Σελ. 8

Παρούσα η ΕΥΔΑΠ στο 6ο Ετήσιο ROAD SHOW. Επιμελείται ο κ. Ναούρης

Σελ. 9

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στις δράσεις «Περιβάλλον και Πολιτισμός 2011.

Φωνές Νερού Μυριάδες». Επιμελείται η κα Υφαντίδου

Σελ. 10

ΓΙΑ ΜΙΑ ΓΟΥΛΙΑ ΝΕΡΟ: Με μέλλον η ΕΥΔΑΠ, ΑΝ... Επιμελείται ο κ. Χαλιβελάκης

Σελ. 12

Με το βλέμμα σ' ένα καλύτερο μέλλον.... Επιμελείται ο κ. Αγγελάκης

Σελ. 16

Επιχειρησιακό Κέντρο Λειτουργίας ΕΥΔΑΠ. Επιμελείται ο κ. Σαχίνης

Σελ. 17

Κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Επιμελείται η κα Μακρυπούλια

Σελ. 18

ISO or ISOLated. Επιμελείται η κα Παναγοπούλου

Σελ. 22

Συστήματα Δ/Ο εφαρμογών - Sap Business One. Επιμελείται ο κ. Μαλλιάρης

Σελ. 24

Αποφάσεις. Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 24

Αυτοί που μας άφησαν

Σελ. 25

Επιστολές. Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 26

ΣΦΗΝΑ στην επικαιρότητα του τριμήνου εντός και εκτός ΕΥΔΑΠ

Σελ. 31

Τι είναι αυτό που το λένε... αποχέτευση; Επιμελείται ο κ. Ρίπης

Σελ. 32

Η συμπεριφορά των καταναλωτών στην οικονομική ύφεση. Επιμελείται η κα Χριστογεωργάκη

Σελ. 34

Διοίκηση Γνώσης ή αλλιώς Knowledge Management. Επιμελείται ο κ. Παπαϊωάννου

Σελ. 37

Η «Τεχνητή Νοημοσύνη» στην καθημερινή ζωή. Επιμελείται ο κ. Σκλαβούνος

Σελ. 38

13 απλές τεχνικές για «επιτυχημένα» αλά ελληνικά έργα!!! Επιμελείται ο κ. Γιώτης

Σελ. 40

«Ο Γιάννης και ο Δράκος». Μια ιστορία για το σήμερα... Επιμελείται ο κ. Ξανθάκης

Σελ. 42

Η εντιμότητα των Ελλήνων... Επιμελείται ο κ. Φιλιππίδης

Σελ. 44

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙ: Οι καλικάντζαροι θα φύγουν έντρομοι, όταν ανάψουμε πολλές φωτιές... Επιμελείται ο κ. Αγγελόπουλος

Σελ. 46

Η μεγάλη ηθοποιός Ελένη Παπαδάκη και ο τραγικός θάνατός της στα Διυλιστήρια Γαλατσίου. Επιμελείται ο κ. Λάμπρου

Σελ. 47

Κρίση και Πολιτισμός. Επιμελείται η κα Φλωτσίου

Σελ. 48

Αφιέρωμα: Νίκος Γκάτσος. Ο εκφραστής του ελληνικού ποιητικού υπερρεαλισμού. Επιμελείται η κα Φλωτσίου

Σελ. 49

Requiem για ένα ξεχασμένο Παραμύθι. Για την μεταφορά: κ. Ζουρίδης

Σελ. 50

ΑΠΟΨΗ: Το χρονικό μιας προαναγγελθείσας κατάρρευσης... Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης

Η επικοινωνιακή προπαγάνδα πλησιάζει απειλητικά και την Επιχείρησή μας. Οι κονδυλοφόροι του πολιτικού συστήματος και της μνημονιακής πολιτικής χύνουν άπλετο μελάνι για να προετοιμάσουν τις συνειδήσεις των πολιτών για την αναγκαιότητα εκποίησης όλων των Ελληνικών Επιχειρήσεων, για την υποτίμηση της αξίας των παρεχόμενων απ' αυτές υπηρεσιών. Οι κονδυλοφόροι αυτοί -πιστοί εκφραστές ιδιωτικών και διεθνικών συμφερόντων- διαλαλούν προς κάθε κατεύθυνση ότι η πτώση του μέσου κατά κεφαλή μισθολογικού κόστους θα βοηθήσει την ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων παρά τις οικονομικές και στατιστικές μελέτες των ειδικών ότι **η παράμετρος του κόστους αυτού επηρεάζει ελάχιστα τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα των παραγωγικών μας δυνάμεων**.

Δεν λαμβάνουν υπόψη τους ότι:

- Οφείλουν να αξιολογήσουν την οικονομική κατάσταση της κάθε Επιχείρησης, τους δείκτες ανάπτυξής της, την ύπαρξη ή όχι λειτουργικών κερδών, την πορεία των υπόλοιπων οικονομικών δεικτών που συγκαθορίζουν την ευρωστία ή όχι της Επιχείρησης όπως η μέση παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού, που είναι μια ακόμα σημαντική παράμετρος του μισθοδοτικού κόστους σε μια σύγχρονη Επιχείρηση.
- Οφείλουν να είναι προσεκτικοί όταν μιλούν για όριο στο μέσο κατά κεφαλή κόστος γιατί αυτό δημιουργεί εκρηκτικές ανισότητες μεταξύ των εργαζομένων σε μια Επιχείρηση.

Εμείς βροντοφωνάζουμε:

Κάτω τα χέρια από την ΕΥΔΑΠ και τους εργαζομένους της.

Η Εταιρεία μας – παρά τις όποιες διαχρονικά παραλείψεις ή επιχειρησιακές αδυναμίες των Διοικήσεων, παρά τις όποιες ιδεολογικές στρεβλώσεις του Συνδικάτου – **ως μια γροθιά**, καθημερινά παρέχει αδιαλείπτως υγιεινό και φθινό πόσιμο νερό στη μείζονα έκταση της Αττικής και εγγυάται την αποχέτευση των χρήσεων του νερού και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ΕΥΔΑΠ παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον που καλείται να δραστηριοποιηθεί και παρά τον διарκή κρατικό παρεμβατισμό που τις προσθέτει ποικίλα χρέη **κατορθώνει να είναι κερδοφόρα**. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη την «πάκτωση» των τιμολογίων της εδώ και χρόνια (για να βοηθήσουμε την αντιπληθωριστική προσπάθεια των διαχειριστών της ελληνικής οικονομίας – μας είπαν!), τα τεράστια χρέη προς την εταιρεία μας – της τάξεως των 600 και πλέον εκατομμυρίων ευρώ – του Δημοσίου και των ΟΤΑ που στερούν ρευστότητα στην Επιχείρηση και μειώνουν

τις επενδυτικές της δυνατότητες αλλά και τη συνεχή συνταξιοδότηση του Προσωπικού με ότι αυτό συνεπάγεται **η κερδοφορία της ΕΥΔΑΠ αποτελεί συλλογικό άθλο**.

Σωστή στόχευση και χρηστή διαχείριση από την τωρινή Διοίκηση, τίτania προσπάθεια ενός συρρικνωμένου αριθμητικά Προσωπικού.

Ενός Προσωπικού που πλήρωσε ήδη – ως μη όφειλε – το «μάρμαρο» της ανικανότητας των οικονομικών διαχειριστών της χώρας για την αποπληρωμή των εθνικών μας χρεών, που εκείνοι δημιούργησαν. Ενός Προσωπικού **που καλείται καθημερινά να εντατικοποιήσει την εργασία του για να καλύψει επιπλέον τους νέους αναπτυξιακούς στόχους της ΕΥΔΑΠ** όπως η μεταφορά τεχνογνωσίας σε περιοχές εκτός Αττικής που την έχουν ανάγκη ή η ανάληψη ολοκληρωμένης διαχείρισης του κύκλου του νερού στα νησιά αλλά και ανά την Ελλάδα ή το εξωτερικό εφόσον της ζητηθεί.

Η εργασία που απαιτείται από το ήδη συρρικνωμένο λόγω συνταξιοδοτήσεων Προσωπικό –που καθημερινά εμπλουτίζει τις επιστημονικές γνώσεις και την τεχνική εμπειρία του με ταχύρρυθμη – κοπιαστική μαθητεία και συνεχείς μετακινήσεις εκτός και εντός Αθηνών – **δεν μπορεί να μένει απλήρωτη**.

• **Δε νοείται οι παρεμβάσεις των εργαζομένων στην ΕΥΔΑΠ** να στοχεύουν στη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος για την Εταιρεία, να αντιπαλεύουν τα πρωτογενή ελλείμματα που δημιουργεί η έλλειψη τεχνογνωσίας ή η ύπαρξη ανταγωνιστικών συμφερόντων στα νησιά και σε άλλες περιοχές της ενδοχώρας – όπου τεράστια χρηματικά ποσά σπαταλούνται άναρχα και αντιπαραγωγικά – **και να μένουν απλήρωτοι**.

• **Δεν νοείται οι παρεμβάσεις των επιστημονικών μας στελεχών** να δημιουργούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την αύξηση της απορροφητικότητας κοινοτικών ή εθνικών χρηματοδοτήσεων για τους υποστηριζόμενους τεχνογνωστικά από την ΕΥΔΑΠ Δήμους ή Περιφέρειες και οι ίδιοι **να μην πληρώνονται**.

• Και κύρια, **δε νοείται να καλούνται οι εργαζόμενοι σε καθημερινή εικοσιτετράωρη βάση** να διαχειρίζονται ένα αχανές δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης με τις πολύπλοκες εγκαταστάσεις που το υποστηρίζουν **και να μην πληρώνονται καταλλήλως**.

Γι' αυτό αφήστε μας να κάνουμε καλά τη δουλειά μας και μη φανταστείτε ότι θα πολυδιασπάσετε ή θα «γονατίσετε» το ήδη συρρικνωμένο και ταλαιπωρημένο Προσωπικό μας.

Η απάντησή μας θα είναι μια γροθιά...

Με δύο σημαντικές συνεντεύξεις στις εφημερίδες ΑΞΙΑ και METRO, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ, έδωσε απαντήσεις σε πολλά από τα θέματα που απασχολούν εργαζόμενους και καταναλωτές. Επισημάναμε τις πλέον χαρακτηριστικές απαντήσεις του ανά θεματική και τις παραθέτουμε...

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ**

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Ο Διευθύνων Σύμβουλος...

πηγή
[2]

Για την οικονομική πορεία της ΕΥΔΑΠ εν μέσω κρίσης

«...Για να γίνω όμως πιο συγκεκριμένος, μπορώ να σας πω ότι η εξοικονόμηση σημαντικών λειτουργικών εξόδων εξασφάλισε την ανοδική πορεία των κερδών, δεδομένου μάλιστα, ότι είμαστε η μοναδική ίσως ΔΕΚΟ που δεν έχει προβεί εδώ και τέσσερα χρόνια σε αύξηση του τιμολογίου προς τον καταναλωτή. Κανένα κόστος δηλαδή δεν μετακυλύετε στον πελάτη μας. Αντίθετα, οι παροχές προς τον πελάτη αυξάνονται, οι τιμές παραμένουν σταθερές. Πείτε μου, πόσες ΔΕΚΟ γνωρίζετε να το κάνουν αυτό;» **ΑΞΙΑ**

«...Σε ό,τι όμως αφορά στα μετά φόρων κέρδη της ΕΥΔΑΠ αυτά παρουσίασαν μια αύξηση του 75% σε σύγκριση με το περσινό 9μηνο. Σε απόλυτους αριθμούς θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα μετά από φόρους κέρδη της ΕΥΔΑΠ έφτασαν στο ποσό των 27 εκατ. ευρώ σε αντίθεση με το περσινό 9μηνο που έφτασαν τα 15 εκατ. ευρώ.» **METRO**

Για τις μειώσεις των μισθών των εργαζομένων

«...Παρ' όλα αυτά, το προσωπικό της εταιρείας δε μπορεί να συνεχίζει να "τροφοδοτεί" το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα της Εταιρείας από τις απολαβές του. Ο λόγος είναι απλός: Η εταιρεία έχει μπει σε μια αναπτυξιακή τροχιά πρωτόγνωρη τόσο για τα ελληνικά δεδομένα, όσο και το είδος της "υβριδικής" νομικής μορφής της εταιρείας. Είναι λάθος να εφαρμόξεις διοίκηση δημοσίου σε υπαλλήλους που εργάζονται με ρυθμούς και μεράκι ιδιωτικού τομέα. Θα πρέπει να υπάρχει μια διαχωριστική γραμμή. Και από 'δω και στο εξής οποιαδήποτε μείωση στις αποδοχές του προσωπικού περισσότερο θα φρενάρει, παρά θα ωθήσει προς τα εμπρός την αναπτυξιακή πορεία της εταιρείας.» **ΑΞΙΑ**

«...Τώρα σε ό,τι αφορά το θέμα της συμπίεσης των μισθών είναι αλήθεια ότι γίνεται ένας πόλεμος μεταξύ των ιθυνόντων διαχειριστών της εθνικής οικονομίας με τους εργαζόμενους. Δικιά μας άποψη είναι ότι κάθε Επιχείρηση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο. Η ΕΥΔΑΠ π.χ. είναι μια Επιχείρηση η οποία είναι κερδοφόρα, δεν ανήκει δηλαδή στις ζημιογόνες Επιχειρήσεις. Καλύπτει πλήρως και διαχρονικά τις φορολογικές της υποχρεώσεις προς το Δημόσιο και συμβάλλει όπου δει στην εθνική οικονομία. Με απλά λόγια δεν κοστίζει ούτε ένα ευρώ στο Δημόσιο κουμπαρά. Απεναντίας τον ενισχύει. Αντιθέτως αν το Δημόσιο και οι ΟΤΑ αποπλήρωναν τα χρέη τους προς την ΕΥΔΑΠ – που αγγίζουν αθροιστικά τα 600 και πλέον εκατομμύρια ευρώ – τότε η Εταιρεία

θα είχε μεγάλη ρευστότητα αλλά και τεράστιες επενδυτικές δυνατότητες. Η ΕΥΔΑΠ είναι λοιπόν μια Επιχείρηση με εξειδικευμένη εμπειρία, με ικανούς επιστήμονες οι οποίοι μπορεί να διαχύσουν τη γνώση και η γνώση αυτή ως όλοι γνωρίζουμε δεν παρέχεται δωρεάν. Οφείλουμε να τους πληρώνουμε ικανοποιητικά για να μπορούν και αυτοί να συνεισφέρουν. Διαφωνώ ριζικά με την αντίληψη ότι η μείωση κατά κεφαλήν του μισθολογικού κόστους θα βοηθήσει στον ανταγωνισμό των Επιχειρήσεων. Δε νομίζω ότι αυτό το οποίο χαρακτηρίζει την οικονομική δυσλειτουργία των Επιχειρήσεων είναι το μισθολογικό κόστος. Θεωρώ ότι η πιο σημαντική παράμετρος είναι η μη ορθολογική διαχείριση των Επιχειρήσεων αυτών, η έλλειψη αξιολόγησης της ίδιας της παραγωγικότητας της Επιχείρησης και του κάθε εργαζόμενου, η έλλειψη οράματος και στόχων των Επιχειρήσεων αυτών και βεβαίως ο κρατικός-πελαταικός παρεμβατισμός ο οποίος μέχρι σήμερα δημιουργούσε τεράστια ελλείμματα στις Επιχειρήσεις αυτές. Εάν οι Επιχειρήσεις του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, οι ΔΕΚΟ, και ειδικά οι εισηγμένες λειτουργούσαν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, αν αφήνονταν οι Επιχειρήσεις αυτές να τις δια-

χειριστούν κατάλληλοι άνθρωποι με τεχνοκρατική νοοτροπία, μέσα από συγκεκριμένη στοχοθεσία, τότε πιστεύω ότι οι Επιχειρήσεις του Δημοσίου θα μπορούσαν να έχουν υψηλή αποτελεσματικότητα. Το παράδειγμα της ΕΥΔΑΠ νομίζω ότι πρέπει να παρουσιάζεται ως πρότυπο μιας Επιχείρησης η οποία παρά του ότι ανήκει πλειοψηφικά στο Δημόσιο έχει κοινωνική παρέμβαση, έχει οικονομική αυτοδυναμία. Έχει συνεχή κερδοφορία.

Σε ό,τι αφορά στη συμπίεση των μισθών οι εργαζόμενοι της ΕΥΔΑΠ ήδη πλήρωσαν, ως μη όφειλαν, το απαραίτητο τίμημα με την κατάργηση του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού και με τις οριζόντιες μειώσεις που έπληξαν ανεξάρτητα όλο το Προσωπικό. Από το 2009 έχασαν, ως μη όφειλαν, πάνω από το 30% του εισοδήματός τους πληρώνοντας την κακοδιαχείριση της Ελληνικής οικονομίας. Θεωρώ ότι το να ζητάμε περαιτέρω θυσίες από ανθρώπους οι οποίοι καλούνται να εξάγουν τεχνογνωσία, να διαχειριστούν ένα αχανές δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης στους χώρους αρμοδιότητάς τους, να δουλεύουν νυχθημερόν για να μπορεί ο πολίτης της Αττικής να απολαμβάνει καθαρό νερό στη βρύση του και

εφ' όλης της ύλης...

ο επισκέπτης του Σαρωνικού να θαυμάζει τα γαλάζια νερά του, δεν είναι δίκαιο. Δεν μπορούμε να φτάσουμε σε μεγαλύτερη εξαθλίωση της μισθολογικής του κατάστασης. Υπ' αυτήν την έννοια καλό θα ήταν η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει τις προθέσεις της σε ότι αφορά μια σειρά παραγωγικών και κερδοφόρων Επιχειρήσεων του Δημοσίου μελετώντας προσεκτικά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε Επιχείρησης.» **METRO**

Για την αποκρατικοποίηση της ΕΥΔΑΠ

«...Σε ότι αφορά το θέμα των αποκρατικοποιήσεων εμείς δεν έχουμε αποφασιστικό λόγο μια και αυτό έχει να κάνει με αποφάσεις των εκάστοτε Κυβερνήσεων της χώρας μας. Μην ξεχνάτε άλλωστε ότι ένα μεγάλο πακέτο μετοχών ανήκει από το 1999 στο Δημόσιο το οποίο μπορεί να το διαθέσει κατά βούληση. Εμείς έξω και πάνω από το ιδιοκτησιακό καθεστώς εκτιμούμε ότι είμαστε μια Επιχείρηση που γνωρίζει σε βάθος τα θέματα που απασχολούν τον κύκλο του νερού. Ως εκ τούτου για μας προέχει το γεγονός να πολλαπλασιάζουμε τη γνώση μας, να την εκσυγχρονίζουμε και να είμαστε πάντα έτοιμοι να τροφοδοτήσουμε αδιαλείπτως τις περιοχές αρμοδιότητάς μας με πόσιμο υγιεινό νερό.» **METRO**

Για την ανάπτυξη της Εταιρείας εκτός περιοχής άμεσης αρμοδιότητάς της

«...Δύο είναι οι αναπτυξιακοί δρόμοι: ο ένας αφορά στην αγορά ύδρευσης και αποχέτευσης εντός της Ελλάδας, και ο άλλος εκτός των συνόρων. Για να πιάσουμε τα πράγματα από την αρχή, η βάση και για τους δύο δρόμους είναι η συσσωρευμένη τεχνογνωσία και εμπειρία που έχει η Εταιρεία στην αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. Το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Εταιρείας είναι αυτό – αν θέλετε να μιλήσουμε σε όρους οικονομικούς. Δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας, είναι γνωστό ότι ανάπτυξη δεν είναι εφικτό να πετύχεις μόνο εντός των γεωγραφικών ορίων αρμοδιότητάς σου.

Στην ΕΥΔΑΠ λοιπόν, σκεφτήκαμε ότι αγορές του εξωτερικού, που λειτουργούν υπό ένα άλλο διαχειριστικό καθεστώς στα δίκτυά τους, θα μπορούσαν να εκχωρήσουν τη διαχείριση των δικτύων τους σ' εμάς. Όσο φιλόδοξο και να ακούγεται αυτό, σας διαβεβαιώ ότι είναι πραγματοποιήσιμο και εφικτό. Η ΕΥΔΑΠ

έχει τις βάσεις, τις υποδομές, την γνώση, την επιστημοσύνη και κυρίως την εμπειρία να αναλάβει τη διαχείριση δικτύων σε πόλεις που αυτή τη στιγμή πάσχουν από προβλήματα ζωτικής σημασίας στο θέμα του νερού.» **ΑΞΙΑ**

«...Στο παρελθόν με την αντίστοιχη Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης της Λιβύης είχαμε μια πολύ εποικοδομητική συνεργασία. Το παιχνίδι είναι ανοιχτό, η Εταιρεία μας είναι διαθέσιμη να αναλάβει θέματα διαχείρισης ύδρευσης και αποχέτευσης στη χώρα αυτή. Την πρόθεσή μας

αυτή γνωρίζει η νέα πολιτική ηγεσία της Λιβύης, όπως η ομοειδής με την ΕΥΔΑΠ Λιβυκή Εταιρεία γνωρίζει την επιχειρησιακή

ετοιμότητά μας. Επίσης θα ήθελα να επισημάνω ότι η ΕΥΔΑΠ είναι διαθέσιμη να συμμετάσχει σε διάφορους διαγωνισμούς οι οποίοι προκηρύσσονται σε επίπεδο παγκόσμιο. Ειδικότερα σε χώρες οι οποίες έχουν την οικονομική δυνατότητα να εξυγιάνουν ριζικά τα δίκτυα υποδομών των χωρών τους ή των περιοχών τους.» **METRO**

«...Από την άλλη πλευρά, η ανάληψη της διαχείρισης δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης εντός της χώρας αποτελεί λύση σε μια πιο πολύπλοκη εξίσωση: με απλά λόγια, η σωστή και αποδοτική διαχείριση δικτύων στην ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα αποτελεί και παράγοντα ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας. Καλύτερη εξυπηρέτηση τουριστικού πληθυσμού τους καλοκαιρινούς μήνες, επάρκεια υδατικών πόρων για άρδευση, ανακούφιση των νησιών από το άγχος της υδροδότησης, αποτροπή ερήμωσης αγροτικών περιοχών, κίνητρο για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στον τουριστικό τομέα, είναι μερικά μόνο από τα πλεονεκτήματα που συνδέονται με την ολοκληρωμένη και οικονομικά αποδοτική διαχείριση που μπορεί να εγγυηθεί μόνο μια εταιρεία όπως η ΕΥΔΑΠ.» **ΑΞΙΑ**

«...Εμείς λοιπόν μέσα από την ΕΥΔΑΠ Νήσων που είναι μια αμιγώς θυγατρική της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και συστάθηκε γι' αυτό το σκοπό, ερχόμαστε αρωγοί, εφόσον βεβαίως οι Δήμοι το επιθυμούν, για να δούμε συνολικά ως προείπα το θέμα του κλειστού κύκλου του νερού. Όταν μιλάμε για κύκλο του νερού εννοούμε την εύρεση και συλλογή του σπάνιου πόρου, την επεξεργασία και την μεταφορά του πόσιμου νερού στη βρύση του χρήστη, τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων, την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων ενάντια στην ερημοποίηση που απειλεί τα άνυδρα νησιά.

Εφόσον λοιπόν μας ζητηθεί εμείς επισκεπτόμαστε το νησί με τους ανθρώπους μας, βλέπουμε την υπάρχουσα υποδομή, βλέπουμε τις ελλείψεις και τα πλεονεκτήματά της και συντάσσουμε ένα επιχειρησιακό σχέδιο όπου μέσα εκεί φαίνεται η δικιά μας η πρόταση. Είναι μια πρόταση συνολική και πιάνει όλες τις χρήσεις του νερού. Αυτό το επιχειρησιακό σχέδιο συζητείται από τα αρμόδια όργανα του Δήμου και εφόσον το Δημοτικό Συμβούλιο το επιθυμεί το επικυρώνει. Βάσει του επιχειρησιακού σχεδίου υπογράφεται μια Προγραμματική Σύμβαση της οποίας τα βασικά χαρακτηριστικά είναι ότι οι υποδομές παραμένουν στην ιδιοκτησία του Δήμου, ο Δήμος συνεπικουρεί για την εκτέλεση των αναγκαίων συμπληρωματικών έργων με στόχο να μπορέσει να λειτουργήσει το όλο κύκλωμα του νερού, ανευρίσκοντας παράλληλα τους αναγκαίους χρηματοδοτικούς πόρους είτε μέσα από προγράμματα όπως είναι το ΕΣΠΑ ή μέσα από άλλου τύπου δημόσιες επενδύσεις. Στην περίπτωση δυσκολίας ανεύρεσης των απαραίτητων χρηματοδοτικών πόρων για επενδύσεις ανάλογων έργων απαραίτητων για την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου μας, η ΕΥΔΑΠ αναλαμβάνει την υποχρέωση να το χρηματοδοτήσει αποσβένοντας σταδιακά το εν λόγω κόστος μέσα από την τιμολόγηση των υπηρεσιών της. Η ΕΥΔΑΠ μέσα από την Προγραμματική Σύμβαση αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του κύκλου του νερού για 20 χρόνια, αναλαμβάνει την τιμολόγηση των ποσοτήτων νερού και βεβαίως των υπηρεσιών αποχέτευσης και σε συνεργασία με τις έμπυχες δυνάμεις του Δήμου λειτουργεί τις απαραίτητες εγκαταστάσεις»....

«... Σε ό,τι αφορά στο θέμα των ακριβών συνδέσεων ή του ακριβού νερού θα ήθελα να σας διευκρινίσω ότι οι τιμές που εμείς θα προτείνουμε - βέβαια σε κάθε νησί θα διαμορφώνεται ανάλογα με το επιχειρησιακό σχέδιο που καταθέτουμε - θα είναι χαμηλότερες από τις σημερινές, ο πολίτης θα έχει νερό πόσιμο στη βρύση του, κάτι που δεν συμβαίνει τουλάχιστον μέχρι τώρα. Λίγες είναι οι καλές περιπτώσεις στην υδροδότηση των νησιών. Πρέπει να γίνει

κατανοητό ότι εμείς στο κόστος συνδέσεων περιλαμβάνουμε υλικά, μηχανήματα, εργασία για αποκαταστάσεις, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει σήμερα. Σήμερα στα νησιά οι συνδέσεις φαίνεται να είναι φτηνότερες αλλά τα τέλη αυτά δεν περιλαμβάνουν ούτε υλικά, ούτε εργασία, ούτε κόστος μηχανημάτων. Αυτοί οι παράμετροι είναι και αυτοί οι οποίοι σηκώνουν το τέλος συνδέσεως και εκεί γίνεται και η όλη η παραποίηση της αλήθειας. Ως και να έχει τα τιμολόγια θα καταρτίζονται με βάση ένα αλγόριθμο που θα εμπεριέχεται ρητά στην Προγραμματική Σύμβαση ούτως ώστε κάθε στιγμή, στην εικοσαετία, ο κάθε καταναλωτής να γνωρίζει επακριβώς τι πληρώνει. Μέσα από προκαθορισμένες διαφανείς διαδικασίες. Ο αλγόριθμος θα λαμβάνει υπόψη του την μεταβολή στο χωροχρόνο, του κόστους Προσωπικού, της ενέργειας που καταναλώνεται, των απαιτούμενων χημικών, του κόστους συντήρησης αλλά και τις απαραίτητες αποσβέσεις. Συμπερασματικά μπορώ να ισχυριστώ ότι η παρέμβαση της ΕΥΔΑΠ στα νησιά αποτελεί μια κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική και σίγουρα δεν εμπεριέχει μέσα την εμπορευματοποίηση του νερού ή το ξεπούλημά του.» **METRO**

Ημερίδα της ΕΥΔΑΠ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος η ΕΥΔΑΠ με την αρωγή της Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού στις 22 Μαρτίου, προγραμματίζει τη διοργάνωση Ημερίδας στο Ζάππειο Μέγαρο με θέμα: «**Λύσεις στο σήμερα για την ανάπτυξη του αύριο:** πρακτικές, τεχνολογίες, προοπτικές για τους φορείς υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στην Ελλάδα».

Η στοχευμένη θεματολογία σε μια χρονική συγκυρία που αμφισβητείται ο κοινωνικός και δημόσιος χαρακτήρας των βασικών φορέων ύδρευσης και αποχέτευσης στην πατρίδα μας αλλά και η παρουσία σημαντικών προσωπικοτήτων στην Ημερίδα αυτή, την καθιστούν σημείο αναφοράς για επιστημονική εμβάθυνση και κοινωνικό προβληματισμό.

Την Ημερίδα θα χαιρετήσουν Υπουργοί της Κυβέρνησης και στη συνέχεια θα αναπτύξουν τις απόψεις τους ο Περιφερειάρχης Αττικής κ. Σγουρός, ο Καθηγητής και Πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ κ. Λέκκας, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδης, ο Ακαδημαϊκός κ. Ζερεφός, ο διεθνούς φήμης – ελληνικής καταγωγής – προσκεκλημένος μας Αμερικανός Καθηγητής κ. Τσομπάνογλου και ο Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ κ. Ανδρεαδάκης.

Παράλληλα συνεργάτες της ΕΥΔΑΠ και επιστημονικά της στελέχη θα καταθέσουν τη γνώση τους σε εξειδικευμένα θέματα της Ημερίδας. Θα είμαστε όλοι στο Ζάππειο Μέγαρο την Πέμπτη 22 Μαρτίου και ώρα 9:00 π.μ.

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στη Διεθνή Έκθεση POLIS

ξης και Παραγωγής Έργων κ. Πάσιος, ο Γενικός Διευθυντής Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης κ. Κατεινάς, ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων κ. Σπηλιόπουλος, το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Νήσων και σύμβουλος του Υπουργού Ναυτιλίας κ. Σκουτέρης και βεβαίως παρευρέθηκε κλιμάκιο υποστήριξης του εταιρικού περιπτέρου.

Το περίπτερο της Εταιρείας μας -συμμετρικά τοποθετημένο με εκείνο

της ΕΥΑΘ σε ενιαίο χώρο- βραβεύτηκε ως το καλύτερο της Έκθεσης POLIS. Την κατασκευή του επόπτευσε ο Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κ. Ζουρίδης με την ουσιαστική και ευεργετική αρωγή της Αρχιτέκτονος – Μηχανικού **κας Τζιμοπούλου**. Για μια ακόμη φορά οι δημιουργικές παρεμβάσεις της **κας Τζιμοπούλου** μας έφεραν σ' αυτό το χαρούμενο για όλους μας αποτέλεσμα. Εκτός από το καλαίσθητο περίπτερο της ΕΥΔΑΠ εντύπωση προκάλεσαν τα καλαίσθητα εταιρικά έντυπα τα οποία διανεμήθηκαν στους επισκέπτες. Το βραβείο παρέλαβε η **κα Γκαμαλέτσου**, Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας παρουσία του Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μπάρδης. Εδώ θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η ροή του κόσμου δεν ήταν ιδιαίτερα μεγάλη λόγω της έκτακτης Κυβερνητικής κρίσης η οποία ξέσπασε τις μέρες που λάμβανε χώρα η έκθεση **και ως εκ τούτου το ενδιαφέρον των πολιτών** ήταν στραμμένο στις τηλεοράσεις και στα ραδιόφωνα αγωνιώντας για το μέλλον τους και για μια πιθανή χρεοκοπία της χώρας. Εντυπωσιασμένοι ίσως από την κινητικότητα του πολιτικού συστήματος και από τα διάφορα επικοινωνιακά παιχνίδια που έπαιζε ο κάθε κομματικός σχηματισμός τη στιγμή της κρίσεως.

- Η αυτοδιοίκηση μέσα από τη δράση της αναδεικνύεται και συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη.
- Ο δημόσιος τομέας δημοσιοποιεί τις προγραμματισμένες δράσεις του και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες γι' αυτές.
- Ο ιδιωτικός τομέας παρουσιάζει το έργο του, διαπιστώνει επί τόπου τις ανάγκες της αγοράς της αυτοδιοίκησης και προετοιμάζεται κατάλληλα για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΔΑΠ είδε σαν μια ευκαιρία την Έκθεση POLIS για να προβάλει το ιστορικό εταιρικό της έργο και να αναπτύξει σχέσεις συνεργασίας με διάφορους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης στη λογική της εξαγωγής τεχνογνωσίας και της παροχής υπηρεσιών σε θέματα διαχείρισης ύδρευσης και αποχέτευσης εφόσον αυτό της ζητηθεί. Άλλωστε είναι γνωστή η προσπάθεια που γίνεται από την Εταιρεία μας να προσφέρει υπηρεσίες σε διάφορους χώρους στην Ελλάδα και ειδικότερα στη νησιωτική Ελλάδα.

Την έκθεση επισκέφθηκε ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδης, ο οποίος συνοδευόταν από τους Συμβούλους του κ.κ. Χαϊδάκη και Τσαρπαλή. Την έκθεση επισκέφθηκαν επίσης ο Γενικός Διευθυντής Ανάπτυ-

ξης και Παραγωγής Έργων κ. Πάσιος, ο Γενικός Διευθυντής Ανθρωπίνων Πόρων και Οργάνωσης κ. Κατεινάς, ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων κ. Σπηλιόπουλος, το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Νήσων και σύμβουλος του Υπουργού Ναυτιλίας κ. Σκουτέρης και βεβαίως παρευρέθηκε κλιμάκιο υποστήριξης του εταιρικού περιπτέρου. Το περίπτερο της Εταιρείας μας -συμμετρικά τοποθετημένο με εκείνο

της ΕΥΑΘ σε ενιαίο χώρο- βραβεύτηκε ως το καλύτερο της Έκθεσης POLIS. Την κατασκευή του επόπτευσε ο Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κ. Ζουρίδης με την ουσιαστική και ευεργετική αρωγή της Αρχιτέκτονος – Μηχανικού **κας Τζιμοπούλου**. Για μια ακόμη φορά οι δημιουργικές παρεμβάσεις της **κας Τζιμοπούλου** μας έφεραν σ' αυτό το χαρούμενο για όλους μας αποτέλεσμα. Εκτός από το καλαίσθητο περίπτερο της ΕΥΔΑΠ εντύπωση προκάλεσαν τα καλαίσθητα εταιρικά έντυπα τα οποία διανεμήθηκαν στους επισκέπτες. Το βραβείο παρέλαβε η **κα Γκαμαλέτσου**, Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας παρουσία του Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μπάρδης. Εδώ θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η ροή του κόσμου δεν ήταν ιδιαίτερα μεγάλη λόγω της έκτακτης Κυβερνητικής κρίσης η οποία ξέσπασε τις μέρες που λάμβανε χώρα η έκθεση **και ως εκ τούτου το ενδιαφέρον των πολιτών** ήταν στραμμένο στις τηλεοράσεις και στα ραδιόφωνα αγωνιώντας για το μέλλον τους και για μια πιθανή χρεοκοπία της χώρας. Εντυπωσιασμένοι ίσως από την κινητικότητα του πολιτικού συστήματος και από τα διάφορα επικοινωνιακά παιχνίδια που έπαιζε ο κάθε κομματικός σχηματισμός τη στιγμή της κρίσεως.

Παρ' όλα αυτά και σε ό,τι αφορά αυτή καθ' αυτήν την έκθεση μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ανάλογες ενέργειες δείχνουν και εκτός περιοχής αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ την μεγάλη πορεία της Επιχείρησής μας, τις τεράστιες τεχνογνωστικές της δυνατότητες, τη δυναμική και τις προοπτικές παρέμβασής της σε χώρους εκτός Αττικής όπως είναι η Ηπειρωτική Ελλάδα και τα Νησιά.

Παράλληλα διάφορες στοχευμένες επαφές του Διευθύνοντος Συμβούλου και του επιτελείου του στο χώρο της Έκθεσης αποφέρουν σήμερα οφέλη για την ΕΥΔΑΠ και μάλιστα πολλαπλάσια του χρηματικού κόστους της εταιρικής μας παρουσίας στη Θεσσαλονίκη...

Από: **ΟΛΓΑ ΝΤΡΗ, ΣΟΝΙΑ ΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ**
Διεύθυνση Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στην πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών “Water Operator’s Partnerships- WOPs”

πηγή

[6]

WOPs

Τα **Water Operators’ Partnerships – WOPs** είναι μια πρωτοβουλία του ΟΗΕ και πιο συγκεκριμένα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, ο οποίος στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ύδρευση και την Αποχέτευση (UNSGAB), η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μεξικό τον Μάρτιο του 2006, ξεκίνησε έναν παγκόσμιο μηχανισμό για την προώθηση των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων ύδρευσης (WOPs). Η ιδέα ήταν να χρησιμοποιηθούν τα WOPs ώστε να βοηθηθούν χώρες να επιτύχουν στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους.

Τα WOPs είναι μορφές συνεργασίας μεταξύ δύο ή περισσότερων εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης, οι οποίες όμως στηρίζονται σε **μη κερδοσκοπική βάση** και στοχεύουν στην ενδυνάμωση των ικανοτήτων των εταιρειών αυτών. Πιο συγκεκριμένα, τα WOPs αποτελούν μία αποτελεσματική μέθοδο υποστήριξης των εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης προκειμένου αυτές να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στο έργο τους προσφέροντας τις βέλτιστες υπηρεσίες.

Τα WOPs ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό τόσο στους στόχους όσο και στην προσέγγιση που ακολουθούν και τα αποτελέσματά τους. Κάποια από αυτά χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία αυτή και άλλες απαιτούν σημαντική υποστήριξη από εξωτερικούς εταίρους.

Η υποστήριξη των εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης σε μη κερδοσκοπική βάση δεν είναι κάτι καινούργιο. Πρωτοβουλίες παρεμφερείς των WOPs πραγματοποιούνται ήδη για δεκαετίες με διάφορες ονομασίες (δημόσιες ιδιωτικές εταιρικές σχέσεις, αδελφοποίηση, αποκεντρωμένη συνεργασία). Ωστόσο τα WOPs είναι κάτι παραπάνω από ένα ακόμα όνομα μιας πρακτικής που ακολουθείται ήδη για χρόνια. Οι εταίροι στα WOPs ακολουθούν έναν **κώδικα συμπεριφοράς** που καθορίζει τους βασικούς κανόνες για την αλληλεπίδρασή τους. Με αυτόν τον τρόπο, τα WOPs παρέχουν ένα ασφαλές πλαίσιο για την ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής σχέσης.

Με άλλα λόγια, τα WOPs μπορεί να αποτελέσουν ένα χρήσιμο μηχανισμό για την παροχή υποστήριξης των ικανοτήτων των επιχειρήσεων ύδρευσης. Είναι δε σημαντικό να αναφερθεί ότι στα WOPs δεν αποκλείεται, ίσα-ίσα ενθαρρύνεται η συμμετοχή ιδιωτικών εταιρειών, ΜΚΟ ή άλλων φορέων που μπορούν να συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα της λειτουργίας παρόλο που οι δημόσιες επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό.

Τα WOPs αναπτύσσονται σε **περιφερειακό επίπεδο** και ήδη λειτουργούν πλατφόρμες στην Αφρική, στην περιοχή της Αραβικής Χερσονήσου, στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού Ωκεανού, στην περιοχή της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (WOP-SEE) στην οποία ανήκει και η Ελλάδα.

WOP-SEE

Το WOP-SEE (**Water Operator’s Partnerships – South East Europe**) είναι ένα δίκτυο εταίρων που δραστηριοποιείται για τη διευκόλυνση των WOPs στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ο κύριος στόχος είναι να γίνει πιο εύκολο, πιο αποδοτικό, για τους συμμετέχοντες να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλο σε μη κερδοσκοπική βάση. Το WOP-SEE αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες φορείς να βρουν αντίστοιχους φορείς ώστε να λειτουργήσουν ανά ζεύγη, να οργανώσει εκπαιδευτικές δράσεις που καθοδηγούνται από τους φορείς, να παρέχει καθοδήγηση για αποτελεσματικές συζεύξεις (twinning), να βρίσκει κεφάλαια για το σκοπό αυτό και γενικά να γνωστοποιεί και να προάγει τα WOPs ως αποτελεσματικό μέσο που θα βελτιώσει την απόδοση των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Ύδρευσης ώστε να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες για όλους.

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΝΟΥΡΗΣ**
 Προϊστάμενος Υπηρεσίας Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων
 Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης

6^ο Ετήσιο ROAD SHOW

πηγή
[8]

Ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων κ. **Λύσανδρος Σπηλιόπουλος** και ο Επικεφαλής της Υπηρεσίας Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων κ. **Νικόλαος Νανούρης** παρευρέθηκαν στο Λονδίνο, εκπροσωπώντας την ΕΥΔΑΠ, όπου πραγματοποιήθηκε το 6^ο Ετήσιο ROAD SHOW των Ελληνικών Εταιρειών Εισηγμένων στο ΧΑΑ με πρωτοβουλία της ΕΧΑΕ στο κτίριο του Bloomberg στο City του Λονδίνου.

Συμμετείχαν 29 Ελληνικές Εισηγμένες Εταιρείες μία εκ των οποίων και η ΕΥΔΑΠ η οποία έλαβε μέρος για πρώτη φορά.

Το παρόν έδωσαν 121 ξένα Funds (Αμερική, Αγγλία, Γερμανία, Ελβετία, Γαλλία, Ιταλία, Ιαπωνία) μεταξύ των οποίων όλα τα μεγάλα ονόματα της θεσμικής διαχείρισης που εκπροσωπήθηκαν από 174 διαχειριστές κεφαλαίων.

Τα συνολικά ASSETS under Mgmt αυτών των Επενδυτικών Οίκων ανέρχονται σε 3 τρις δολάρια ΗΠΑ.

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 500 ραντεβού με τις 29 Εισηγμένες Εταιρείες.

Η συμμετοχή των προς αποκρατικοποίηση Εταιρειών ήταν οκτώ (8) Εταιρείες.

Η ΕΥΔΑΠ στο διήμερο αυτό πραγματοποίησε συνολικά επτά (7) συναντήσεις με πολύ γνωστά και μεγάλα funds του εξωτερικού όπως:

- DAIWA ASSET MANAGEMENT
- FORUM FAMILY OFFICE
- KOHLBERG KRAVIS ROBERTS & CO.
- EURONOVA
- COHEN & STEERS GLOBAL INFR. FUND

- CHEUVREUX (CREDIT AGRICOLE GROUP)
- RWC PARTNERS

Τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ που εκπροσώπησαν την Εταιρεία σε αυτό το Συνέδριο (κ.κ. **Λύσανδρος Σπηλιόπουλος**, **Νικόλαος Νανούρης**) στην παρουσίασή τους ανέλυσαν τους πίνακες με τα οικονομικά δεδομένα του έτους 2010 σε σύγκριση με το 2009 καθώς και τα στοιχεία του κλεισίματος του Α' όμηνου 2011 που ήταν πολύ θετικά και ενθαρρυντικά σε σχέση με το Α' όμηνου του 2010. Στην συνέχεια **ανέδειξαν τα βασικά σημεία και τις προοπτικές ανάπτυξης της ΕΥΔΑΠ.** Τόνισαν ότι η Εταιρεία έχει ένα ισχυρό Management Team που δείχνει τον δρόμο στην εξωστρέφεια που πρέπει να ακολουθήσουμε για ανεύρεση νέων πόρων και πηγών εσόδων. Τονίστηκαν οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης, παρά την οικονομική κρίση, που οφείλονται στο νοικοκύρεμα της Εταιρείας σε όλους τους τομείς, με διατήρηση σταθερού τιμολογίου τα τελευταία τέσσερα (4) περίπου έτη.

- Τονίστηκε ο μονοπωλιακός χαρακτήρας της ΕΥΔΑΠ, η διασφάλιση της Α' ύλης (νερό) για τα επόμενα χρόνια, η διασφάλιση σταθερού και αυξανόμενου ρυθμού πελατών μέσω της ακολουθούμενης εξωστρέφειας της εταιρείας μας, η διασφάλιση μικρής απώλειας μη καταμετρούμενου νερού (20%) που είναι νούμερο διεθνώς αποδεκτό, η πολύ καλή ποιότητα παρεχομένων υπηρεσιών στους πελάτες.
- Καλύτερο Operating Efficiency, με Cost reduction & Productivity increase.
- Μείωση κατανάλωσης Ενέργειας

Επίσης τονίστηκαν τα δυνατό σημεία και το ακολουθούμενο DEVELOPMENTAL PROJECT της Εταιρείας που θα μπορούσε εν τάχει να συνοψιστεί στα εξής.

1. Επέκταση στους Δήμους της Αττικής με διπλό στόχο:

- Σταθεροποίηση του χρέους (μη δημιουργία νέου Debt)
- Απ' ευθείας τιμολόγηση του τελικού πελάτη με παράκαμψη των Δήμων και με καλύτερη παροχή στις προσφερόμενες υπηρεσίες.

2. Επέκταση της ΕΥΔΑΠ σε Ελληνικά Νησιά («ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ »)

Είναι ένα Project που έχει διασφαλιστεί σε συνεργασία με την Κυβέρνηση και τους Δήμους και υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από τις τοπικές κοινωνίες των νησιών μας.

3. Επαναχρησιμοποίηση Επεξεργασμένων Λυμάτων

Τονίστηκε η δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδότησης για την διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων σε ποσοστό σχεδόν 100% σε Δήμους και Βιομηχανίες για χρήσεις όπου σήμερα χρησιμοποιείται πόσιμο νερό. Εκφράστηκε ενδιαφέρον για την επένδυση αυτή.

4. Επέκταση στο Εξωτερικό

Περίπτωση της Λιβύης. Παροχή νερού μέσω πλοίων και αναφέρθηκε η δυνατότητα επέκτασης της συνεργασίας με το νέο καθεστώς σε παροχή KNOW – HOW, Οργάνωσης και MGMT στα δίκτυα παροχής νερού της πρωτεύουσας Τρίπολης και όπου αλλού χρειαστεί.

Υπήρξε από την πλευρά των Ξένων Θεσμικών Επενδυτών, ενθουσιασμός και ενδιαφέρον σχετικά με αυτά τα Projects, και τις προοπτικές αναπτύξεως τόσο της ΕΥΔΑΠ όσο και των υπολοίπων Ελληνικών Εταιρειών που συμμετείχαν στο Λονδίνο στο κρίσιμο αυτό ROAD SHOW που έγινε.

Συνεκτιμούν όμως ταυτόχρονα την γενική κατάσταση της χώρας, τις προοπτικές της, την πορεία των μεταρρυθμίσεων, τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται και γενικά ανησυχούν για το ασαφές περιβάλλον στην Ελλάδα κάτι που τονίστηκε ιδιαίτερα.

Τα στελέχη της Εταιρείας των Ελληνικών Χρηματιστηρίων Α.Ε. εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους για την παρουσία της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. στην πρόσκληση που μας απεύθυναν και τόνισαν την οργανωμένη και άψογη παρουσίαση της Εταιρείας εκ μέρους των στελεχών της.

Η εμπειρία που αποκομίσαμε από την συμμετοχή μας στο Διεθνές αυτό Συνέδριο μιλώντας και ακούγοντας τους Ξένους Θεσμικούς παράγοντες είναι **ότι τηρείται στάση αναμονής** σε σχέση με το κλίμα που διαμορφώνεται στην χώρα μας προκειμένου να προχωρήσουν σε επενδύσεις με μακροπρόθεσμο ορίζοντα στην Ελλάδα.

Συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στις δράσεις

«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 2011. ΦΩΝΕΣ ΝΕΡΟΥ ΜΥΡΙΑΔΕΣ»

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ

Προϊσταμένης Επικοινωνίας και Προβολής
Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του προγράμματος «Περιβάλλον και Πολιτισμός 2011. Φωνές νερού μυριάδες», μια ετήσια πανελλαδική εκστρατεία υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, όπου καλούνται να λάβουν μέρος και να πραγματοποιήσουν δράσεις - ανάλογα με την θεματική - φορείς των οποίων το αντικείμενο μπορεί να συνδεθεί με το περιβάλλον και τον πολιτισμό, η Εταιρεία έδωσε την δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να πραγματοποιήσουν επισκέψεις στους χώρους του φράγματος του Μαραθώνα κατά την διάρκεια ενός προκαθορισμένου τετραημέρου όπου είχαν προγραμματιστεί διάφορες εκδηλώσεις σε ολόκληρη την χώρα.

Η ανταπόκριση του κοινού υπήρξε ικανοποιητική και οι επισκέπτες - μικροί και μεγάλοι - είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο Μουσείο όπου εκτίθενται εργαλεία, σκεύη, μηχανές και φωτογραφικό υλικό από την κατασκευή του Φράγματος και να παρακολουθήσουν στην αίθουσα της Λέσχης την προβολή του ντοκιμαντέρ «Ιστορικές Υδάτινες Ροές» το οποίο αποτελεί ένα σπάνιο ντοκουμέντο καταγραφής όλης αυτής της περιόδου που διαρκεί η κατασκευή μέχρι τα εγκαίνια της ύδρευσης των Αθηνών, στους στύλους του Ολυμπίου Διός.

Σύμφωνα δε με την καταγραφή των εντυπώσεων των επισκεπτών φαίνεται ότι η προσπάθεια ανάδειξης του διαχρονικού της έργου της Εταιρείας μέσα από ανάλογες δράσεις τυγχάνει της θετικής ανταπόκρισής τους και παρότι επισκέψεις - κυρίως από σχολεία - γίνονται αρκετά συχνά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, οι ανεξάρτητοι επισκέπτες εξέφρασαν την επιθυμία να υπάρχει συστηματικότερη δυνατότητα επίσκεψης και πρόσβασης στους χώρους αυτούς, καθώς το πάντρεμα της ιστορίας με το φυσικό κάλλος της περιοχής αποτελούν πόλο έλξης για τους λάτρεις και του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

πηγή

[9]

Για μια γουλιά νερό

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΛΙΒΕΛΑΚΗ

Δημοσιογράφου και Λογοτέχνη

Με μέλλον η ΕΥΔΑΠ, αν...

πηγή
10]

«Στο καλό τράβα, Αισχύλε.
Προχώρα / την πατρίδα να σώσεις με
ορμήνεις / καρπερές,
να γνωστέψουν οι βλάκες /
που' ναι αμέτρητοι»
(Αριστοφάνης, 445-385 π.Χ.).

Η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (ΕΥΔΑΠ) μπορεί να έχει λαμπρό μέλλον, ΑΝ... Αν, δηλαδή, δρομολογηθεί αποφασιστικά, για παράδειγμα, **η διατυπωθείσα προ καιρού σκέψη για επέκταση των δραστηριοτήτων της σε περιοχές εκτός Αττικής, νησιωτικές και όχι μόνο**. Ένα παρόμοιο εγχείρημα μπορεί να έχει τύχη, ΑΝ ληφθούν σοβαρά υπόψη τα βασικά στοιχεία που μπορούν να συνθέσουν μια ανάλογη προοπτική. **Κάτι που μπορεί ν' αποβεί εξαιρετικά ωφέλιμη εξέλιξη με επωφελέστατα αποτέλεσμα για το κράτος, την τοπική νησιωτική κοινωνία, τους Έλληνες πολίτες, αλλά και την ΕΥΔΑΠ με το Προσωπικό της**. Επί πλέον, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο αποτελεί, επιπρόσθετα και σίγουρα εξασφάλιση πολλών θέσεων εργασίας. Αυτό, φυσικά, δεν μπορεί ν' αποκλείει η επέκταση των δραστηριοτήτων ύδρευσης και αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ και σε γειτονικές ή και σε πιο απόμακρες χώρες.

Η φερέγγυα υδροδότηση των άνδρων νησιωτικών περιοχών (Αιγαίου και Ιονίου), σίγουρα, θα άνοιγε νέες αναπτυξιακές προοπτικές στους τομείς υδροδότησης και αποχέτευσης της επιχείρησης. Και δεν πρέπει να λησμονούμε ότι η Νησιωτική Ελλάδα έχει προβλήματα στην εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων καθαρού πόσιμου νερού για την υδροδότηση των νησιωτών μας, αλλά και δικτύων αποχέτευσης και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων. Η πολυετής επιστημονική και τεχνική εμπειρία των εργαζομένων στην ΕΥΔΑΠ και στους δυο κεφαλαιώδεις τομείς δράσεών της, της ύδρευσης και της αποχέτευσης, αναμφισβήτητα είναι μοναδική και, κατά τη γνώμη μου, επιβάλλεται να αξιοποιηθεί κατά τον καλύτερο τρόπο, ΑΝ... Αν αρχίσουν χωρίς καθυστερήσεις τα ανάλογα έργα...

Τα σχέδια των αξιωματούχων της ΕΥΔΑΠ για επέκταση των δραστηριοτήτων της σε ελληνικά νησιά και ακόμα και στο εξωτερικό δίνουν νέο όραμα και ελπίδα στους εργαζόμενους της Εταιρείας, αλλά και στους πολίτες μας ότι κάτι, τελικά, θα μείνει για τον αφέντη λαό μας. Κι όταν είναι γνωστό ότι μονότονα και καταθλιπτικά τον ζαλίζουν με τα «αδιέξοδα» δόγματα περί των ιδιωτικοποιήσεων διαφόρων φορέων, όπως η ΕΥΔΑΠ, που εντάσσονται, στους «Πυλώνες της Δημοκρατίας», οι οποίοι δεν πωλούνται! (Βλέπε άρθρο του ιδίου «Πηγή», τεύχος 62).

Είναι χρήσιμο να υπογραμμιστεί ότι οι δανειστές μας και οι «Εταίροι» μας στην Ευρωζώνη μας «πιέζουν» αφόρητα – «με το πιστόλι στο κεφάλι», όπως παραδόχθηκε υπουργός της κυβέρνησης – για να δεχθούμε την ιδιωτικοποίηση των κρατικών Εταιρειών. **Κι ανάμεσα σ' αυτές περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις, που ανήκουν στους «Πυλώνες της Δημοκρατίας»**. Αρκετές απ' αυτές, δυστυχώς, έχουν αποκρατικοποιηθεί ήδη και με ό,τι υφίστανται η εθνική οικονομία και οι Έλληνες εργαζόμενοι. Απομένουν, όμως, για ιδιωτικοποίηση κι άλλοι σημαντικοί κρατικοί φορείς. **Αλήθεια, σε τι κοινωνικό και οικονομικό «τοπίο» θα συμ-**

Βεί αυτό; Σε επωφελές για την Ελλάδα και το λαό της ή σε δυσμενέστατο και καταστροφικό;

Είναι αυτονόητο ότι η βαθύτατη οικονομική κρίση, που βιώνουμε με τις δραματικές μειώσεις των αποδοχών των Ελλήνων πολιτών, με τη μεγάλη ανεργία, τα χιλιάδες «λουκέτα» σε μικρά και μεγάλα καταστήματα, με τη βαθιά ύφεση που μας ταλανίζει και με μηδέν ανάπτυξη, έχουν απαξιωθεί επικίνδυνα τα πάντα. Σίγουρα, ουδείς πωλεί σε «χώρο» τόσο πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης. Γιατί τότε πωλείς τα πάντα «αντί πινακίου φακής». **Κάθε exέφρων Έλληνας διερωτάται:** Μήπως ήταν κάποιο «σατανικό σχέδιο» των δανειστών μας και των «Εταίρων» μας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να φτάσει η χώρα μας και ο λαός μας στο χείλος του γκρεμού, ώστε να αναγκασθούμε να ξεπουλήσουμε τα πάντα κοψοχρονιά; **Λέω, μήπως;**

Αλλά το έργο αυτό το έχουμε ξαναδεί πολλές φορές στη χώρα μας και το έχουμε πληρώσει πανάκριβα. Δεν πάει άλλο... Είναι, άραγε, τυχαίο ότι Ελληνικές Εταιρείες, ενταγμένες για παράδειγμα, στους «Πυλώνες της Δημοκρατίας», βρέθηκαν για ένα ξεροκόμματο και για πολλά χρόνια στα χέρια, ιδίως, ξένων «αφεντάδων» πολυεθνικών Εταιρειών, τις οποίες εκείνοι εκμεταλλεύθηκαν απόλυτα; Κι αργότερα, αφού τις ξεζούμισαν στην κυριολεξία, κατόπιν τις πέταξαν ως στημένες λεμονόκουπες στα μούτρα μας; **Αυτές, εξαγοράστηκαν από το Ελληνικό Κράτος, δαπανήθηκαν πολλά δις € από τον ιδρώτα και το μεράκι των Ελλήνων πολιτών, οπότε ξανάγιναν «Πυλώνες της Δημοκρατίας» και έκτοτε ανθούσαν και μεγαλουργούσαν...** Αλλά, για λόγους, που ο ελληνικός λαός ποτέ του δεν κατάλαβε και προπαντός ΠΟΤΕ του δεν πείστηκε ότι το ξεπούλημα πολλών κρατικών Εταιρειών ήταν επιβεβλημένη πράξη... Έτσι, οι ιδιώτες τις ξανάβαλαν στο μάτι και τις ξαναπήραν «μισοτιμής», τσάμπα, που λένε. **Δεν είναι κακό να ξαναθυμηθούμε πώς ξαναγόρασε το Ελληνικό Κράτος μερικές από τις επιχειρήσεις εκείνες:**

Τη Γερμανική Εταιρεία «Τελεφούγκεν» με χαμηλές υποδομές εξαγόρασε το ελληνικό κράτος και δημιουργήθηκε το μεγαθήριο που λέγεται ΟΤΕ και είναι το καμάρι μας, εδώ και πολλά χρόνια.

Την ηλεκτρική ενέργεια στην Ελλάδα εκμεταλλευόταν η Αγγλική Εταιρεία «ΗΕΑΠ», την οποία εξαγοράσαμε και με την πάροδο ετών δημιουργήθηκε ένας άλλος υπερκολλοσσός, η ΔΕΗ.

Τα ιδιωτικά ναυπηγεία Περάματος και Σκαρμαγκά «μαραμένα» και αποδιοργανωμένα αγοράστηκαν από το κράτος και μέσα σε διάστημα ολίγων ετών απέκτησαν παγκόσμια φήμη για τη σπουδαιότητά τους με πολλές χιλιάδες χαρούμενους εργαζόμενους.

Οι άνθρωποι της ΕΥΔΑΠ –μια άλλη κρατική Εταιρεία που συγκαταλέγεται στους «Πυλώνες της Δημοκρατίας»– γνωρίζουν άριστα σε τι κατάσταση αγοράστηκε η τότε Εταιρεία ύδρευσης «Ούλεν» και ποια σημαντικά στάδια ακολουθήθη-

καν και πόσο πολυδάπανα υδρευτικά έργα έγιναν: Στην Υλίκη, η διάνοιξη της Γκιώνας, στον Μόρνο, στον Εύηνο και ο υδρευτικός αγωγός από το χωμάτινο φράγμα του Μόρνου στα διωλιστήρια της Εταιρείας.

Κατά την τελευταία 25ετία δρομολογήθηκε η ιδιωτικοποίηση πολλών επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα με ζημιογόνες – κατά το πλείστον – διαδικασίες. Σε αρκετές από τις παραπάνω Εταιρείες ξεκίνησε με γοργούς ρυθμούς η πώληση πακέτων μετοχών και σιγά-σιγά χάνονται για το Ελληνικό Κράτος οι «Πυλώνες της Δημοκρατίας». Η χώρα μας από τις αποκρατικοποιήσεις αυτές εισέπραξε, στην κυριολεξία, ψίχουλα... Όχι, η ΕΥΔΑΠ δεν αξίζει μια τέτοια άτυχη, «τύχη»...

Μπορεί, λοιπόν, η ΕΥΔΑΠ να μην έχει την «τύχη» που είχαν άλλες Εταιρείες «Πυλώνες της Δημοκρατίας» ΑΝ... Αν υιοθετηθούν οι σχεδιασμοί της ηγεσίας της ΕΥΔΑΠ που ως πρώτιστο καθήκον της έχει την παραπέρα ανάπτυξη, στο πλαίσιο επέκτασης των δραστηριοτήτων της στο εσωτερικό, αλλά και στο εξωτερικό. Είναι ο μόνος δρόμος για να μεγαλουργήσει υπό κρατικό έλεγχο προς όφελος του ελληνικού λαού, της Εταιρείας και των εργαζομένων της. **Η ΕΥΔΑΠ θα έχει λαμπρό μέλλον ΑΝ... Αν δεν πωληθεί και αφηθεί η Διοίκησή της απερίσπαστη να προχωρήσει σε ανάπτυξη με όχημα την επέκταση των δραστηριοτήτων της...**

ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΗ ΑΓΓΕΛΑΚΗ

Εκπροσώπου Εργαζομένων στο Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ

Με το βλέμμα

πή/ή

[12]

Το 2012, και ειδικά το πρώτο τρίμηνο, θα είναι ίσως το δυσκολότερο που έχει περάσει η χώρα μας μετά την μεταπολίτευση. **Οι συνέπειες της κρίσης θα είναι εξαιρετικά επώδυνες για τους εργαζόμενους και την ελληνική κοινωνία**, οι οποίοι θα έχουν να αντιμετωπίσουν, την περαιτέρω μείωση του εισοδήματός τους, νέα αλληπάλληλα χαράτσια, την διάλυση των εργασιακών δικαιωμάτων, μαζικές απολύσεις τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, ποσοστά ανεργίας που ανέρχονται σε δυσθεώρητα ύψη και μάλιστα χωρίς καμία προοπτική βελτίωσης, συνθήκες που θα οδηγήσουν με μαθηματική ακρίβεια στην φτωχοποίηση και εξαθλίωση των πολιτών.

Η Ελληνική οικονομία, θα διέλθει το τέταρτο έτος συνεχούς ύφεσης, δεχόμενη νέα χτυπήματα που προβλέπονται από το PSI και τη νέα δανειακή σύμβαση, και που θα οδηγήσουν στην ολοκληρωτική διάλυση του παραγωγικού ιστού της χώρας. Σε αυτή την τραγική κατάσταση οδηγηθήκαμε εξαιτίας μιας αδιέξοδης και καταστροφικής πολιτικής την οποία άσκησε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ τα τελευταία τρία χρόνια και τη συνεχίζει κατά

σ' ένα καλλίτερο μέλλον...

γράμμα η νέα «ολιγομελής» κυβέρνηση των 50 Υπουργών του Α. Παπαδήμου, οι οποίοι στην συντριπτική τους πλειοψηφία υπηρετούσαν και στην προηγούμενη Κυβέρνηση. **Είναι προφανές, ότι η νέα αυτή κυβέρνηση έχει συγκεκριμένες, συμφωνημένες εντολές, και παράλληλα προσπαθεί να βρει συνένοχους στο έγκλημα και να μεταθέσει τις ευθύνες της.**

Μια τέτοιου είδους προσπάθεια είναι και η πρόσκληση σε δήθεν διάλογο με τα Συνδικάτα και τις παραγωγικές δυνάμεις, ώστε να εξαναγκαστούν να αποδεχτούν περαιτέρω μειώσεις μισθών και συντάξεων καθώς και κατάργηση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων τους. Η τωρινή ελληνική κυβέρνηση συνεχίζει να μην διαπραγματεύεται παρά μόνον να προσπαθεί να υλοποιήσει με ακρίβεια όλες τις εντολές των δανειστών μας, ώστε να διασφαλίσει ακόμα μία δόση δανείου. **Το μόνο που επιτυγχάνει έτσι είναι να εξασφαλίσει δυστυχώς, μόνον μιζέρια και εξαθλίωση των πολιτών.** Πρόκειται για μια αδιέξοδη πολιτική. Όλες οι θυσίες των πολιτών μέχρι σήμερα είναι χωρίς αντίκρισμα, αφού η ύφεση βαθιάνει και όλοι οι οικονομικοί δείκτες είναι σε πολύ χειρότερο σημείο από όταν δημιουργήθηκε η κρίση.

Βεβαίως, ούτε που γίνεται λόγος για ουσιαστική απόδοση ευθυνών και την παραδειγματική τιμωρία των υπευθύνων για την σημερινή κατάσταση της χώρας μας από τις ελληνικές κυβερνήσεις των τελευταίων ετών. Καμία προσπάθεια για τον εντοπισμό του "μαύρου" χρήματος και όσων μόνιμα και συστηματικά φοροδιαφεύγουνε. Αντίθετα, το βάρος πέφτει για μία ακόμη φορά στα μόνιμα κορόιδα, μισθωτούς και συ-

ναξιούχους. **Απαίτηση όλης της κοινωνίας, είναι επιτέλους να αποδοθεί δικαιοσύνη και να αποκατασταθεί το περί δικαίου αίσθημα.**

Στο βαθμό που στον καθένα μας αναλογεί, όλοι μας έχουμε μερίδιο ευθύνης. **Όλοι οφείλουμε να κάνουμε την αυτοκριτική μας, να προσπαθήσουμε να διορθώσουμε τα λάθη μας και να βελτιωθούμε.** Ειδικά όσοι από εμάς ασχολούμαστε με τα κοινά, οφείλουμε, σε αυτές τις κρίσιμες στιγμές, να αφουγκραστούμε τους εργαζόμενους και να σταθούμε πραγματικά στο πλάι τους. Τόσο με την φυσική μας παρουσία στους χώρους εργασίας, όσο και με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, οφείλουμε να κρατάμε τους εργαζόμενους ενήμερους για τα τεκταινόμενα. Δεν πρέπει να διαψεύσουμε τις προσδοκίες και τις ελπίδες τους. Δεν πρέπει να τους απογοητεύσουμε. Ως εκπρόσωποι των εργαζομένων, θα πρέπει να απαγκιστρωθούμε από τις παλαιοκομματικές νοοτροπίες και να προσπαθήσουμε να ξεφύγουμε από τις περιχαρακωμένες θέσεις των κομματικών μας φορέων. **Το χρωστάμε σε όσους μας εξέλεξαν και πρέπει άμεσα να αγκαλιάσουμε το σύνολο των εργαζομένων χωρίς διακρίσεις, ειδικά τώρα στην τόσο δύσκολη για όλους μας συγκυρία.**

Η ανάδειξη νέων, άφθαρτων προσώπων, που θα συνδυάσουν την όρεξη και την αισιοδοξία τους με την εμπειρία και τις γνώσεις των παλαιότερων στα συνδικαλιστικά όργανα, είναι επιβεβλημένη. **Η ενασχόληση με τα κοινά, όλων και περισσότερο εργαζομένων είναι επιτακτική, τώρα που η κυρίαρχη τάση είναι η αποστασιοποίηση και η αδιαφορία. Αυτή θα πρέπει να είναι η απάντηση σε όσους μεθοδεύουν και προσπαθούν μάταια να απαξιώσουν το συνδικαλιστικό κίνημα.** Ταυτόχρονα θα πρέπει και πέρα από τις παραδοσιακές μορφές δράσης (απεργίες), να αξιοποιήσουμε και άλλες εναλλακτικές μορφές αντίδρασης. Ας μην ξεχνάμε την επιτυχημένη τριήμερη κατάληψη των κεντρικών γραφείων της Εταιρείας στο κτίριο της Λαοδικείας, τον Νοέμβριο του 2011, την οποία οι εργαζόμενοι στήριξαν με την καθολική συμμετοχή τους και απέδειξαν ότι, **όταν εμπνέονται,** ακολουθούν και ανταποκρίνονται πετυχαίνοντας θετικά αποτελέσματα.

Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τους μέχρι τώρα αγώνες και τις θυσίες του συνδικαλιστικού κινήματος, που κατάφεραν να διασφαλίσουν μέχρι σήμερα για τους εργαζόμενους, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας. Οφείλουμε να κρατήσουμε τα θετικά στοιχεία του παρελθόντος και να στηριχτούμε σε αυτά για να προχωρήσουμε. Πάνω στην προηγούμενη εμπειρία αλλά και με νέες ιδέες και ανθρώπους, να βελτιώσουμε και να δουλέψουμε όλοι μαζί ώστε να μπορούμε να ελπίζουμε σε ένα μέλλον με ανάπτυξη και ευημερία, ισονομία και διασφάλιση των εργασιακών μας δικαιωμάτων.

Η συνένωση των σωματείων εντός της ΕΥΔΑΠ, που αποτελεί και απόφαση του Συνεδρίου της ΟΜΕ ΕΥΔΑΠ, **είναι πλέον επιβεβλημένη** και θα πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα προκειμένου να ισχυροποιήσει τη θέση μας. Μόνο έτσι θα έχουμε τις απαραίτητες δυνάμεις για να ανταπεξέλθουμε στους δύσκολους αγώνες που έχουμε μπροστά μας. Δεν έχουμε την πολυτέλεια για στείρες αντιπαραθέσεις. Η λύση βρίσκεται μόνο μέσα από την συνεννόηση, την συνεργασία και την σύνθεση των δυνάμεών μας.

Είναι έγκλημα οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση των μισθών μας, καθώς επιτείνει την οικονομική ύφεση και οδηγεί στην αφαίμαξη των αποθεματικών των ταμείων.

Στην ΕΥΔΑΠ, πρόκειται άμεσα να αντιμετωπίσουμε **δύο καίρια ζητήματα που απειλούν την ίδια την σύσταση της Εταιρείας**: Την προγραμματισμένη από τον Οκτώβριο του 2011 ιδιωτικοποίηση – ξεπούλημα καθώς και την περαιτέρω μείωση του μισθού μας κατά 35%, αναδρομικά από τον Νοέμβριο του 2011, με το Πολυνομοσχέδιο όπως αυτό έμεινε γνωστό στην πολιτική ιστορία της χώρας.

Οι νέες άδικες, εξοντωτικές και αβάστακτες μειώσεις του εισοδήματός μας, έρχονται να προστεθούν στις προηγούμενες μειώσεις μισθών και δώρων, την μείωση που ήδη ενσωματώθηκε στο μισθό μας και προκύπτει από την κάλυψη της διαφοράς του αφορολόγητου το οποίο διαμορφώθηκε από τις 8.000 € στις 5.000 €, στην «έκτακτη» εισφορά αλληλεγγύης, που όμως έγινε μόνιμη, όπως και στο χαράτσι για τα ακίνητα μέσω ΔΕΗ, που επίσης έγινε μόνιμο καθώς και στο γενικότερο κλίμα ύφεσης που επικρατεί αυτή τη στιγμή. **Οι συνάδελφοι δεν έχουν άλλες αντοχές. Έφτασαν στα όριά τους.** Άλλο ένα τέτοιου είδους χτύπημα και η αντίδραση μπορεί να είναι ανεξέλεγκτη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Όσο αφορά την ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ, **η θέση μου είναι σαφής και πάγια**. Το νερό είναι φυσικό αγαθό. Η ΕΥΔΑΠ είναι μια κερδοφόρα, αναπτυσσόμενη, εισηγμένη εταιρεία. Μάλιστα τα οικονομικά αποτελέσματα του τελευταίου εννεάμηνου είναι βελτιωμένα κατά 76%. Πέρα από την ανεκτίμητη αξία ενός αγαθού όπως το νερό, τελείως τεχνοκρατικά αν αντιμετωπίσει κάποιος το ζήτημα, το οικονομικό όφελος από ένα τέτοιο εγχείρημα θα είναι ασήμαντο για το κράτος εν αντιθέσει με την ζημία που θα προκληθεί από την έλευση των ιδιωτών, ειδικά για όλους τους καταναλωτές. Αντίστοιχα παραδείγματα άλλων χωρών, επαληθεύουν την παραπάνω άποψη. Υπενθυμίζω ότι αυτή τη στιγμή, το Ελληνικό Δημόσιο και οι Δήμοι, οφείλουν στην ΕΥΔΑΠ, πάνω από 700 εκ. €.

Η κεφαλαιοποίηση της ΕΥΔΑΠ κυμαίνεται σήμερα στα 337 εκ. ευρώ, ενώ η πραγματική της αξία αποτιμάται, βάσει των πάγιων περιουσιακών της στοιχείων, στα 2 δις. Ευρώ. Το ξεπούλημα του πακέτου του 27,3% του μετοχικού κεφαλαίου της και η εκχώρηση του management, με συνοπτικές διαδικασίες, μέσω χρηματιστηριακών εταιρειών, όπως προβλέπεται από το πρόσφατο πολυνομοσχέδιο, θα αποφέρει στο Ελληνικό Δημόσιο περίπου 90 με 95 εκ. € και το σημαντικότερο θα οδηγήσει στην απώλεια του ελέγχου ενός ακόμα ζωτικού, για την Ελληνική οικονομία, τομέα.

Η πώληση του μετοχικού πακέτου του 27,3% άμεσα και του υπόλοιπου μέσα στο 2013, με αυτές τις συνθήκες, θα ισοδυναμούσε με ξεπούλημα του Εθνικού Πλούτου και εσχάτη προδοσία. Όποιος ή όποιοι, υπογράψουν τέτοια απόφαση είναι βέβαιο πως θα γίνει η ζωή τους κόλαση και στο άμεσο μέλλον θα βρεθούν αντιμέτωποι με τις ποινικές ευθύνες των πράξεων ή των παραλείψεών τους.

Και για τα δύο παραπάνω σοβαρά αυτά ζητήματα, **η Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ θα πρέπει να κάνει πράξη τις εξαγγελίες της** και να προβεί άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (όπως η εξαίρεση της ΕΥΔΑΠ από περεταίρω μειώσεις μισθών), ώστε να αποδείξει ότι προασπίζεται τα συμφέροντα της Εταιρείας, των εργαζομένων και των καταναλωτών.

Οι συνάδελφοι μου έκαναν την μεγάλη τιμή να τους εκπροσωπώ τα δύο τελευταία χρόνια στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ, και οφείλω να αναφερθώ επιγραμματικά σε όσα έγιναν αυτό το διάστημα. Στα δύο αυτά χρόνια:

- Υπήρξε συνεχής και αυξανόμενη κερδοφορία και συνεχής βελτίωση του συνόλου των οικονομικών δεικτών. Μάλιστα η κερδοφορία του

τελευταίου 9μήνου αυξήθηκε σε ποσοστό 76% (επιπλέον 27,22 εκ.) σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα τον προηγούμενο χρόνο.

- Σταμάτησε ο δανεισμός της Εταιρείας, κάτι που αποτελούσε μόνιμο βρόγχο για τα οικονομικά μας αποτελέσματα. Σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη αυτή έπαιξε οπωσδήποτε και η εξοικονόμηση που προήλθε από τις μειώσεις των μισθών μας.
- Μειώθηκε σημαντικά το λειτουργικό κόστος ως συνέπεια της μείωσης του κόστους των εργολαβιών, προμηθειών και υπηρεσιών.
- Με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το ΚΕΛ Μεταμόρφωσης λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 2011 από τους ίδιους τους εργαζόμενους και όχι από εργολάβους. Το όφελος από την απόφαση αυτή είναι σημαντικό αφενός γιατί το συγκεκριμένο αντικείμενο εργασίας επιστρέφει στους εργαζόμενους και αφετέρου γιατί εξοικονομούνται τα χρήματα που θα δίνονταν για την συγκεκριμένη εργολαβία.
- Είναι σαφές ότι **η ΕΥΔΑΠ, σε αυτό το σύγχρονο περιβάλλον, θα πρέπει να διεθνοποιήσει την στρατηγική της και να προσπαθήσει να επεκτείνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες της στην Ελλάδα και το εξωτερικό.**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ, την τελευταία διετία, έλαβε τέτοιους είδους, σημαντικές αποφάσεις και ανέλαβε πρωτοβουλίες προς αυτήν την κατεύθυνση. Επεκτείνοντας την επιχειρησιακή της δράση η ΕΥΔΑΠ, αυξάνει το πελατολόγιό της, βελτιώνει την αποδοτικότητα της και αξιοποιεί το ανθρώπινο δυναμικό της.

Υπήρξαν βεβαίως και αποφάσεις με τις οποίες **διαφώνησα και τις καταψήφισα** για τις οποίες, όπως και στο παρελθόν, θα υπάρξει ενημέρωση με προσωπικές μου ανακοινώσεις

Παρά τις όποιες δυσκολίες και αντιξοότητες, δεν πρέπει να παρασυρθούμε από το κύμα φόβου και απόγνωσης, δεν πρέπει να υποκύψουμε σε ψευδοδιλλήματα και εκβιασμούς και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συναινέσουμε σε πολιτικές αποφάσεις που θίγουν κατάφορα την αξιοπρέπειά μας και συνθλίβουν τα εργασιακά μας δικαιώματα.

προς όλο το προσωπικό. Το σημαντικότερο είναι πάντως ότι δεν πάρθηκε καμία απόφαση εναντίον κανενός εργαζόμενου. Αντιθέτως επιλύθηκαν πολλά προβλήματα και ικανοποιήθηκαν χρόνια αιτήματα ομάδων εργαζομένων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ένα τέτοιο αίτημα ήταν η απόδοση του επιδόματος επικινδύνου εργασίας 15% σε όλους τους ηλεκτροτεχνίτες, ανεξαρτήτως εάν είχαν προσφύγει στην δικαιοσύνη ή όχι.

Επίσης η αναδρομική ένταξη ομάδας εργαζομένων που είχαν προσληφθεί το 2002, στην κατηγορία ET1 από την κατηγορία ET2.

Επιπλέον και όποτε απαιτήθηκε, το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόλυτο σεβασμό και ευαισθησία, ικανοποίησε και ατομικά αιτήματα εργαζομένων και συνταξιούχων που αφορούσαν κυρίως σοβαρότατα θέματα υγείας.

Πολλά είναι ακόμα αυτά που εκκρεμούν και πρέπει να γίνουν. Δεν σταματάμε να αγωνιζόμαστε για την ικανοποίηση όλων των δίκαιων εργασιακών αιτημάτων, με προτεραιότητα στην ενίσχυση του ρόλου της ΕΣΥΠΠ και της ΕΥΕΑ ώστε να δοθεί η πρέπεισα βαρύτητα στα θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων.

Η διασφάλιση των εργαζομένων με τα κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας αλλά και της ασφαλούς λειτουργίας των εγκαταστάσεων είναι ζωτικής σημασίας πρωτίστως βέβαια για την σωματική ακεραιότητα των εργαζομένων αλλά και για την συνολική εικόνα της Εταιρείας. Ένα ακόμα σοβαρό θέμα που χρονίζει, πάνω από δεκαεπτά έτη και είμαι αποφασισμένος να καταβάλω κάθε προσπάθεια προκειμένου να επιλυθεί, είναι η χορήγηση μισθολογικής προώθησης κατά 10% σε όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό. Μετά την Απόφαση του Αρείου Πάγου και τις καταψηφιστικές αγωγές, η μόνη λύση είναι ένας επωφελής και κοινά αποδεκτός συμβιβασμός ο οποίος θα πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα. Σε αντίθετη περίπτωση, η οικονομική ζημιά για την εταιρεία θα είναι τεράστια.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι παρά τις όποιες δυσκολίες και αντιξοότητες, δεν πρέπει να παρασυρθούμε από το κύμα φόβου και απόγνωσης, δεν πρέπει να υποκύψουμε σε ψευδοδιλλήματα και εκβιασμούς και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συναινέσουμε σε πολιτικές αποφάσεις που θίγουν κατάφορα την αξιοπρέπειά μας και συνθλίβουν τα εργασιακά μας δικαιώματα.

Σε κάθε αρνητική εξέλιξη θα είμαστε εκεί, ενωμένοι με αγωνιστικές κινητοποιήσεις, με ακόμα μεγαλύτερη δύναμη και αποφασιστικότητα. **Μόνο έτσι θα έχουμε το δικαίωμα να ατενίζουμε προς ένα καλύτερο μέλλον.**

Επιχειρησιακό Κέντρο Λειτουργίας ΕΥΔΑΠ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΑΧΙΝΗ

Προϊστάμενου Επιχειρησιακού Κέντρου Λειτουργίας και 1022

Στις 5 Δεκεμβρίου ενεργοποιήθηκε το Επιχειρησιακό Κέντρο της ΕΥΔΑΠ. Πρόκειται για μια υπηρεσία με τρία τμήματα:

- Το τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης πελατών 1022
- Το νέο «γραφείο τεχνολογίας και τεκμηρίωσης του Επιχειρησιακού Κέντρου»
- Το νέο «σώμα εποπτών του Επιχειρησιακού Κέντρου»

• Στο τμήμα 1022 η εξυπηρέτηση των καταναλωτών γίνεται σε τρία στάδια: προπαραγραφημένες ανακοινώσεις, τηλεφωνική υποδοχή-εξυπηρέτηση και εξειδικευμένη τεχνική εξυπηρέτηση εφ' όσον απαιτείται. Τηρείται step-by-step πρωτόκολλο τεχνικής και επικοινωνιακής διαχείρισης και δρομολόγησης κάθε αιτήματος ή παραπόνου. Με την πρόσφατη δημιουργία γραφείων τεχνολογίας σε κάποιες τεχνικές διευθύνσεις, η δυναμική ψηφιακή επικοινωνία με το 1022 (περιγραφικά και χαρτογραφικά) για την έκταση και εξέλιξη ενός συμβάντος είναι πλέον γεγονός. **Αυξάνεται έτσι η ποιότητα και ταχύτητα ενημέρωσης του καταναλωτή** και ελαχιστοποιείται η περιττή όχληση των ολιγάριθμων τεχνικών συνεργείων.

• Το Γραφείο Τεχνολογίας και Τεκμηρίωσης του Επιχειρησιακού Κέντρου είναι αρμόδιο για την εύρυθμη καθημερινή χρήση των ψηφιακών εργαλείων του Κέντρου από τα άλλα δύο τμήματα της Υπηρεσίας. Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Πληροφορικής και τις Τεχνικές Διευθύνσεις για τον εξοπλισμό του Κέντρου με όλα τα απαραίτητα εργαλεία κεντρικής παρακολούθησης της λειτουργίας δικτύων και Εγκαταστάσεων στην ΕΥΔΑΠ. Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας, συμμετέχει στην μελέτη και δημιουργία νέων ψηφιακών εφαρμογών όταν αυτές απαιτούνται. Τέλος, παράγει και αναρτά στο intranet χρήσιμα μηνιαία στατιστικά που αφορούν στην λειτουργία και στην επικοινωνία της ΕΥΔΑΠ με τους καταναλωτές.

• Το σώμα εποπτών του Επιχειρησιακού Κέντρου στελεχώνεται με βάρδιες από ένα σύνολο 170 περίπου στελεχών των Γενικών Διευθύνσεων Λειτουργίας Δι-

κτύων και Εγκαταστάσεων καθώς και Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων της ΕΥΔΑΠ. **Στην πρώτη φάση λειτουργίας του, οι καθημερινές αρμοδιότητες του τμήματος** είναι οι ακόλουθες:

1^ο μάτι παρακολούθησης κρίσιμων οργάνων λειτουργίας. Άμεση ενημέρωση των τεχνικών υπηρεσιών στην περίπτωση εμφάνισης συναγερμών.

2^ο μάτι παρακολούθησης χρονικά και χωρικά εκτεταμένων προβλημάτων λειτουργίας είτε πρόκειται για ελεγχόμενες (όπως λ.χ. είναι οι διακοπές υδροδότησης για λόγους επισκευής ή συντήρησης δικτύου) είτε όχι. Συνεργασία με τις τεχνικές διευθύνσεις αν ζητηθεί, και εξασφάλιση της καλύτερης δυνατόν ενημέρωσης του καταναλωτή για τον χρόνο αποκατάστασης.

3^ο Προκαταρκτική τεχνική εξέταση (μέσω ειδικών ψηφιακών εφαρμογών) των επαναλαμβανόμενων παραπόνων καταναλωτών που εντοπίζονται από το 1022. Άμεση ηλεκτρονική ενημέρωση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

4^ο Παρακολούθηση και μέριμνα για λοιπά προβλήματα λειτουργίας όπως παραλαμβάνονται είτε από το 1022 είτε από τα 170 στελέχη του Κέντρου. Τα ηλεκτρονικά βιβλία συμβάντων του Κέντρου είναι προς εμπλουτισμό και επεξεργασία από όλα τα στελέχη και από τα γραφεία τους, όχι μόνο από το Κέντρο.

5^ο Διυπηρεσιακή επικοινωνία – υποστήριξη λειτουργίας. Έχοντας στη διάθεσή του εργαλεία παρακολούθησης όχι μόνο ενός τεχνικού τομέα αλλά του συνόλου του δικτύου, το σώμα εποπτών δύναται να παρέχει πληροφόρηση που υπερβαίνει τα γεωγραφικά σύνορα ενός τομέα. Για παράδειγμα μέσω της δυναμικής χαρτογραφικής αποτύπωσης των ενεργών παραπόνων λειτουργίας, μπορεί να παρέχει εύκολα στοιχεία που να διευκολύνουν τις Τεχνικές Διευθύνσεις σε ενέργειες όπως η διαχείριση στόλου συνεργείων συντήρησης κτλ.

Η παρακολούθηση της καθημερινής λειτουργίας από το Κέντρο παράγει μια ημερήσια αναφορά με τα πιο σοβαρά «συμβάντα» λειτουργίας. Η αναφορά αυτή είναι προσβάσιμη στο intranet. Το σύνολο

των ημερήσιων αναφορών χτίζει ψηφιακή βάση δεδομένων συμβάντων λειτουργίας. Η βάση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη για την σύνταξη των Επιχειρησιακών Σχεδίων από τις τεχνικές διευθύνσεις.

Σε περίπτωση μιας κρίσης λειτουργίας, το Επιχειρησιακό Κέντρο, καθώς στεγάζεται στο κτήριο Πληροφορικής, διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις για να παρέχει άμεση πρόσβαση σε πολλά από τα κρίσιμα όργανα τηλελέγχου ή και τηλεχειρισμού της ΕΥΔΑΠ. Επίσης διαθέτει ψηφιακές βιβλιοθήκες με χρήσιμα τηλέφωνα, χάρτες, νομοθεσία κτλ. που βοηθούν αν μη τι άλλο στην επίτευξη της επικοινωνίας. Η πρόσβαση του Κέντρου σε περισσότερα από τα κρίσιμα όργανα παρακολούθησης δικτύου και εγκαταστάσεων, και ο εμπλουτισμός των ψηφιακών βιβλιοθηκών με Επιχειρησιακά Σχέδια, αποτελούν σαφή ζητούμενα μιας επόμενης φάσης λειτουργίας του Κέντρου.

Συνοψίζοντας, στην πρώτη φάση λειτουργίας του, το Κέντρο έχει σχεδιαστεί να συμβάλλει:

- Στην αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των καταναλωτών.
- Στην αμεσότητα απόκρισης σε σοβαρούς συναγερμούς λειτουργίας, εξασφαλίζοντας ότι είναι άμεσα ενήμερο το αρμόδιο τμήμα ή η διοίκηση.
- Στον εμπλουτισμό των ψηφιακών βάσεων δεδομένων λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ
- Στη δυναμική διυπηρεσιακή ενημέρωση για καθημερινά θέματα λειτουργίας και στην ενδυνάμωση της «ψηφιακής κουλτούρας».
- Στην ενίσχυση της διαπροσωπικής επικοινωνίας και στη διάχυση της γνώσης-εμπειρίας

Μια κουβέντα για το τελευταίο. Οι καθημερινές αρμοδιότητες του Κέντρου δεν απαιτούν από τα στελέχη εξειδίκευση σε κάποιον τομέα. Παραμένουν όμως αφορμές γιαμβάθυνση σε όλο το φάσμα της λειτουργίας και ανάπτυξης. Από την άλλη, καθημερινά στο Κέντρο συνυπάρχουν στελέχη από σχεδόν όλο το φάσμα αυτό. Στελέχη που σπάνια βρίσκονται στον ίδιο χώρο. **Οι συνθήκες είναι ίσως ιδανικές για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειρίας, για διάχυση της γνώσης και ουσιαστική συνεργασία.**

Κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΚΡΥΠΟΥΛΙΑ

Προϊσταμένη Υπηρεσίας Οργανωτικής Διάρθρωσης και Βελτίωσης
Διεύθυνση Λειτουργικής και Διοικητικής Υποστήριξης

Η σύνταξη Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία και αφορά όλες τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών εταιρείες.

Πέραν της υποχρέωσης που ορίζει η κείμενη νομοθεσία, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας αποτελεί απαραίτητο εργαλείο κάθε μεγάλης και σύγχρονης εταιρείας, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της.

Συνεπώς, η Επιτροπή Κατάρτισης Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ συγκροτήθηκε:

- Δεδομένης της εκ του Ν. 3016/2002 υποχρέωσής της για ύπαρξη Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας
- Λόγω της ανάγκης βέλτιστης οργανωτικής διάρθρωσης και ορθολογικότερης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της.

Ως σκοπός της ανωτέρω Επιτροπής ορίσθηκε η εκπόνηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας **με πλήρη και σαφή καταγραφή των αρμοδιοτήτων** όλων των Διευθύνσεων και των Υπηρεσιών της Εταιρείας, δεδομένου ότι έως σήμερα τα οργανογράμματα παρουσιάζουν τίτλους οργανωτικών μονάδων, άνευ ορισμού και έγκρισης των αρμοδιοτήτων τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, ως ανώτατο όργανο Διοίκησης της ΕΥΔΑΠ, χαράσσει τη στρατηγική της. **Οι αρμοδιότητες των Διευθύνσεων και των Υπηρεσιών έχουν ως σκοπό την υλοποίηση των έργων που απορρέουν από τις εντολές και κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.**

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας περιέχει καταγραφή των αρχών οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Καταστατικό της και το κανονιστικό πλαίσιο που τη διέπει.

Η δραστηριότητα της Επιτροπής περιέλαβε συνεργασία με όλες τις Διευθύνσεις της Εταιρείας, με σκοπό την καταγραφή όλων των αρμοδιοτήτων τους.

Οι καταγεγραμμένες αρμοδιότητες, απτές και υλοποιήσιμες, εστάλησαν από τις Διευθύνσεις στην Επιτροπή σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, όπως τους ζητήθηκε.

Ορίσθηκαν και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με εκπροσώπους κάθε Διεύθυνσης. Οι συσκέψεις έλαβαν χώρα υπό την Προεδρία του Γενικού Διευθυντή Διοικητικού, Οργάνωσης και Ανθρωπίνων Πόρων **κ. Νικολάου Κατεινά** και με τη συμμετοχή του Συμβούλου του Διευθύνοντος Συμβούλου, **κ. Ηλίας Τσαρπαλή**. Τηρήθηκαν και εκδόθηκαν αντίστοιχα πρακτικά. Ακολούθως, διαβιβάσθηκαν στους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές, Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές και Διευθυντές.

Διασαφηνίσθηκαν οι συνεργασίες των Διευθύνσεων και των Υπηρεσιών, δηλαδή αναφέρθηκαν οι συναρμοδιότητες και η συνυπευθυνότητα. Επίσης, διευκρινίσθηκαν οι επικαλύψεις και οι τυχόν δυσλειτουργίες που προκύπτουν κατά την υλοποίηση αρμοδιοτήτων. Τέλος, διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα συγκέντρωσης και ένταξης ομοειδών θεμάτων στην περιοχή ευθύνης ενός φορέα.

Εν συνεχεία, ομάδα εργασίας αποτελούμενη από μέλη της εν λόγω Επιτροπής, την Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Τομέα Ηλιούπολης της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης **κα Κωνσταντίνα Παπαφιλίππου**, τη Δικηγόρο **κα Κυριακή Πούλου** και την υπογράφουσα **Ιωάννα Μακρυπούλια**, μελέτησε διεξοδικά την καταγραφή αρμοδιοτήτων υπό την εποπτεία του Προέδρου της **κ. Κατεινά** και με τη συμβολή του **κ. Τσαρπαλή**, προκειμένου να συνταχθεί το Σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας.

Παράλληλα, προέκυψε εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την τεκμηρίωση του οργανογράμματος και διατύπωση σχολίων και προτάσεων τροποποίησης της υφιστάμενης οργανωτικής δομής.

Η κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας στηρίχθηκε σε συντονισμένη και συστηματική απασχόληση με ενεργή και ουσιαστική δραστηριοποίηση όλων των Διευθύνσεων.

Ευχαριστούμε όλους όσους συμμετείχαν, καταθέτοντας την εμπειρία και την κατάρτισή τους στην ολοκλήρωση του αναμφισβήτητου δύσκολου, αλλά ταυτόχρονα εξαιρετικά σημαντικού έργου της εκπόνησης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, καθώς και τον **κ. Τσαρπαλή** που συνέβαλε στην επίτευξη του σκοπού της Επιτροπής με την ενεργητική παρουσία του.

Εν κατακλείδι, η εφαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας σημαίνει θέσπιση και απαρέγκλιτη τήρηση ολοκληρωμένου πλαισίου αυτορύθμισης με δεσμευτική ισχύ για τη διοίκηση, τα στελέχη και το προσωπικό της Εταιρείας. Επιπλέον, εγγυάται την αριστεία και αποτελεσματικότητα στη δράση της. Εξάλλου, μέσω της αποσαφήνισης των αρμοδιοτήτων διευκολύνεται η ποιοτική και ποσοτική στελέχωση Διευθύνσεων και Υπηρεσιών, ώστε να εξυπηρετείται η σωστή κατανομή του προσωπικού και η κατάλληλη και αποδοτική πλήρωση θέσεων εργασίας, σύμφωνα με τα τυπικά προσόντα και τις δεξιότητές του.

Η ύπαρξη Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας εξασφαλίζει την τεκμηρίωση της οργανωτικής διάταξης, την τυποποίηση του εταιρικού έργου, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών που ταυτόχρονα αποτελεί και μέσο προβολής της Εταιρείας.

πηγή

[17]

ISO or ISOlated

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Αναπληρώτριας Διευθύντριας Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (International Organization for Standardization, διακριτική ονομασία: ISO), είναι μια διεθνής οργάνωση δημιουργίας και έκδοσης προτύπων που αποτελείται από αντιπροσώπους των εθνικών οργανισμών τυποποίησης. Ο οργανισμός παράγει τα παγκόσμια βιομηχανικά και εμπορικά πρότυπα, τα επονομαζόμενα πρότυπα ISO.

το πρότυπο διαχείρισης ποιότητας είναι το ISO 9001:2008, το οποίο καλύπτει τις απαιτήσεις για ένα Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας. Περισσότερα από 1,1 εκατομμύρια πιστοποιητικά ISO 9001 έχουν εκδοθεί σε 178 χώρες.

Η αναγνωσιμότητα του προτύπου μεγαλώνει χρόνο με τον χρόνο. Το ISO 9001 είναι ένα από τα πιο σημαντικά έργα βελτίωσης που μπορεί να διεξάγει ένας οργανισμός. Χαρακτηρίζεται από πολλούς σαν ένα εργαλείο Διαφήμισης/Διοίκησης με το οποίο μια επιχείρηση μπορεί να βελτιωθεί εσωτερικά και να αναπτυχθεί εξωτερικά. Στην ουσία είναι ένα εργαλείο οργάνωσης με το οποίο μπορεί μια επιχείρηση να κτίσει τις λειτουργίες της με ακρίβεια και συνέπεια.

Γιατί το ISO 9001 έχει καταστεί τόσο δημοφιλές;

- **Λόγω της μακράς του ιστορίας στην αγορά**

Πρόκειται για ένα πρότυπο με πείρα περισσότερη από 100 χρόνια. Στηριζόμενο σε φιλοσοφίες και πρακτικές άλλων προκάτοχων προτύπων, τα οποία του έδωσαν περισσότερη αξία.

- **Λόγω της εμπλοκής πολλών χωρών και ειδικών από όλο τον κόσμο στον σχεδιασμό και την δημιουργία του**

Το ISO είχε αρχίσει ουσιαστικά στις 23 Φεβρουαρίου 1947 σαν «επίσημος» οργανισμός και είχαν συμμετοχή αρκετές χώρες από όλο τον κόσμο. Έτσι το ISO από την «γέννησή» του είχε ένα χαρακτήρα παγκόσμιο, παρόλο που έχει επηρεαστεί από αγγλικά πρότυπα όπως το BS5750.

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης είναι γνωστός ως ISO και αυτή η ονομασία του ισχύει διεθνώς (η αμερικανική προφορά είναι *άισο*, η ευρωπαϊκή προφορά είναι *ίζο*, ενώ οι προφορές *άιζο* και *άι-ες-όου* είναι λανθασμένες. Στα ελληνικά απόλυτα ορθή είναι η προφορά *ίσο*). Αποτελεί λανθασμένη αντίληψη πως το διεθνές σύντομο όνομα του οργανισμού, ISO, είναι *αρκτικόλεξο* και προέρχεται από την *πλήρη μορφή* «International Standards Organization», ή κάτι παρόμοιο. **Το ISO δεν είναι αρκτικόλεξο ούτε ακρώνυμο, αλλά είναι ανεξάρτητη συντομομορφή που προέρχεται από την ελληνική λέξη ίσος. Αυτήν ακριβώς την «δέσμευση ισότητας» που ενυπάρχει στην Τυποποίηση ήθελαν να δείξουν οι 25 ιδρυτικές χώρες του ISO επιλέγοντας αυτό το σύντομο συμβολικό όνομα.**

Ο οργανισμός έχει εκδώσει περίπου 18500 Διεθνή πρότυπα για μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων και κάθε χρόνο δημιουργούνται περίπου 1100 νέα πρότυπα ISO. Αυτά τα πρότυπα καλύπτουν από τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για να επιτευχθεί μια νοοτροπία ποιότητας μέσα σε ένα οργανισμό, μέχρι και αυστηρές κατασκευαστικές προδιαγραφές για ένα προϊόν. **Το πιο γνωστό πρότυπο του οργανισμού είναι αυτό της ποιότητας, ISO 9001.**

Ο τρόπος με τον οποίο βγαίνει κάποιο πρότυπο είναι αρκετά περίπλοκος. Για κάθε ομάδα προτύπων υπάρχει μια επιτροπή. Αυτή η επιτροπή αποτελείται από αντιπροσώπους από όλα τα κράτη που είναι μέλη του οργανισμού. Όλοι οι αντιπρόσωποι προσπαθούν να βγάλουν από κοινού ένα πρότυπο που θα καλύπτει τις ανάγκες (παρούσες και μελλοντικές) της πλειοψηφίας των μελών. Κάθε παράγραφος του προτύπου συζητιέται και αναλύεται, και για να εγκριθεί χρειάζεται να έχει την θετική ψήφο από τα 2/3 των μελών. Στη συνέχεια τα πρότυπα εγκρίνονται για χρήση. Κάθε επτά χρόνια η επιτροπή επανασυνεδριάζει για να αλλάξει το πρότυπο έτσι ώστε να αντανακλά καλύτερα τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά αλλά και για να δώσουν μια καλύτερη κατεύθυνση, **έτσι ώστε το πρότυπο να μπορεί να κατευθύνει τις επιχειρήσεις στην ικανοποίηση των αναγκών των πελατών και την κάλυψη των απαιτήσεων του κανονιστικού πλαισίου.**

Κάθε πρότυπο είναι αριθμημένο με ένα αριθμό-ταυτότητα. Για να γίνει η διαφοροποίηση μεταξύ των δυο εκδόσεων του προτύπου, παλαιότερης και νεότερης, προστίθεται και το έτος που έγινε η τελευταία ανανέωση του προτύπου. Για παράδειγμα,

Είναι σημαντική η συμβολή των ειδικών γιατί ουσιαστικά είναι τα άτομα τα οποία εξελίσσουν και αναπτύσσουν τις δυνατότητες του προτύπου, συμμετέχοντας στην Τεχνική Επιτροπή TC176 η οποία εργάζεται σε συστήματα ποιότητας. Η συμβολή των ειδικών αυτών γίνεται αφίλοκερδώς και με μόνο γνώμονα το παγκόσμιο συμφέρον και το συμφέρον της τοπικής αγοράς από την οποία προέρχεται ο καθένας.

- **Λόγω του ότι περιλαμβάνει τις σημαντικότερες πρακτικές της αγοράς**

Σήμερα το ISO 9001 είναι ένα διεθνές πρότυπο, και «ανήκει» στην διεθνή επιτροπή του ISO. Όπως πολλά άλλα πρότυπα είναι γραμμένο με άρθρα. Κάθε άρθρο και κάθε παράγραφος του προτύπου βοηθά οποιονδήποτε θελήσει να εφαρμόσει το πρότυπο έτσι ώστε να ακολουθήσει καλές πρακτικές της αγοράς παγκοσμίως.

- **Λόγω της διαδικασίας αναθεωρήσεων κατά μέσο όρο κάθε 5 με 6 έτη**

Η συνεχής βελτίωση είναι το ζητούμενο στις επιχειρήσεις. Έτσι και το ISO 9001 για να ικανοποιήσει την αγορά της Διοίκησης (Management) και της Ποιότητας (Quality) αναθεωρεί το πρότυπο του κάθε λίγα χρόνια. Αυτές οι αναθεωρήσεις γίνονται μετά από καταιγισμό ιδεών (Brainstorming) των ομάδων εργασίας, φιλτράρισμα των ιδεών και εργαστηριακών (δοκιμών) εφαρμογών των ιδεών έτσι ώστε οι καλύτερες πρακτικές να συμπεριληφθούν στο αναθεωρημένο πρότυπο.

- **Λόγω των επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη για την βελτίωσή του**

Πολλές είναι οι έρευνες που το ISO διεξάγει για να «εισπράξει» την ανάδραση της αγοράς έναντι των συστημάτων της. Γίνονται οι μετρήσεις και βελτιώσεις έτσι ώστε η κάθε αναθεώρηση να γίνεται τεκμηριωμένα και στοχευόμενα

- **Λόγω της εμπλοκής στην υλοποίηση του έργου περισσότερων από μιας εταιρειών, δημιουργώντας έτσι ένα σπινθήρα βελτίωσης και ανάπτυξης**

Αρχικά από τον σχεδιασμό του ISO 9001 και μέχρι και την υλοποίηση του εμπλέκονται τουλάχιστον η εταιρεία που θα το λειτουργεί και η εταιρεία ή οργανισμός πιστοποίησης που θα εκδώσει το πιστοποιητικό του προτύπου για την εταιρεία που θα το λειτουργεί. Έτσι γίνεται ένα μίγμα εμπειρίας και αξιοποίησης και μπαίνει σε μεγάλο βαθμό το στοιχείο της αμεροληψίας και των πολλών οπτικών γωνιών αντιμετώπισης των προβλημάτων.

- **Λόγω του ότι το πρότυπο είναι ουσιαστικά εφαρμογή του Μάνατζμεντ και όχι απλά μια μελέτη**

Το ISO 9001 έχει τρία βασικά μέρη. Τον σχεδιασμό, την δημιουργία του και την εφαρμογή/υλοποίηση. Ουσιαστικά ίσως είναι ο πιο σημαντικός λόγος που το έκανε γνωστό σε όλο τον κόσμο. Συντελεί επίσης, στον ανασχεδιασμό της επιχείρησης, ή στη σωστή οικοδόμησή της από την αρχή όταν είναι νέα.

Το ISO 9001:2008 είναι το βασικό πρότυπο που χρησιμοποιείται για να παρέχει τις βασικές απαιτήσεις στις εταιρείες που αποσκοπούν να αναπτύξουν Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ). Απαιτείται για την κάλυψη και τη βελτίωση των αναγκών των πελατών τους καθώς και για την ικανοποίηση του κανονιστικού πλαισίου που σχετίζεται με τη λειτουργία τους. Το πρότυπο εστιάζεται κυρίως στη βελτίωση των διεργασιών της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Δεν υποδεικνύει συγκεκριμένες απαιτήσεις για την ποιότητα των υπηρεσιών ή των προϊόντων. Οι απαιτήσεις του προτύπου είναι συμβατές με τις κανονιστικές και τις νομοθετικές απαιτήσεις των περισσότερων οργανισμών, διότι απαιτούν την τήρησή τους.

Βασίζεται σε οκτώ αρχές διαχείρισης ποιότητας:

» Εστίαση στον πελάτη - οι οργανισμοί βασίζονται στους πελάτες τους και επομένως χρειάζεται να οργανώσουν τις δραστηριότητές τους γύρω

από την εκπλήρωση των αναγκών της αγοράς

- » Ηγεσία - χρειάζεται για να εξασφαλίσει ενότητα του σκοπού και κατεύθυνση
- » Εμπλοκή των ανθρώπων - δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου οι άνθρωποι εμπλέκονται πλήρως στο να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί στόχοι του οργανισμού
- » Προσέγγιση μέσω διεργασίας - για να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί στόχοι του οργανισμού, πόροι και δραστηριότητες πρέπει να διοικούνται ως διεργασίες, με κατανόηση του πως το αποτέλεσμα μίας διεργασίας επηρεάζει τις υπόλοιπες
- » Συστημική προσέγγιση στη διοίκηση - η αποτελεσματικότητα και η ικανότητα του οργανισμού βασίζεται επάνω στη συστημική προσέγγιση των δραστηριοτήτων
- » Συνεχής βελτίωση- η εφαρμογή της συνεχούς βελτίωσης ως μέρος της καθημερινής κουλτούρας αποτελεί το βασικό στόχο για έναν οργανισμό
- » Αποφάσεις βασιζόμενες σε δεδομένα - οι αποτελεσματικές αποφάσεις βασίζονται στη λογική και διαισθητική ανάλυση δεδομένων και στοιχείων
- » Αμοιβαίες ευεργετικές σχέσεις με προμηθευτές - τέτοιες σχέσεις θα αυξάνουν την ικανότητα να δημιουργείται αξία.

πηγή

[20]

Οι κυριότερες βελτιώσεις που καταγράφονται, σχετίζονται με τους πελάτες, με τη διαχείριση των εταιρικών διεργασιών, τη διαχείριση της εταιρικής γνώσης και των πληροφοριών και την εταιρική στρατηγική και κουλτούρα, όπως η βελτίωση των διαδικασιών Διοίκησης. Κυριαρχεί η διαπίστωση «*τώρα ξέρουμε πραγματικά τι έχουμε, πού είναι το κάθε τι και ο καθένας ξέρει πού να το βρει*». Είναι γενική διαπίστωση ότι οι καταναλωτές τείνουν να εμπιστεύονται εταιρείες και προϊόντα που προέρχονται από εταιρείες που είναι πιστοποιημένες με το ISO. Λεπτομερείς αναλύσεις της οικονομικής απόδοσης εταιρειών που έχουν πιστοποιηθεί παρουσιάζουν βελτιωμένους οικονομικούς δείκτες.

Μέσω της αναγνώρισης και της ανάλυσης των διεργασιών, όπως απαιτείται από το πρότυπο, δίνεται η δυνατότητα της βελτίωσής τους. Η ανάπτυξη του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας καθίσταται ουσιαστικό εργαλείο εντοπισμού κρίσιμων σημείων και εσωτερικής αναδιοργάνωσης. Άρα, η προετοιμασία για πιστοποίηση αποτελεί ένα δυναμικό και ισχυρό μέσο για την αναγνώριση και υιοθέτηση της βέλτιστης πρακτικής και την ταυτοποίηση των θεμάτων που αφορούν την ικανοποίηση των πελατών.

Γιατί να αναπτύξει η ΕΥΔΑΠ ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) κατά ISO 9001;

Μια ειλικρινής απάντηση σε αυτή την ερώτηση μπορεί άμεσα να δώσει την πληροφορία του αν το πρότυπο θα αξιοποιηθεί αποτελεσματικά για τη βελτίωση της εταιρείας. Αν το πρότυπο χρησιμοποιηθεί σαν διαφημιστικό τέχνασμα ή γιατί το απαιτεί ο καταναλωτής, θα είναι εμπόδιο και σε καμία περίπτωση δε θα ωφεληθεί. Αν η ειλικρινής απάντηση για την υλοποίηση του ΣΔΠ είναι η βελτίωση, τότε χωρίς αμφιβολία η εταιρεία θα γίνει καλύτερη. Και όταν λέμε η χρήση του προτύπου δεν εννοούμε την πιστοποίηση. Φυσικά η πιστοποίηση είναι ένας υψηλός στόχος που απαιτείται να επιτευχθεί. Αλλά αν η πιστοποίηση αποτελεί τον αυ-

τοσκοπό, υπάρχει κίνδυνος να χαθεί το όφελος που μπορεί να δώσει το πρότυπο. Η ανάπτυξη του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο εντοπισμού αδυναμιών και ευκαιριών για βελτίωση και όχι μόνο ένα πακέτο εγγράφων που απαιτούνται για την επίτευξη της πιστοποίησης. Ο πραγματικός στόχος του προτύπου είναι η συνεχής βελτίωση του οργανισμού και με αυτό το πνεύμα πρέπει να αντιμετωπίζεται, προκειμένου να αξιοποιείται πλήρως η εφαρμογή του.

Υπάρχει διάχυτη η φοβία, ότι οι απαιτήσεις του προτύπου για έγγραφη τεκμηρίωση, θα οδηγήσουν σε γραφειοκρατικό εφιάλτη εγγράφων, με όγκους πολύπλοκων διαδικασιών, που απαιτούν ανθρώπινο δυναμικό για να δημιουργηθούν και για να διατηρηθούν. Στην πραγματικότητα η ανάπτυξη ΣΔΠ κατά ISO 9001 μπορεί να οργανώσει αποδοτικά και να απλοποιήσει την ανάπτυξη και τη διαχείριση της απαιτούμενης έγγραφης τεκμηρίωσης. Βέβαια αν συγκρίνει κανείς το να μην υπάρχουν καθόλου έγγραφες διαδικασίες με το να καταγραφούν οι διαδικασίες, σαφώς είναι πιο περίπλοκο το να γράφονται. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι το ISO δεν απαιτεί να γραφτούν τόνοι διαδικασιών για την έγγραφη τεκμηρίωση των διεργασιών. Δίνει τη δυνατότητα να ενσωματώνονται στο ΣΔΠ οι οδηγίες εργασίας, τα εγχειρίδια εκπαίδευσης, τα εγχειρίδια λειτουργίας ακόμα και τα οπτικά βοηθήματα.

Γιατί η ποιότητα είναι σημαντική;

Η υλοποίηση του ΣΔΠ κατά ISO βελτιώνει την επικοινωνία και την ανάδρασή της και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Το πρότυπο διευκολύνει τη δημιουργία ενός αξιόπιστου συστήματος έγγραφης τεκμηρίωσης, που διευκολύνει την επίτευξη της επιθυμητής απόδοσης, προωθεί τη συνέπεια και μειώνει τον απαιτούμενο χρόνο εκπαίδευσης των νέων υπαλλήλων.

Ένα αποτελεσματικό ΣΔΠ μειώνει το κόστος με την αποφυγή περιττών εργασιών μέσω της μεθοδευμένης αναγνώρισης και της αποσαφήνισης των διαδικασιών. Το ΣΔΠ είναι ουσιαστικό εργαλείο συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των παραγόμενων προϊόντων μέσω της επίτευξης των στόχων ποιότητας και της αποτελεσματικής επικοινωνίας.

Ο κύκλος της ποιότητας

Εικόνα 1

Όλα τα πρότυπα διαχείρισης που εκδίδει ο οργανισμός ISO βασίζονται στον κύκλο ποιότητας του Deming που απεικονίζεται στην εικόνα 1. Ο κύκλος είναι γνωστός και ως κύκλος plan-do-check-act.

Βάζοντας σε εφαρμογή ένα πρότυπο διαχείρισης ISO λοιπόν, το πρώτο πράγμα που κάνουμε είναι ο σχεδιασμός. Εδώ βρίσκουμε τι θέλουμε να κάνουμε, γιατί θέλουμε να γίνει, πώς θέλουμε να εκτελεστεί και τον χρονικό ορίζοντα στον οποίο θέλουμε να υλοποιηθεί.

Το επόμενο βήμα, είναι η πρακτική εφαρμογή όλων αυτών που έχουμε σχεδιάζει. Ακολουθεί το στάδιο του ελέγχου, όπου μετράμε τα αποτελέσματα που έχουμε σε σχέση με τους στόχους που έχουμε θέσει. Το τελευταίο στάδιο του κύκλου, είναι οι διορθωτικές ενέργειες, όπου γίνονται διορθώσεις έτσι ώστε να έρθουμε πιο κοντά στους στόχους μας. Έπειτα ο κύκλος αρχίζει ξανά, ξεκινώντας πάλι από τον σχεδιασμό και προχωρώντας σε κάθε στάδιο.

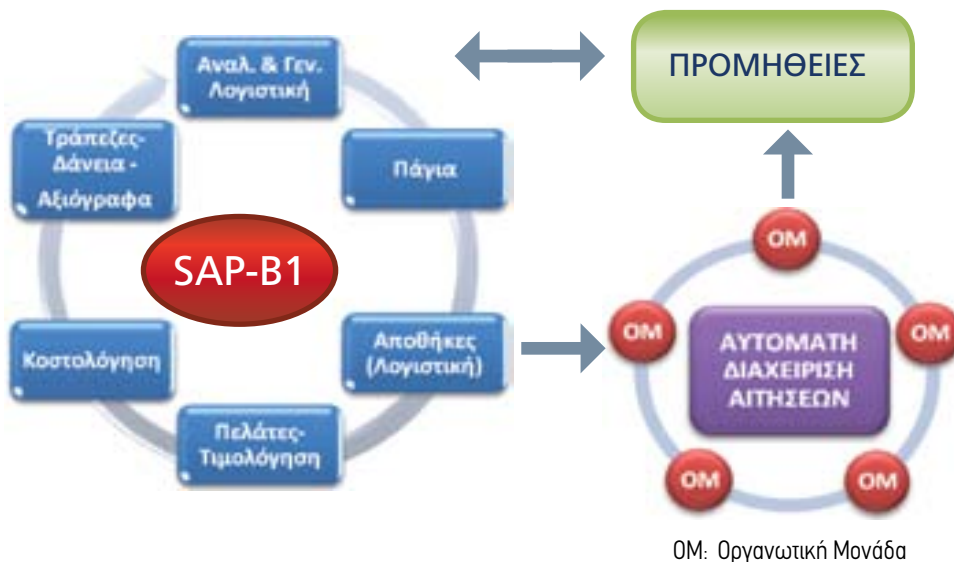
Στη σημερινή παγκοσμιοποίηση της αγοράς, δεν τίθεται πλέον ερώτημα για τη σημαντικότητα της έννοιας της ποιότητας. **Για να ανταγωνιστείς, να παράγεις και να επιτύχεις, η προσφερόμενη ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει να βελτιώνεται διαρκώς και η έννοια της βελτίωσης πρέπει να εκτείνεται σε κάθε επίπεδο και σε κάθε διαδικασία μέσα στην επιχείρηση.**

Η συστηματική προσέγγιση όλων των δραστηριοτήτων/διαδικασιών, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο οποιασδήποτε προσπάθειας βελτίωσης και επίδειξης βέλτιστης απόδοσης. Επιπλέον, **η επένδυση στον παράγοντα άνθρωπο αποτελεί το μυστικό, το οποίο πολλές επιχειρήσεις ακόμα δεν έχουν ανακαλύψει.** Έχοντας ευ-

χαριστημένους εργαζομένους μέσα σε ένα φιλικό και ευαισθητοποιημένο περιβάλλον εργασίας αποτελεί πλέον το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των σύγχρονων επιχειρηματικών οργανισμών. Όλα αυτά, όταν συνδυάζονται με τη δραστηριοποίηση της επιχείρησης μέσα σε μία κοινωνία της οποίας απολαμβάνει την εμπιστοσύνη και το σεβασμό, μπορούν να οδηγήσουν στην πρόοδο και τη διάκριση. **Η σωστή εφαρμογή των προτύπων διαχείρισης του οργανισμού φέρνει την συνεχή βελτίωση. Ο κύκλος του Deming που περιγράφηκε πιο πάνω, είναι ένας κύκλος που ποτέ δεν σταματά. Έτσι όσο πιο νωρίς η εταιρεία υιοθετήσει το πρότυπο τόσο μεγαλύτερα θα είναι τα οφέλη.**

Πρέπει να τονιστεί ότι τα συστήματα διαχείρισης ISO αποτελούν μονάχα το πρώτο στάδιο ανάπτυξης της ποιότητας για μια επιχείρηση. Το επόμενο στάδιο ανάπτυξης της ποιότητας είναι η εφαρμογή και ανάπτυξη της φιλοσοφίας της **«ολικής ποιότητας» (Total Quality)**. «Ολική» καλείται, γιατί προτείνει την εμπλοκή όλων των συντελεστών της επιχείρησης και ιδιαίτερα των εργαζομένων στην παραγωγική διαδικασία και «ποιότητα», γιατί θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της επιχείρησης, όχι το κέρδος με τη στενή έννοια του όρου, αλλά την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, σεβόμενη ως εκ τούτου τον πελάτη. Ως ένα σύγχρονο «μοντέλο διοίκησης», η επιτυχία του εξαρτάται από την αποτελεσματικότερη επίτευξη του άριστου συνδυασμού όλων των συντελεστών της παραγωγής που συμμετέχουν σε μια επιχείρηση. Η εφαρμογή της ολικής ποιότητας είναι ένας συνεχόμενος αγώνας για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, να προσφέρουν αγαθά τα οποία θεωρούνται **«world class»** και έτσι να καταστούν πολύ πιο ανταγωνιστικές. **Το ISO 9001:2008 ανοίγει το δρόμο για την ολική ποιότητα με τη δημιουργία του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας.**

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΛΛΙΑΚΗ

Αναπληρωτή Διευθυντή Πληροφορικής & Τεχνολογίας

Περιγραφή Λειτουργιών

Το έργο υλοποίησης του νέου ERP (SAP Business One) περιλαμβάνει τα παρακάτω υποσυστήματα:

- Γενική και Αναλυτική Λογιστική.
- Αποθήκες (Λογιστική λειτουργία).
- Διαχείριση Παγίων
- Κοστολόγηση
- Διαχείριση Προμηθευτών
- Πελάτες – Τιμολόγηση (Για όσους δεν περιλαμβάνονται στο Σύστημα εξυπηρέτησης Πελατών -BCC)
- Τράπεζες – Δάνεια – Αξιογράφα.

Τα παραπάνω υποσυστήματα διασυνδέονται με πλήθος άλλων πληροφορικών συστημάτων όπως:

- Σύστημα Εξωλογιστικής Κοστολόγησης (SAS -ABM)
- Σύστημα Προϋπολογισμού (SAS- FM)
- Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ORAMA-HR)
- Σύστημα Μισθοδοσίας (ORAMA -PAY-ROLL)
- Σύστημα Υγειονομικού (SAP SR/3)
- Σύστημα Διαχείρισης Αποθηκών (SAP-MM)

• Σύστημα Εξυπηρέτησης Πελατών (BCC)
Με την ολοκλήρωση όλων των υποσυστημάτων που περιγράφονται δημιουργείται μια πλατφόρμα που στοχεύει σε ένα περιβάλλον σύγχρονο, με ποιοτικότερη πληροφόρηση, φιλικό στον χρήστη και με ευέλικτες διαδικασίες που προσφέρει αξιόπιστη διαχείριση των οικονομικών δεδομένων της ΕΥΔΑΠ.

Το νέο υποσύστημα των Προμηθειών

Παράλληλα με την εγκατάσταση του παραπάνω περιβάλλοντος από 1/1/2012 ξεκίνησε και η λειτουργία του νέου συστήματος που αφορά το κύκλωμα **Διαχείρισης Προμηθειών** που αποτελεί υποσύστημα του λογισμικού του SAP Business One.

Το νέο υποσύστημα εκσυγχρονίζει τις υπάρχουσες διαδικασίες των Προμηθειών προσφέροντας ένα περιβάλλον σύγχρονο για την Εταιρεία, αξιόπιστο για λειτουργία των Προμηθειών και φιλικό στον χρήστη. Για την επιτυχή κατάληξη της υλοποίησής του συμμετείχαν ενεργά εκτός από την ανάδοχο Εταιρεία BYTE, η Διεύθυνση Πληροφορικής και Τεχνολογίας και η Διεύθυνση Προμηθειών και Μεταφορών.

Το υποσύστημα αυτό αντικαθιστά το υπάρχον σύστημα ORAMA-Προμήθειες και καλύπτει τις παρακάτω περιοχές του κυκλώματος Προμηθειών:

Συστήματα Δ/Ο εφαρμογών

Το Περιβάλλον

Η ΕΥΔΑΠ ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες απαιτήσεις της εποχής βρίσκεται σε διαδικασία εφαρμογής του νέου συστήματος **Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP)** που υλοποιείται με την εγκατάσταση του συστήματος **SAP-Business One**. Η παραγωγική του λειτουργία έχει ήδη ξεκινήσει από τον Ιανουάριο του 2012 και καλύπτει όλο το φάσμα του διοικητικοοικονομικού τομέα.

Η προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό του πληροφορικού συστήματος **ERP (Enterprise Resource Planning)** της ΕΥΔΑΠ ξεκίνησε από τα μέσα του 2009 με ανάδοχο την Εταιρεία BYTE και βασικούς πρωτεργάτες τη Διεύθυνση Πληροφορικής και Τεχνολογίας και τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

Το παραπάνω εγχείρημα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο γιατί εκτός από την δεδομένη πολυπλοκότητα του έργου (το ERP αποτελεί την καρδιά της κάθε εταιρείας) έπρεπε να αντικαταστήσει το υπάρχον ERP (ORAMA) χωρίς να διακοπεί, ούτε για μια ώρα, η παραγωγική λειτουργία της Εταιρείας.

Πρόσθετη δυσκολία αποτελούσε η ύπαρξη πλήθους ετερογενών περιφερειακών πληροφορικών συστημάτων με τα οποία όχι μόνο το νέο σύστημα έπρεπε να διασυνδεθεί, αλλά και να εξασφαλισθεί η μεταξύ τους αξιόπιστη και συγχρονισμένη ροή των δεδομένων.

Το Ιστορικό

Τον Ιανουάριο του 2011 ξεκίνησε η δοκιμαστική του λειτουργία παράλληλα με το υπάρχον σύστημα **ERP-ORAMA**. Μετά από πολλές επίπονες προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων μερών τον Ιούλιο του 2011 τα δύο ERP πληροφορικά συστήματα (Το υπάρχον **ERP-ORAMA** και το νέο **SAP Business One**) συγχρονίσθηκαν πλήρως αφού παρήγαγαν τα ίδια αποτελέσματα για την οικονομική περίοδο Α' τριμήνου 2011.

Όμως τα προβλήματα που θα προέκυπταν από την εφαρμογή του **SAP Business One** στο μέσον της οικονομικής περιόδου 2011 αλλά και ο προγραμματισμός για ένταξη στο νέο ERP του νέου υποσυστήματος **Διαχείρισης των Προμηθειών** οδήγησαν στην απόφαση να ξεκινήσουν και τα δύο συστήματα (ERP & Προμήθειες) την παραγωγική τους λειτουργία ταυτόχρονα από 1/1/2012.

- Κανόνες επιλογής και αξιολόγησης Προμηθευτών.
- Διαχείριση των βασικών στοιχείων Προμηθευτών.
- Συσχέτιση Προμηθευτών με είδη και υπηρεσίες.
- Προετοιμασία, διενέργεια και παρακολούθηση διαγωνισμών για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών.
- Δυνατότητα συγκριτικής αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών διαγωνισμών.
- Αυτόματος μετασχηματισμός ενός διαγωνισμού σε παραγγελία.

Σύστημα Αυτόματης Διαχείρισης Αιτήσεων Παραγγελίας

Περιγραφή

Μετά την δρομολόγηση των παραπάνω συστημάτων προέκυψε η ανάγκη για την δημιουργία ενός σύγχρονου περιβάλλοντος που να ενσωματώνεται στα προαναφερθέντα πληροφορικά συστήματα και να καλύπτει τον τομέα της διαχείρισης των αιτήσεων παραγγελίας (υλικών, παγίων, υπηρεσιών κλπ) ανά υπηρεσιακή μονάδα.

Η παραπάνω διαδικασία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αυτοματοποιημένη διαδικασία ροών και εγκρίσεων των αιτήσεων παραγγελίας ανά οργανωτική μονάδα χωρίς να είναι απαραίτητη η διακίνηση έντυπου υλικού. Πιο συγκεκριμένα καλύπτονται τα παρακάτω θέματα:

- Κατηγοριοποίηση Αιτήσεων
- Άντληση βασικών στοιχείων ανάλογα με τον χρήστη του συστήματος.
- Καταγραφή ροών ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι Τιμολογίου, το ποσό της Αίτησης καθώς και το περιεχόμενο με δυνατότητες επιστροφής ή απόρριψης.
- Δυνατότητα συνημμένων εγγράφων.
- Email που ειδοποιεί τον υπογράφοντα ότι πρέπει να εγκρίνει εισερχόμενη (σε αυτόν) Αίτηση.
- Ιεράρχηση χρηστών για ομαδοποίηση πρόσβασης σε στοιχεία και εκχώρησης δικαιωμάτων.
- Ιστορικότητα κινήσεων (audit).
- Αμφίδρομη επικοινωνία με τα συστήματα Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών.
- Δυνατότητα παραμετροποίησης Ροών Εγκρίσεων.

Οι ροές εγκρίσεων που προβλέπονται από το νέο σύστημα περιλαμβάνουν:

- Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τιμολόγιο (συνήθης διαδικασία)
- Αιτήσεις που συνοδεύονται από τιμολόγιο
- Αιτήσεις με μεγάλο Προϋπολογισμό (>150.000 ευρώ)

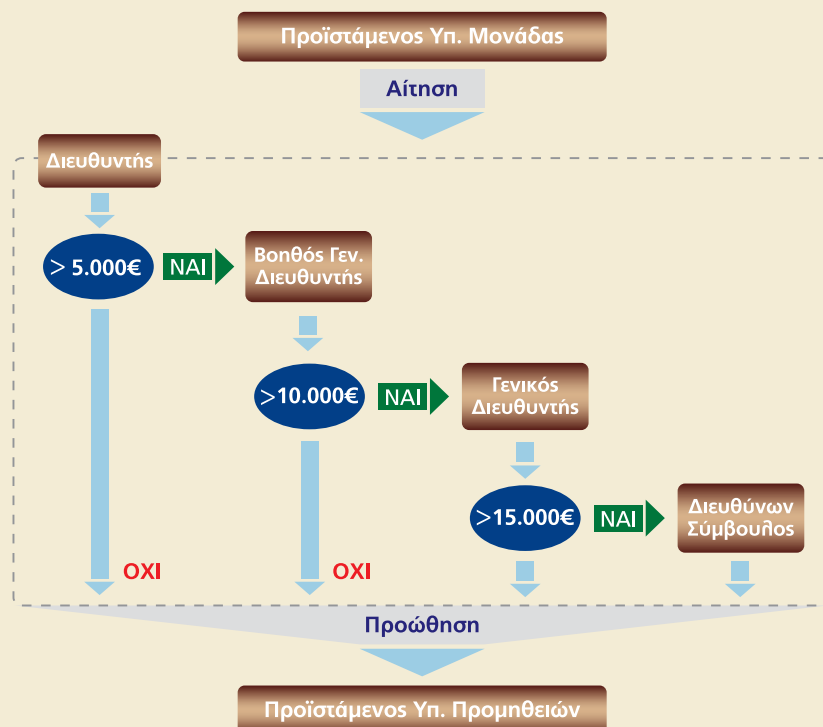
Το έργο σε αριθμούς

*Στοιχεία Νοεμβρίου 2011

Οργανωτικές Μονάδες 141	2010	2011*
Αριθμός Αιτήσεων Παραγγελίας	1655	1227
Αριθμός Παραγγελιών	1201	1056
Συνολικό ποσό Αιτήσεων (ευρώ)	34.064.079	30.735.954
Συνολικό ποσό Παραγγελιών (ευρώ)	14.640.650	16.505.304

Μετά την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαδικασιών η αίτηση θα εισάγεται ηλεκτρονικά με αυτοματοποιημένο τρόπο στο νέο σύστημα **Διαχείρισης Προμηθειών** με σκοπό την δημιουργία Παραγγελίας.

Ενδεικτικό διάγραμμα ροής Αίτησης Παραγγελίας

Στόχοι του έργου

Το έργο βρίσκεται στην φάση της υλοποίησης, θα ακολουθήσει η εκπαίδευση των χρηστών και προβλέπεται να ξεκινήσει η έναρξη της λειτουργίας του στις 1/4/2012.

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό με την ολοκλήρωση του έργου θα προσφέρονται οι παρακάτω δυνατότητες.

- Η απλοποίηση των υπάρχουσών διαδικασιών του κυκλώματος των αιτήσεων παραγγελίας.
- Η δραστική μείωση των παραδοσιακών έντυπων των αιτήσεων παραγγελίας.
- Η ηλεκτρονική έγκριση των αιτήσεων μέσω του Intranet της Εταιρείας.
- Η πληροφόρηση σε κάθε χρονική στιγμή του σταδίου στο οποίο βρίσκεται η κάθε αίτηση.

Επίλογος

Η σταδιακή αναβάθμιση των παραπάνω Πληροφορικών Συστημάτων αποτελεί έναν ακόμη κρίκο στην αλυσίδα της δημιουργίας ενός σύγχρονου επιχειρησιακού προφίλ που χτίζεται στην ΕΥΔΑΠ.

Η ολοκλήρωσή τους δεν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς την σημαντική συμβολή των στελεχών της ΕΥΔΑΠ που πίστεψαν στην υλοποίηση του όλου εγχειρήματος. Είναι ευθύνη όλων μας να συνεχίσουμε την δημιουργική πορεία του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού της ΕΥΔΑΠ.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τη σύναψη Μνημονίου – Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ ΕΥΔΑΠ και Περιφέρειας Πελοποννήσου για την εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, εξειδίκευση στην τεχνική υποστήριξη και στο σχεδιασμό έργων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης, ομβρίων, καθώς και στη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της Περιφέρειας.
- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το σχέδιο Σύμβασης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και Δήμων Χαϊδαρίου και Κερατσινίου – Δραπετσώνας για τη ρύθμιση παλαιών οφειλών και την είσπραξη των τρεχουσών οφειλών των παραπάνω Δήμων.

Αυτοί που μας αφήνουν...

Έφυγε ξαφνικά από κοντά μας, προδομένος από την καρδιά του στα 44 χρόνια του ένας από τους καλύτερους συναδέλφους μας. Ο άξιος, ο ηθικός, μα πάνω από όλα ήταν άνθρωπος, ο Γιάννης Τσάτσος. Το τμήμα της Άμφισσας (Δίστομο – Κυριάκι) θρηνεί για τον ξαφνικό χαμό του. Η ψυχούλα του ας αναπαυθεί εν ειρήνη και το χώμα του Κυριακίου, του χωριού του, ας είναι ελαφρύ που το σκέπασε

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ

Ο Μιχάλης ...έφυγε!

Μία ακόμα απώλεια ενός φίλου και καλού εργαζόμενου στην ΕΥΔΑΠ. Αδελφός του στενού μου συνεργάτη κατά το παρελθόν, του Χρήστου Ζηκάκη. Μέσα από αυτόν, γνώρισα τον Μιχάλη, «αφεντικό» στο φούρνο βαφής στον Περισσό. Με φαντασία ζωγράφου ο Μιχάλης «σάρωνε» με το πινέλο ή το πιστόλι με χρώμα το μέταλλο, δημιουργώντας κάθε είδους ομορφιά, καλύπτοντας τις όποιες απαιτήσεις των συναδέλφων. Πάντα καλοσυνάτος, δεν είχε ποτέ κακιά κουβέντα για κανένα. Πάντα χαμογελαστός, βαθιά ευγενής, όπως ο αδελφός του, δούλεψε σκληρά σε δύσκολες και ανθυγιεινές συνθήκες. Δεν μπόρεσε να χαρεί τη σύνταξή του. Ο Μιχάλης έφυγε ξαφνικά, αναπάντεχα μόλις στα 66 του χρόνια. Λίγο μετά τη συνταξιοδότησή του. Να'σαι καλά εκεί που βρίσκεσαι φίλε...

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

Σε ανακοίνωσή του, προς όλο το Προσωπικό, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ

κ. Μπάρδης αναφέρει:

«Επιθυμώ να εκφράσω την προσωπική μου ευαρέσκεια και να δώσω τα θερμά του συγχαρητήρια για τη σημαντική, με κίνδυνο της ζωής, πράξη κατάσβεσης της πυρκαγιάς σε υπηρεσιακό αυτοκίνητο της ΕΥΔΑΠ, που έλαβε χώρα στις 22 Οκτωβρίου 2011, μετά από τρομοκρατική ενέργεια στην περιοχή των Εξαρχείων και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασίας προσωπικού της Υπηρεσίας Τομέα Αθηνών Ύδρευσης. Η γεμάτη αυταπάρνηση ενέργεια των υπαλλήλων της ΕΥΔΑΠ, στα ονόματα των οποίων δεν αναφέρομαι ως ελάχιστη ένδειξη σεβασμού για τη σεμνότητά τους, αποτελεί φωτεινό παράδειγμα προς όλους».

Η κα Παρασκευή Κανάκη σε επιστολή που απέστειλε προς τη Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ, αναφέρει:

«Επιθυμώ, δια της παρούσης, να σας ευχαριστήσω για την κατανόηση που έχετε επιδείξει όλο αυτό το διάστημα, αναφορικά με το παιδί μου Αντώνιο Κανάκη, που υπηρετεί στο υποκατάστημα της ΕΥΔΑΠ στη Νίκαια, ως βιβλιοθηκάρου, και στα προβλήματα υγείας και συμπεριφορών που αυτό αντιμετώπιζε. Δια της επιστολής μου αυτής, επιθυμώ, δι' υμών, να ευχαριστήσω την Προϊσταμένη του Περιφερειακού Νικαίας κα **Μαρίνα Λιακοπούλου**, για το ενδιαφέρον που επέδειξε στα προβλήματα που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει ο γιός μου με την υγεία του και σε σχέση με την εργασία του, την κατανόησή της για το πόσο πολύτιμη είναι η απασχόληση του γιού μου στην εργασία του, κυρίως για την ψυχολογική του ισορροπία, τη στήριξή της σ' αυτόν, την κατανόηση που επέδειξε και την ανθρωπιά της».

Σε επιστολή που απέστειλε ο κ. Ζαχαρίας Δατσέρης προς την ΕΥΔΑΠ, μεταξύ των άλλων, ευχαριστεί τον υπάλληλο **κ. Πρέντζα** του Τομέα Ηλιούπολης του Δικτύου Αποχέτευσης καθώς και τον Προϊστάμενό του, οι οποίοι ενήργησαν ταχύτατα και επίλυσαν κάποιο πρόβλημα με την αποχέτευσή του. Χαρακτηριστικά αναφέρει:

«Συγχαίρω τους ανωτέρω υπαλλήλους καθώς και τους Προϊσταμένους τους που έχετε την τύχη να συνεργάζεστε με τέτοιους ευσυνείδητους υπαλλήλους τους οποίους πιστεύω ότι θα τους αξιοποιήσετε δεόντως για το καλό του κοινωνικού συνόλου και του δύσμοιρου αυτού τόπου».

Η κα Μαρία Φαφαλιού, Πρόεδρος του Καλειδοσκοπίου σε επιστολή της προς τη Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ, αναφέρει:

«Αξιότιμοι κύριοι, θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για τη δωρεά σας ενός παλαιού ηλεκτρονικού υπολογιστή καλής κατάστασης, μιας οθόνης, ενός πληκτρολογίου και ενός ποντικού. Τα ως άνω είδη προωθήσαμε στη Λέσχη του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Αγίων Αναργύρων για χρήση των μελών τους στην εκπαίδευση Η/Υ που έχουν ξεκινήσει με την οικονομική ενίσχυση του «Καλειδοσκοπίου». Συμβάλλετε σημαντικά στους σκοπούς μας, στον τομέα της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και επαγγελματικής ένταξης νέων που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες. Με εκτίμηση».

Οριζόντιες περικοπές εισοδημάτων

Ακούω ότι συζητούν ποιες και πόσες περικοπές μπορούν να κάνουν (για την ΕΥΔΑΠ μιλάω). Για τον Μάιο του 2010: Είμαι σε θέση να γνωρίζω – και το γνωρίζουν και οι δράστες – ότι από τα 13.000 περίπου χορηγούμενα επιδόματα σε όλο το Προσωπικό της Εταιρείας, το 25%, δηλαδή περίπου 3.000 επιδόματα, είχαν χορηγηθεί και συνέχιζαν να χορηγούνται σε πλήρη αντίθεση με τις αποφάσεις και τις Συμβάσεις που τα θέσπισαν. Θα περίμενε κανείς στο πλαίσιο κατ' αρχάς της **ηθικής να κόψουν πρώτα αυτά στο σύνολό τους** και μετά να συζητηθεί το ενδεχόμενο άλλων περικοπών. Όμως από τους ανήθικους δράστες – υπηρεσιακοί παράγοντες και συνδικαλιστές – δεν ακούγεται λέξη. Αν θέλετε να το ανεχθείτε, ανεχθείτε το!

Για τον Μάιο του 2010: Είμαι σε θέση να γνωρίζω – και το γνωρίζουν και οι δράστες – ότι υπάρχουν «συνάδελφοι» που ελάμβαναν χιλιομετρικά που αντιστοιχούν σε 700 χιλιόμετρα την ημέρα!!!

Αν θέλετε να το ανεχθείτε, ανεχθείτε το!

Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Μια άλλη άποψη

Σίγουρα η περιουσία και ο πλούτος του Κράτους ανήκει στο λαό του και πρέπει να τον απολαμβάνει.

Και σίγουρα ο Ελληνικός λαός είναι ο εργοδότης και αυτός που πληρώνει το Δημόσιο.

1.000.000 απογράφηκαν οι εργαζόμενοι του Δημοσίου τομέα.

1.000.000 θα είναι οι άνεργοι μέχρι τέλους του 2011, όλοι τους ιδιωτικοί υπάλληλοι και ελεύθεροι επαγγελματίες (χωρίς αποζημίωση και εφάπαξ).

Να φταίει άραγε μόνο η πολιτική και οι πολιτικοί που φτάσαμε ως εδώ; Οι μόνιμοι του Δημοσίου και οι κρατικοί λειτουργοί είναι έξω από το γήπεδο;

Γιατί συνέχεια μας λένε τι θα χάσουν εάν γίνουν συγχωνεύσεις και περικοπές στο Δημόσιο;

Γιατί φοβούνται το ενιαίο μισθολόγιο, τη σύνδεση της αμοιβής με την παραγωγικότητα, τα κριτήρια της προαγωγής, τον έλεγχο;

Γιατί οι εργαζόμενοι του Δημοσίου είναι ευλογημένοι;

Ας μας πούνε μια φορά τι θα χάσει ο εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα, ο αγρότης, ο ελεύθερος επαγγελματίας, ο γέρος με το μπαστούνι και η γιαγιά με τη σύνταξη του ΟΓΑ, εάν γίνουν αυτές οι αλλαγές.

Τι έχει να χάσει αν π.χ. τα αεροπλάνα ή τα τρένα γίνουν ιδιωτικά που στο κάτω-κάτω της γραφής ποτέ δεν τα χρειά-

στηκε να ταξιδέψει αλλά κάθε μήνα φορολογούνταν για να τα πληρώνει.

Τι έχει να χάσει αν π.χ. παραχωρηθεί ή πουληθεί το Ελληνικό ή τα λαχεία ή τα λιμάνια.

Γιατί εγώ έχω την εντύπωση ότι τον δημόσιο πλούτο τον απολαμβάνουν οι Σύμβουλοι, το πολιτικό προσωπικό, οι εργολάβοι, οι συνδικαλιστές πρωτίστως και οι εργαζόμενοι δευτερευόντως;

Το θέμα είναι να προστατεύσουμε τις κάστες ή τα συμφέροντα του λαού και του Κράτους;

Μάθαμε να τρώμε με δανεικά αλλά τώρα που μας τα έκοψαν αν δεν αλλάξουμε σε λίγο θα τρώμε ο ένας τον άλλον.

Δυστυχώς λεφτά δεν υπάρχουν και δύο φορές **δυστυχώς** τα μέτρα **δεν είναι λάθος** (εκτός από το μεγάλο ψαλίδι στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα).

Λάθος είναι η ατιμωρησία, το άσυλο και η ασυλία, η φοροδιαφυγή, η αργομισθία των μόνιμων υπαλλήλων του Δημοσίου, τα κόμματα και οι καμιά τρακοσαριά θέσεις στη Βουλή με τους 16 μισθούς, τα κλειστά επαγγέλματα, οι συντάξεις στα 50, οι συντάξεις των εκλεγμένων στις δύο θητείες αλλά και οι συντάξεις των **«αναπήρων»** και των **«πεθαμένων»**, το παραδικαστικό, τα φακελάκια, οι επίορκοι, η παράγκα στον αθλητισμό, οι επαγγελματίες συνδικαλιστές με τις επιχορηγήσεις τους, που όταν απεργούν (και καλά κάνουν)

για να βελτιώσουν το μισθό τους ή τα όρια ηλικίας τους, κλείνουν τους δρόμους και καίνε όσους δεν φτάνει σε τίποτα, με αποτέλεσμα εκείνη την ημέρα όλοι οι άλλοι όχι μόνο να χάνουν το μεροκάματό τους αλλά και την ίδια τους τη ζωή και κανένας από τους **αγωνιστές** να μην λείει και να μην κάνει **τίποτα**. **Λάθος είναι δυστυχώς τόσοι πολλοί και τόσα πολλά!**

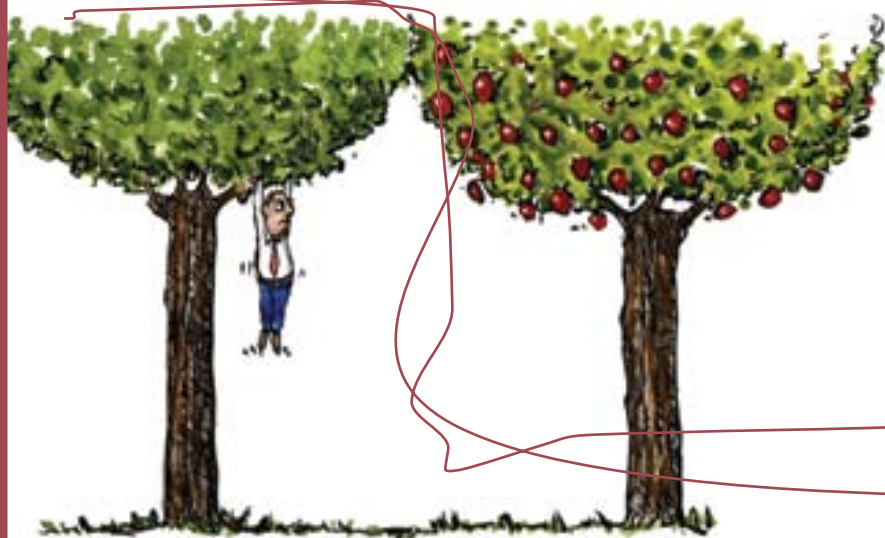
Είναι δυνατόν ο καλός θεός να έριξε όλους τους κλέφτες και τους άχρηστους και τους προδότες στον Ευρωπαϊκό Νότο;

Ή μήπως και εμείς κάτι δεν κάνουμε σωστά!

Λ. ΒΕΡΓΟΣ

πηγή

[26]

ΑΠΛΑ ΣΑΣ ΑΚΟΥΜΕ...

Θα πω για τους συνταξιούχους Διευθυντές και Γενικούς Διευθυντές μας που γράφουν στο περιοδικό μας, ότι πρέπει να γράφουν, γιατί μεταφέρουν έτοιμες γνώσεις και εμπειρίες, επιτυχίες ή λάθη ή ολιγωρίες 35 και πλέον ετών που έχουν μεγάλη αξία.

Γι' αυτό όχι μόνο πρέπει να τους ακούμε αλλά πρέπει να συνομιλούν και να λένε τη γνώμη τους (εάν το επιθυμούν σε ανταπόδοση γι' αυτά που τους πρόσφερε η ΕΥΔΑΠ) στους αντικαταστάτες τους.

Εγώ προσωπικά τους εκτιμώ απεριόριστα, ειδικά αυτούς που είχαν περάσει και από το Υδραγωγείο του Μόρνου και είχαμε συνεργαστεί.

Είχαν και γνώσεις και ήθος!

Ξεκίνησαν ένα έργο που όμοιό του δεν υπήρχε στην Ελλάδα. Ένα έργο που ούτε κατασκεύασε, ούτε είχε παραλάβει η ΕΥΔΑΠ. Με πενιχρά μέσα στελέχωσαν την Υπηρεσία και εκπαιδύσαν το Προσωπικό.

Αλλά μου θυμίζουν λίγο τους παλαίμαχους ποδοσφαιριστές που λένε «πόσο καλά έπαιζαν και πόσο καλή ομάδα είχαν».

Και αυτή η καλόπιστη σπόντα δεν πάει στους πρώην αλλά στους νυν Διευθυντές μας. Όσοι βλέπουν πού πονάμε και πού θέλουμε διόρθωση (σε εγκαταστάσεις ή Προσωπικό) **να το πούνε και να το κάνουν τώρα.**

Τώρα που μπορούν να ακουστούν, να κάνουν αλλαγές στο οργανόγραμμα, στους κανονισμούς, στο Προσωπικό, στις δομές, στη λειτουργία, στην οικονομία της Εταιρείας.

Αλλιώς όταν περάσουν και αυτοί σε θέση παρατηρητή **απλά θα τους ακούμε.**

Γιατί πολύτιμες οι συμβουλές αλλά την πρόοδο και τον πλούτο τον φέρνει η ανάπτυξη, οι πράξεις και τα έργα, η οργάνωση και η παραγωγικότητα.

Λ. ΒΕΡΓΟΣ

Ο «ανέντιμος» Άγιος Βασίλης

Ανεντιμότητα καταλογίζει στον Άγιο Βασίλη ένας Τούρκος ιμάμης, επειδή χρησιμοποιεί τις καπνοδόχους για να αφήσει τα δώρα στα σπίτια, αντί να μπαίνει από την πόρτα, όπως γράφει ο τουρκικός Τύπος.

«Ο Άγιος Βασίλης μπαίνει από τα παράθυρα και τα τζάκια. Αν ήταν έντιμος, θα έμπαινε από την πόρτα. Σε εμάς από εκεί μπαίνει», είπε ο Σουλεϊμάν Γενιτσερί, ιμάμης στην πόλη Κεσάννη της βορειοδυτικής Τουρκίας, σύμφωνα με την εφημερίδα «Χουριέτ».

Εδώ στην Ελλάδα ας ερχότανε φέτος και ας έμπαινε από όπου ήθελε ο Άγιος!. Εμείς

οι Έλληνες φέτος, στην πλειοψηφία μας, δεν πήραμε δώρα. Και από το πόθεν έσχες των πολιτικών μας φαίνεται πως ούτε κι αυτοί έκαναν δώρα στους δικούς τους. Άθικτες οι καταθέσεις εκατομμυρίων στους τραπεζικούς λογαριασμούς. Οι κυβερνήσεις μας πάλι που μπαίνουν από την πόρτα και με κάθε νόμιμο τρόπο, ουδέποτε μας έφεραν δώρα, αντίθετα μας άρπαξαν ό,τι είχαμε και δεν είχαμε. Άκου ανέντιμος ο Άγιος, που εν πάση περιπτώσει δεν έρχεται και με άδεια χέρια.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

1^ο Βραβείο για τη θεατρική

Ομάδα «Όχι Παίζουμε»

Το UrbanDig Project της Θεατρικής Ομάδας «Όχι Παίζουμε» κέρδισε το 1ο Βραβείο σε Διαγωνισμό του Διεθνούς Συνεδρίου TEDxAthens που έγινε στις 3 Δεκεμβρίου.

Το TEDxAthens αποτελεί από το 2009 ένα Ελληνικό παρακλάδι της Διεθνούς Δράσης TED που προωθεί καινοτόμες και δημιουργικές ιδέες. Το UrbanDig Project συστήνει τον πολίτη στην πόλη του μέσα από θεατρικές παραστάσεις, οι οποίες στήνονται επί τόπου σε ιστορικούς χώρους και κτίρια. Μέσω των παραστάσεων μετατρέπει κάτι από την ιστορία των χώρων σε πραγματική εμπειρία. Σκοπός της δράσης είναι να σταματήσει η πόλη να είναι ένας κρύος σωρός από τσιμέντα, να σταματήσει ο διαβάτης να είναι πάντα τόσο βιαστικός και αδιάφορος. Την επόμενη φορά που θα περάσει από ένα τέτοιο κτήριο, να νοιώσει ότι το γνωρίζει. **Να νοιώσει ότι πράγματι, η πόλη του, του ανήκει.**

Η επόμενη δράση του UrbanDig Project θα γίνει τον Φεβρουάριο-Μάρτιο στο πρώτο Βρεφοκομείο της πόλης των Αθηνών (Πλατεία Κουμουνδούρου) με την ονομασία «Λεπίς», ενώ θα επαναληφθεί μάλλον και η παράσταση «Ελπίς» στο πρώτο Νοσοκομείο της πόλης, νυν κτίριο του Πολιτισμικού Οργανισμού του Δήμου Αθηναίων. Παράλληλα, η ομάδα θα συνεργαστεί με το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το Καλειδοσκόπιο οργανώνοντας τμήματα δημιουργικής απασχόλησης στα παιδιά της αφγανικής κοινότητας της Πλατείας Κουμουνδούρου. Προσκαλώ όλους τους θεατρόφιλους συναδέλφους να συνεργαστούν μαζί μας στη δράση αυτή!

Για περισσότερες πληροφορίες, η ομάδα βρίσκεται στο διαδίκτυο στη σελίδα www.ohipezoume.gr, στο facebook και στο youtube.

Γ. ΣΑΧΙΝΗΣ

Τα (καλύτερο) μήνυμα των εορτών

Ανάμεσα από δεκάδες μηνύματα που βομβάρδιζαν κατά το διάστημα των φετινών εορτών τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας, μου κίνησε την προσοχή κάποιο που ξεφεύγοντας από τις τετριμμένες ευχές των ημερών, ξεχώριζε εξ αιτίας της παράλογα ουτοπικής αλήθειας που περιείχε.

«*Η ευτυχία είναι ένα ταξίδι, όχι ένας προορισμός. Δεν υπάρχει καλύτερος χρόνος για να είστε ευτυχισμένοι από το ... ΤΩΡΑ. Ζήστε και εκτιμήστε την τωρινή στιγμή.*»

Δανειζόμενος τα λόγια του άγνωστου συγγραφέα, ο αποστολέας του αλλόκοτου αυτού μηνύματος μου προξενεί την εντύπωση πως επιχειρεί να δώσει στους απανταχού παραλήπτες του, την προοπτική εκείνη που θα τους βοηθούσε ενδεχομένως να αναλογιστούν μήπως δεν υπάρχει μονοπάτι προς την ευτυχία, αλλά **ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ!**

Η αλήθεια είναι ότι «τσιμπάς» εφ' όσον σε κάνει αμέσως να αναρωτηθείς: άραγε η καλύτερη στιγμή για να είμαστε ευτυχισμένοι είναι **τώρα**; Κι αλλιώς **πότε**;

Αναλογίζομαι πόσες φορές δεν προσπαθούμε να πείσουμε τους εαυτούς μας ότι η ζωή μας θα είναι ολοκληρωμένη όταν **θα ...** γίνει τούτο ή το άλλο και μετά αγχωνόμαστε γιατί θα είναι καλύτερα αργότερα που **θα ...** αποκτήσουμε το τάδε ή το δείνα, ύστερα ξανα-αγχωνόμαστε γιατί θα είμαστε σίγουρα ευτυχείς όταν **θα ...** ξεπεραστεί και αυτό το στάδιο και πάει λέγοντας.

Έτσι η ζωή - η πραγματική ζωή - είναι μια διαρκής απογοήτευση μιας και φαίνεται πως όπου να' ναι θα αρχίσει αλλά πάντα υπάρχουν εμπόδια: μια δοκιμασία να ξεπεραστεί, μια δουλειά να τελειώσει, ένα χρέος να πληρωθεί κι άλλος χρόνος να δοθεί ... και μετά η ζωή να ξεκινήσει.

Μήπως όμως τελικά όλα αυτά τα «εμπόδια» είναι η ΖΩΗ; Και μήπως είναι προτιμότερο να το παραδεχτούμε και να αποφασίσουμε να είμαστε ευτυχισμένοι **τώρα**, παρ' όλα αυτά τα πρωτοφανή και ζοφερά που συμβαίνουν γύρω μας;

Εκτιμήστε κάθε στιγμή, με παροτρύνει το γιορτινό μήνυμα, σταματήστε να περιμένετε να τελειώσετε το σχολείο, να πάτε πανεπιστήμιο, να χάσετε 10

κιά, να πάρετε 10 κιά, να έρθει η Παρασκευή το βράδυ, η Κυριακή το πρωί, να αγοράσετε ένα καινούριο αμάξι, να πληρώσετε την υποθήκη σας, να έρθει η άνοιξη το καλοκαίρι, το φθινόπωρο, ο χειμώνας, η πρώτη του μήνα ή τα μέσα του μήνα, να ακουστεί το τραγούδι σας στο ραδιόφωνο, να πεθάνετε, να ξαναγεννηθείτε ... πριν αποφασίσετε να ΕΙΣΤΕ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ!

Συνειρμικά, οδηγήθηκα σε μια γλαφυρή φράση του **Νίκου Καζαντζάκη**, ο οποίος σε κάποιες άλλες - δύσκολες εν τούτοις - εποχές προέτρεπε: «*Έχεις τό πινέλο, πάρε καί τά χρώματα, ζωγράφισε τόν Παράδεισο καί μπές μέσα*». Σκέφτηκα πως θα μπορούσε κάλλιστα να είναι μια από τις αποφάσεις μου για τη νέα χρονιά κι αναζητώντας τον τρόπο να την πραγματοποιήσω συνειδητοποίησα πως ήδη ανήκω στο ποσοστό των πιο χαρούμενων κι ευτυχισμένων ανθρώπων του πλανήτη αφού ξύπνησα κι αυτό το πρωινό υγιής, έχω φαγητό και στέγη, ρούχα και παπούτσια, δεν έχω ζήσει τη φρίκη του πολέμου, την αγωνία ενός βασανιστηρίου ή την μοναξιά ενός κελιού, μπορώ να μπω σε μια εκκλησία χωρίς το φόβο της φυλάκισης ή του θανάτου, έχω ακόμα την αξιοπρέπεια που μου χαρίζει η ανταμοιβή μιας έντιμης εργασίας, έναν λογαριασμό στην τράπεζα ή κάποιο ποσό στον κουμπαρά μου και χρήματα στο πορτοφόλι μου.

Επομένως είμαι σε θέση να κάνω πράξη αυτό που λέει μια παλιά κινέζικη ρήση:

Δούλεψε σαν να μην χρειάζεσαι λεφτά
Αγάπα σαν να μην σε πλήγωσε κανείς
Χόρεψε σαν να μην σε βλέπει κανείς
Τραγούδα σαν να μην σε ακούει κανείς
Ζήσε σαν να ήταν η γη ένας Παράδεισος!

Ε. ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ

ΠΟΙΑ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ;

Πρόσφατα η Κυβέρνηση δρομολόγησε τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της ΕΥΔΑΠ ψηφίζοντας το Νόμο 3985/2011. Πολλοί μέσα και έξω από την Εταιρεία θεωρούν ότι το Ελληνικό Δημόσιο πρέπει να συνεχίσει να κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών και να διοικεί την Εταιρεία.

Όλοι αυτοί ούτε εκλήθησαν να συνδράμουν ούτε πιθανότατα θα αποδέχονταν κάτι τέτοιο. Βασιζόμενοι στην αντίληψη ότι δεν μπορεί, για παράδειγμα, ο αγρότης να καλεί σε σύσκεψη τα γουρουνόπουλα της φάρμας με θέμα πώς φτιάχνονται τα καλύτερα χοιρινά λουκάνικα.

Θα επιχειρηματολογήσω για το ακριβώς αντίθετο.

Είναι πιθανόν ότι α) η Κυβέρνηση θα καταφέρει να υλοποιήσει τελικά το στόχο της και β) οι Ελληνικοί και ξένοι οίκοι που έχουν αναλάβει το σχετικό εγχείρημα ενδιαφέρονται για την μεγιστοποίηση των δικών τους κερδών αλλά και για την ευαρέσκεια του εργοδότη τους και μόνο (διάβαζε: Υπουργείο Οικονομικών).

Το Υπουργείο δεν φαίνεται να επιζητεί την άποψη της Διοίκησης, των εργαζομένων, της ΕΥΔΑΠ Παγίων, του εποπτεύοντος Υπουργού ή έστω κάποιου φορέα που γνωρίζει πέντε πράγματα για το νερό.

Μπορεί όμως η ιδιωτικοποίηση να είναι περισσότερο ή λιγότερο επωφελής για τον αγοραστή, για τα ταμεία του κράτους, για τους καταναλωτές, για την μελλοντική διαδρομή της Εταιρείας, για το Προσωπικό της, για το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλισης. **Μπορεί να χάσουμε στις στροφές ότι κερδίζουμε στις ευθείες.**

Αν το Υπουργείο Οικονομικών προστρέξει στους φυσικούς του συμβούλους δεν έχει απολύτως τίποτε να χάσει, ενώ ενδέχεται η χώρα να βγει κερδισμένη. Εξάλλου αφού οι ντόπιοι και ξένοι οίκοι θα καλοπληρωθούν με το υστέρημα του Ελληνικού λαού, γιατί τα παραδοτέα να μην είναι όσο γίνεται καλύτερα; Ακόμα και αν η Διοίκηση παραμείνει τελικά στο Ελληνικό Δημόσιο μεγάλο μέρος της δουλειάς δεν θα πάει χαμένο, αφού όλοι επιθυμούμε η Εταιρεία να λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Άλλωστε μας συμφέρει να τακτοποιήσουμε τα του οίκου μας. Αν δεν το κάνουμε θα μας «τακτοποιήσουν» άλλοι, είτε αυτοί φοράνε το σακάκι του Υπουργού ή του ιδιώτη επενδυτή. **Στις μέρες μας κανείς δεν αφήνεται να ζει στην κοσμάρα του.**

Σε τελική ανάλυση, αν έχουμε μια ιδιωτικοποίηση που δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες ούτε ακόμα αυτών που την ευαγγελίζονται, η απάντηση στο ερώτημα «κι εσύ που ήσουν;» δεν πρέπει να είναι «τους αφήσαμε να βγάλουν τα μάτια τους».

Γιατί τα μάτια που θα βγουν θα είναι τα δικά μας.

Α. ΞΑΝΘΑΚΗΣ

ΣΦΗΝΑ

Ο «παπάς»

Εδώ παπάς, εκεί παπάς που είναι ο παπάς; Αυτό το καταπληκτικό κατά τα άλλα παιχνίδι, φαίνεται να μου παίζει τα τελευταία δύο χρόνια ο μισθός μου. Τον ακούω, τον βλέπω και γραμμένο καμιά φορά, αλλά δεν μπορώ ποτέ να τον εντοπίσω, να τον πιάσω στα χέρια μου. Και επειδή αλλάζει διαρκώς ο παπατζής, μαζεύονται πολλοί που θέλω να κυνηγήσω στο τέλος. Γιατί είμαι σίγουρη πως το παιχνίδι το έχει στημένο ο παπατζής.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

ΠΡΟΔΟΤΕΣ ΖΟΥΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ

Πού πήγαν οι κουκουλοφόροι της κατοχής που έδειχναν με το δάχτυλο τους αφιλόξενους, οι μαυραγορίτες που τη στάλα της επιβίωσης την αντάλλαζαν με χρυσάφι;

Πού πήγαν οι χειροκροτητές των απριλιανών σωτήρων που στοιβάζονταν ορδές για να επιβραβεύσουν τους σωτήρες;

Πού πήγαν οι ανακριτές των πολιτικών κρατουμένων, οι φύλακες των ιδεολόγων στα ξερονήσια του πόνου και της φθίσης;

Πού πήγαν οι βασανιστές των κρατητηρίων, οι δεσμοφύλακες στα κελιά που στοιβάζονταν οι νέοι άρρενες;

Χάθηκαν όλοι μαζί, όνειρο θα ήταν η γονιδιακή τους εξαφάνιση. Πού καιρός για τέτοια θάματα, οι προδοτές ζουν ανάμεσά μας, με μορφή επικαιροποιημένη στις τρέχουσες ανάγκες.

Πρόκληση ο εντοπισμός τους, με στόχο την αποφυγή συνεργασίας με αυτούς που καπηλεύονται την αρρώστια της πατρίδας και με ανταλλάγματα τα δικά τους καλούδια στοχεύουν στον εξαναγκασμένο θάνατο της εθνικής ενότητας.

ΑΝΩΝΥΜΟ

πήλη

[29]

Tank?

ΜΙΚΡΑ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΑ

Και ξεκινάω ένα κρύο πρωινό του Νοέμβρη να ξεπαρκάρω το τανκ από την πιλοτή. Και συνειδητοποιώ πως ούτε ποδήλατο δεν έχω, όχι τανκ, επίσης ούτε πιλοτή! Είμαι όμως, μετά από δύο χρόνια παρανοϊκής οικονομικής διακυβέρνησης στα πρόθυρα νευρικής κρίσης αλλά και έτοιμη για πραξικόπημα!

Ανάσα βαθιά στον κρύο αέρα και συνέρχομαι όσο να πεις αλλά μέχρι να φτάσω στο γραφείο έχω βρεθεί με μια κυβέρνηση που δεν έχω ψηφίσει, μοιάζει απελπιστικά με αυτή που με έφερε σε οικονομικό και νευρικό αδιέξοδο, αλλά έχει άλλον πρωθυπουργό.

Δεν προλαβαίνω να συνέλθω από το σοκ και ενώ με έχουν ψιλοπείσει τα γκάλοπ ότι εγώ αυτόν τον καινούριο, διορισμένο πρωθυπουργό, και όλο το παρεάκι, αν μου είχε δοθεί η ευκαιρία θα τον ψήφιζα και επί της ουσίας τον θέλω πολύ, διαβάζω την ανακοίνωση της ίδρυσης του κόμματος των αποστράτων. Διότι σου λένε και οι στρατιωτικοί, όταν το πραξικόπημα που είναι δική μας δουλειά, το κάνουν οι πολιτικοί, εμάς τι μας απομένει να κάνουμε; Να κατέλθουμε στην πολιτική (ας είναι και με τη λιμουζίνα βρε αδελφέ).

Και αφού δεν μου έμεινε και μένα καθόλου ψυχραιμία, και αφού άλλη λύση για μεγάλο πραξικόπημα δεν έχω, αφού μια ζωή παρέμεινα στρατιώτης και ποτέ στρατηγός, αποφάσισα να κάνω μικρά καθημερινά πραξικόπηματα. Για παράδειγμα κοιμάμαι διαγώνια στο κρεβάτι. Δεν απαντώ το τηλέφωνο αμέσως. Λέω καλημέρα μόνον σε όσους γουστάρω και σε κανέναν άλλο. Μαγειρεύω μόνο φαγητά που μου αρέσουν και όχι απαραίτητα αυτά που πρέπει για την υγεία μου. Βρίζω όταν χάνει γκολ η ομάδα ξεχνώντας ότι είμαι κυρία.

Και τέλος, θα κάνω υπομονή, πολύ υπομονή, σαν καλός στρατιώτης, μέχρι να έρθει η ώρα να μου δοθεί το σύνθημα! Ή για εκλογές ή για ξεσηκωμό. Και στις δύο περιπτώσεις τα μικρά μου πραξικόπηματα θα μου έχουν δώσει το κουράγιο να αντέξω. Αυτά και το αγαπημένο μου ρητό, το τελευταίο διάστημα: **Η εκδίκηση είναι ένα πιάτο που τρώγεται κρύο!**

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

ΣΦΗΝΑ

«Να παίζετε όλοι μαζί σαν καλά παιδάκια»

Ακόμα ηχεί στα αυτιά μου η συμβουλή αυτή της μαμάς μου, που δεν ήταν τόσο συμβουλή, καθώς έτσι που με αγριοκοίταζε δεν μου άφηνε και πολλά περιθώρια επιλογής. Για να μη τις φάω, αναγκαζόμουν να παίζω με την ξαδέλφη μου την Αναστασία που όντας μικρότερη μου χάλαγε τα παιχνίδια και μου έσπαγε τα νεύρα. Και κάθε φορά που ένιωθα τη μάνα να πλησιάζει προς το δωμάτιο, έπαιρνα το γλυκό μου και “τι καλή που είσαι Αναστασία μου, και έτσι το πιάνουν αυτό Αναστασία μου” και μόλις απομακρυνόταν και πάλι, τσουπ! σκοτωνόμασταν με την Αναστασία.

Αυτό το κλίμα μου φαίνεται πως επικρατεί και στην ιδιότυπη, αναγκαστική, προσωρινή, εθνικής σωτηρίας(;) κυβέρνηση μας. Σαν να τους ανάγκασε η μαμά τους να παίξουν όλοι μαζί σαν καλά παιδάκια. Αλλά επειδή κανένα δεν έχει την διάθεση να παίξει ομαδικά και επίσης κανένα δεν είναι και πολύ καλό παιδάκι, έμειναν σε αυτό το “σαν καλά παιδάκια”, “σαν κυβέρνηση”. Δεν είναι βρε παιδάκι μου στο πολιτικό μας DNA η συνεργασία!

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

πηγή

[30]

Γρίφος!

Είναι ψηλός, αθλητικός, αρχηγός κόμματος (μέχρι την ώρα που γράφονται αυτές οι αράδες), πρώην πρωθυπουργός, θα παραμείνει ενεργός στην πολιτική. Έλαβε το αξίωμα του Προέδρου Κόμματος με δακτυλίδι, ομοίως παρέδωσε την πρωθυπουργία της χώρας, αλλά μάλλον, ίσως, δεν είμαστε και βέβαιοι αν θα παραδώσει και προεδρία και πρωθυπουργία με κάλλη! Ποιος είναι; Πάντως αυτή η επιλεκτική δημοκρατία, κάτι σαν την επιλεκτική αμνησία, θα πρέπει να μελετηθεί από τους πολιτικούς επιστήμονες, τους κοινωνιολόγους, τους οικονομολόγους αλλά και τους ψυχιάτρους. Καλά, μη φωνάζετε, και από τους διατροφολόγους! Διεπιστημονικό το έργο! Ναι και από τους διατροφολόγους. Μέγα το θέμα: Πώς επιβιώνει ο συνταξιούχος και ο μισθωτός χωρίς ουσιαστικά να τρώει, και πώς παχαίνουν κάποιοι περίεργοι τύποι τρώγοντας τις σάρκες μας ακόμα και σε αυτή τη συγκυρία.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Τι είναι αυτό που το λένε ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ;

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΡΙΠΗ
Συμβούλου Γενικού Διευθυντή
Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων

Είναι αυτό που όλοι σας το έχουν υποσχεθεί αλλά δεν το έχετε δει. Μοιάζει κάπως με άπιαστο όνειρο τελικά για την Ανατολική Αττική αλλά συνήθως γύρω από αυτό το θέμα έχει δημιουργηθεί και ο σχετικός μύθος τον οποίο οι ίδιοι κάτοικοι ζουν και ονειρεύονται συνεχώς ότι είναι πραγματικότητα, και για αυτό, έχουν θεσπίσει ετήσιο πανηγύρι με χορούς και τραγούδια, για να μη ξεχάσουν ποτέ την λίθινη εποχή από την οποία βγήκαν αλλά και να παραδειγματίζει τις νέες γενιές να μη πάθουν ποτέ αυτό που συνέβη στους στενόμυαλους παλαιότερους.

Στο κέντρο των εκδηλώσεων «ο αχόρταγος» ως μετανάστης βέβαια, για να τον εκδικηθούν για τα όσα του έχουν πληρώσει τόσες δεκαετίες που στεγνός και μόνος ψάχνει για δουλειά σε άλλη γη και άλλους τόπους. Βγάζει γέλιο το όνειρο αυτό όταν το διηγείται κάποιος αλλά λειτουργεί και ως αντίδοτο στα πολλά που περνάει ο Έλληνας στην καθημερινότητά του.

Τι είναι αυτό που το λένε αποχέτευση;

Πολιτικοί, Τεχνοκράτες, Δημοτικοί άρχοντες, Σύλλογοι Πολιτών, όλοι μαζί θέλαμε το έργο της αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική εδώ και τριάντα χρόνια αλλά κανείς δεν συμφωνούσε με τις «πονηρές» μελέτες που το ήθελαν κοντά στη περιοχή του. Πώς να πιστέψει κανείς τα θεσμικά όργανα όταν αντί για κράτος και θεσμούς είχαμε «συμφέροντα» που ταυτίζονταν με κάποιους ισχυρούς οι οποίοι ήθελαν να μεγιστοποιήσουν το δικό τους όφελος αδιαφορώντας για το πραγματικά σωστό και ωφέλιμο για την κοινωνία.

Άρα και ο ίδιος ο πολίτης μέσα από την «κουτοπονηριά» του, γιατί αυτός ο ίδιος εξέθρεψε διαχρονικά αυτή τη λερναία ύδρα, έβρισκε πάντα τον τρόπο να λέει όχι στο δικό του ναι, δηλαδή σε αυτό που πραγματικά ήθελε και χρειαζόταν.

Τι είναι αυτό που το λένε αποχέτευση;

Αμ δεν ξέρω, εγώ γεννήθηκα στην Παλλήνη και τώρα δίνω εξετάσεις στο πανεπιστήμιο και μου το έδωσαν στο φροντιστήριο για θέμα στην έκθεση. Τον «αχόρταγο» μόνο ξέρω αφού αυτόν βλέπω στις γειτονιές και ενώ στρίβει ο μπαμπάς μου, αναπτύσσοντας ταχύτητα για να ξεφύγει από τις μυρωδιές, βρίζοντας, στην επόμενη στροφή νάσου και άλλος αχόρταγος.

Εγώ γελάω που τον βλέπω να θυμώνει, και χθες, πηγαίνοντάς με στο φροντιστήριο, του είπα για το θέμα της έκθεσης που μου ζήτησαν να αναπτύξω, όταν τον είδα ξαφνικά να τον πιάνει βήχας από το πολύ και ακράτητο γέλιο, μόλις άκουσε για το θέμα της έκθεσης, που αναγκάστηκε να του φωνάξω για να συνέρθει πριν τρακάρουμε στον επόμενο «αχόρταγο» που μόλις μάξευε βιαστικά τους σωλήνες για να προλάβει να ανακουφίσει την επόμενη πολυκατοικία της γειτονιάς μου.

Τι είναι αυτό που το λένε αποχέτευση;

Εγώ ξέρω, γιατί ανήκω σε αυτούς που θα ξαποστεύουν όλους αυτούς που μας κορόιδεψαν όλα αυτά τα χρόνια, θα βάλω κάτω όλα τα επισημονικά δεδομένα που είναι δε-

κάδες χιλιάδες σελίδες, θα βάλω κάτω τα λεφτά που μπορώ να εξοικονομήσω από αυτά που με πολύ κόπο έχουν δεσμευτεί από κοινοτικά προγράμματα, θα ζητήσω την βοήθεια αυτών των αιρετών που δεν «μασάνε» και θα αποφασίσουμε με γνώμονα την Ελλάδα που θέλουμε να κτίσουμε με σωστές υποδομές τα επόμενα χρόνια. Ήρθε η ώρα να φτιάξουμε τις υποδομές μας και να μη ξεχάσουμε ποτέ την λίθινη εποχή από την οποία βγήκαμε αλλά αυτό να παραδειγματίζει τις νέες γενιές ώστε να μη ξαναπάθουν αυτό που συνέβη στους στενόμυαλους παλαιότερους.

Δεν μας είπες όμως τελικά, θα γίνει το έργο της αποχέτευσης στην περιοχή;

Όλοι οι μύθοι έχουν συνήθως και αίσιο τέλος, γιατί εδώ να αποτελέσει εξαίρεση ;

Ήρθε λοιπόν ο από μηχανής θεός και είπε δύο μαγικές λέξεις. Παλλήνη – Ψυτάλεια. Θα στείλω τον χρησμό στην Πυθία και θα σας το απαντήσω σε κάποια επόμενη «ΠΗΓΗ».

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΕΩΡΓΑΚΗ

Διεύθυνση Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου

Η Συμπεριφορά των Καταναλωτών στην Οικονομική Ύφεση

πηγή

[32]

Η κρίση που όλοι βιώνουμε έχει πολλαπλές επιπτώσεις σε όλα τα μέτωπα της οικονομίας αλλά και της κοινωνίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας τρία εκατομμύρια Έλληνες ζούνε στο όριο της φτώχειας (7.000 ευρώ ετήσιο εισόδημα) ενώ όλοι οι δείκτες που δείχνουν την ψυχολογία και την προσδοκία των καταναλωτών για το μέλλον έχουν επιδεινωθεί.

Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών αλλά και όλοι οι λοιποί δείκτες, υποδηλώνουν **το επίπεδο απαισιοδοξίας** που είναι ιδιαίτερα **υψηλό**, γεγονός που έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομία καθώς καθορίζει την πορεία των δαπανών στην πραγματική οικονομία.

Τα κύματα κακών οικονομικών ειδήσεων διαβρώνουν την αυτοπεποίθηση και την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, ενώ παράλληλα τους ωθούν **σε θεμελιώδη και ίσως μόνιμη αλλαγή της συμπεριφοράς τους**. Διαμορφώνονται καινούργιες ομάδες καταναλωτικής συμπεριφοράς στις οποίες η κάθε επιχείρηση πρέπει να προσαρμοστεί. Η επιστήμη του Μάρκετινγκ έχοντας μελετήσει περιόδους οικονομικής ύφεσης τα τελευταία πενήντα χρόνια έχει καταλήξει ότι υπάρχουν συγκεκριμένα μοτίβα συμπεριφοράς που οδηγούνται οι καταναλωτές, καθώς θέτουν αυστηρότερες Προτεραιότητες και περιορίζουν τις Δαπάνες τους.

Στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, η ευημερία βασίστηκε στον άκρατο δανεισμό, στο στεγαστικό κεφάλαιο (home equity) και στη μείωση των αποταμιεύσεων αντιπροσωπεύοντας έναν τρόπο ζωής υλιστικό που ξεπερνούσε τις δυνατότητες των καταναλωτών. Είναι αναπόφευκτο συνεπώς, να αλλάξει ριζικά όλος ο κύκλος της κατανάλωσης, από τις επιχειρήσεις, τους μεσάζοντες, τους διαφημιστές, τους εμπόρους και τους τελικούς αποδέκτες.

Το πρώτο βήμα είναι η κατανόηση των νέων ομάδων καταναλωτών που δημιουργούνται **βάσει μιας ψυχολογικής κατηγοριοποίησης** που θα λαμβάνει υπόψη της τις συναισθηματικές αντιδράσεις των καταναλωτών στο οικονομικό περιβάλλον.

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγοριοποίησης οι καταναλωτές διαμορφώνουν τέσσερις κατηγορίες:

- Η πρώτη κατηγορία που αισθάνεται περισσότερο ευάλωτη και δέχεται το μεγαλύτερο οικονομικό πλήγμα **«παγώνει»** τις καταναλωτικές της συνήθειες. Αυτή η ομάδα μειώνει όλων των ει-

ΔΕΙΚΤΗΣ	Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ 2010	Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ 2011	Ποσοστιαία μεταβολή έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή	31,2	22,1	-29,17
Δείκτης Προσδοκώμενων Αλλαγών της Προσωπικής Οικονομικής Κατάστασης	27,6	18,7	-32,25
Δείκτης Ροπής προς κατανάλωση	38,8	30,1	-22,42
Δείκτης Προσδοκώμενης Οικονομικής Κατάστασης της Χώρας μετά από 4 χρόνια	39,2	28,2	-28,06
Δείκτης Κόστους Ζωής	19,9	15,9	-20,10

Πηγή: Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας-Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Οι δείκτες κυμαίνονται από 0 έως 100. Τιμή κάτω από 50 υποδηλώνει αρνητική στάση.

δών τις δαπάνες απαλείφοντας, αναβάλλοντας, μειώνοντας ή υποκαθιστώντας τις αγορές της. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν συνήθως οι καταναλωτές χαμηλού εισοδήματος.

- Η δεύτερη κατηγορία αφορά στους **υπομονετικούς** καταναλωτές οι οποίοι τείνουν να είναι περισσότερο ευπροσάρμοστοι και αισιόδοξοι μακροπρόθεσμα, αλλά δείχνουν μικρότερη αυτοπεποίθηση για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές ανάκαμψης ή για την ικανότητά τους να διατηρήσουν το επίπεδο ζωής που έχουν κατακτήσει. Είναι οι περισσότερο πιθανοί να μετακυλήσουν στην προηγούμενη κατηγορία.
- Οι **εύποροι καταναλωτές** που αποτελούν την τρίτη κατηγορία αισθάνονται ασφαλείς και ικανοί να ξεπεράσουν τις σημερινές ή τις μελλοντικές αναταράξεις της οικονομίας. Έχουν την αυτοπεποίθηση να συνεχίσουν τις καταναλωτικές τους συνήθειες με ίσως λιγότερο επιδεικτικό τρόπο. Αποτελούν βέβαια ένα μικρό ποσοστό του συνόλου (5%).

- Η τελευταία κατηγορία αφορά στα άτομα, κυρίως νεαρής ηλικίας, που δεν ενδιαφέρονται για μια συγκρατημένη αγοραστική συμπεριφορά ούτε για την αποταμίευση και **ζούνε μόνο για το σήμερα** αδιαφορώντας για τα επακόλουθα των συνθηκών τους.

Σε περιόδους ύφεσης όλοι οι καταναλωτές, ίσως λιγότερο η τέταρτη κατηγορία, επαναξιολογούν τις καταναλωτικές τους προτεραιότητες και ικανοποιούν τις ανάγκες τους με βάση τα νέα δεδομένα στη ζωή τους.

Σύμφωνα με τον Α. Maslow η ιεράρχηση των ανθρωπίνων αναγκών είναι η ακόλουθη:

Σύμφωνα με τη θεωρία του Maslow, η αφετηρία για την ικανοποίηση των αναγκών του ατόμου είναι η κάλυψη των φυσιολογικών του αναγκών (τροφή, νερό, σεξ κ.λπ.), που εξασφαλίζουν την επιβίωση. Στη συνέχεια, τα άτομα καλύπτουν τις ανάγκες τους κινούμενα από τη βάση της πυραμίδας προς τα ανώτερα επίπεδα. Ικανοποιούν δηλαδή μία κατηγορία αναγκών τους και στη συνέχεια κινούνται προς το ανώτερο επίπεδο αναγκών.

Οι σημερινές οικονομικές συνθήκες και ωθούν τους καταναλωτές στην προσπάθεια εξασφάλισης των φυσιολογικών αναγκών και της ασφάλειας, **θέτοντας σε δεύτερη μοίρα την κάλυψη των άλλων σημαντικών κυρίως για ψυχολογικούς λόγους αναγκών.** Ίσως η αναζήτηση οικονομικών αλλά εποικοδομητικών ή/και εναλλακτικών τρόπων ικανοποίησης όσο το δυνατόν περισσότερων αναγκών μας οδηγήσει σε πιο αισιόδοξα μονοπάτια εξόδου από την κρίση στη ζωή μας.

Διοίκηση Γνώσης ή αλλιώς Knowledge Management

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Αναπληρωτή Διευθυντή Εκπαίδευσης
και Σχολής Μαθητείας

Το ότι η γνώση είναι δύναμη και προσδίδει πλεονέκτημα σε αυτόν που την κατέχει είναι προφανές.

Πολλές σύγχρονες μεγάλες επιχειρήσεις ή και ολόκληρα κράτη βάσισαν την ανάπτυξή τους στην καλλιέργεια ή ακόμα και την υποκλοπή της γνώσης.

Έτσι είναι αναμενόμενο να υπήρχαν μεθοδολογίες και μάλιστα πολύ σοβαρές που σχετίζονταν με τη γνώση και την αξιοποίησή της. Παρόλα αυτά η Διοίκηση Γνώσης ως αυτοτελές αντικείμενο στο χώρο της Διοίκησης Επιχειρήσεων εμφανίστηκε την αρχή της δεκαετίας του 1990. Ήταν τότε που μια Σουηδική εταιρεία, η Scandia, δημιούργησε ειδική θέση και προσέλαβε τον πρώτο «Διευθυντή Γνώσης» (**Chief Knowledge Officer**) με αντικείμενο τη διαχείριση και μεγιστοποίηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Από τότε έγιναν πολλά. Αν και αρχικά ο προβληματισμός, οι μεθοδολογίες αλλά και η έρευνα σχετικά με τη Διοίκηση Γνώσης ήταν δουλειά των επαγγελματιών σε διάφορους κλάδους, σύντομα όλα αυτά πέρασαν ως επιστημονικά αντικείμενα στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Πλέον η Διοίκηση Γνώσης είναι αντικείμενο εφαρμοσμένης έρευνας και ταυτόχρονα κατέχει σημαντικό ρόλο σε κάθε σύγχρονη εταιρεία.

Το τι ακριβώς σημαίνει «γνώση» θα το δούμε στη συνέχεια. Προς το παρόν μπορούμε να πούμε ότι στο πλαίσιο ενός οργανισμού **γνώση είναι το σύνολο των αντιλήψεων και εμπειριών που μεταφέρουν οι εργαζόμενοι ή που είναι ενσωματωμένες στον οργανισμό με τη μορφή διαδικασιών ή πρακτικών.**

Η συσσωρευμένη γνώση σε μια εταιρεία συχνά αναφέρεται και ως «Γνωστικό Ενεργητικό» (knowledge assets) και αντιπροσωπεύει τις ικανότητες και τις εμπειρίες των στελεχών, τη δυνατότητα καινοτομίας και δημιουργικότητας και τη γνώση που η εταιρεία έχει μαζέψει για την αγορά, τους πελάτες ή και τους ανταγωνιστές της. **Αυτό το Γνωστικό Ενεργητικό είναι ο πλέον πολύτιμος πό-**

ρος της εταιρείας και το πλέον διατηρήσιμο συγκριτικό της πλεονέκτημα. Η πρόκληση για τη σύγχρονη επιχείρηση είναι η ανάπτυξη συστηματικών μηχανισμών διοίκησης και ανάπτυξης όλης αυτής της γνώσης με σκοπό την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της και περιορισμό των ελλείψεων του Γνωστικού Ενεργητικού. Την πρόκληση αυτή έρχεται να καλύψει η διοικητική πρακτική της **Διοίκησης Γνώσης.**

Διοίκηση Γνώσης είναι η στρατηγική και οι πρακτικές που χρησιμοποιούνται σε ένα οργανισμό για την ανακάλυψη, τη δημιουργία, την αναπαραγωγή, τη διασπορά και την υιοθέτηση της ρητής ή άρρητης γνώσης που υπάρχει ή επιδιώκεται να αποκτηθεί.

Γιατί Διοίκηση Γνώσης;

«Η Διοίκηση Γνώσης έχει βασικό ρόλο στην ανάπτυξη κουλτούρας μάθησης, στην ενθάρρυνση διασποράς της γνώσης και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων» (NASA, Στρατηγικό Πλάνο Διοίκησης Γνώσης).

Αν κάνουμε μια αναζήτηση στο διαδίκτυο με τις λέξεις «NASA knowledge management» θα δούμε την ιστοθέση της NASA (της γνωστής στην Αμερική) ειδικά για τη Διοίκηση Γνώσης που εφαρμόζεται εκεί. Εκεί θα βρούμε και την παραπάνω διατύπωση και κάποια άλλα πολύ χρήσιμα πράγματα.

Σύμφωνα με τη NASA, η Διοίκηση Γνώσης φέρνει την **κατάλληλη πληροφορία, στους κατάλληλους ανθρώπους, την κατάλληλη στιγμή** και βοηθά τους ανθρώπους να δημιουργούν γνώση, να τη μοιράζονται και να την αξιοποιούν με τέτοιο τρόπο ώστε να βελτιώνουν με μετρήσιμο τρόπο τη λειτουργία τόσο της NASA όσο και των συνεργατών της.

Άλλα αποτελέσματα της Διοίκησης Γνώσης που αναφέρονται στο «Στρατηγικό Πλάνο Διοίκησης Γνώσης» της NASA αλλά εύκολα ανάγονται σε οποιουδήποτε είδους εταιρεία ή οργανισμό είναι τα ακόλουθα:

- Συντήρηση της γνώσης στο πέρασμα του χρόνου ή κατά τις αλλαγές προσωπικού.
- Παροχή στα στελέχη αλλά και σε συνεργάτες των πληροφοριών που χρειάζονται ώστε να παίρνουν τις σωστές αποφάσεις.
- Πληροφόρηση των μηχανικών για σχεδιαστικές επιλογές που έγιναν σε προηγούμενες αποστολές ή έργα.
- Πρόσβαση των Διοικητών Έργων (project managers) στις βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης ρίσκου και σε ιστορικά δεδομένα όταν τα χρειάζονται.

Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι σε οργανισμούς όπως η NASA η αναγκαιότητα Διοίκησης Γνώσης είναι προφανής, όμως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις τίθεται η ερώτηση: Είναι τα παραπάνω εφαρμόσιμα; Αξίζει η επένδυση στη δημιουργία μηχανισμού Διοίκησης Γνώσης; **Η απάντηση είναι ότι «ναι, αξίζει»** ακόμα και για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ενδεχομένως μάλιστα σε μικρές αναπτυσσόμενες εταιρείες το κεφάλαιο «γνώση» (Γνωστικό Ενεργητικό) να είναι αυτό που θα παίξει τον πλέον καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη ή ακόμα και τη βιωσιμότητά τους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης έχει εκδώσει έναν οδηγό για βέλτιστες πρακτικές Διοίκησης Γνώσης (European Guide to good Practice in Knowledge Management). Στον οδηγό αυτό αναφέρονται παραδείγματα επιτυχημένων περιπτώσεων όπου εφαρμόστηκε Διοίκηση Γνώσης και τα συμπεράσματα που εξαγονται από αυτά. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν εταιρείες είτε υψηλής τεχνολογίας, είτε κλασικές βιομηχανίες το μέγεθος των οποίων είναι από πολυεθνικές με χιλιάδες εργαζόμενους έως μικρές εταιρείες των 100 ατόμων. Βλέπουμε έτσι ότι η Διοίκηση Γνώσης δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένο είδος επιχειρηματικότητας ενώ έχει θετικά αποτελέσματα σε οργανισμούς οποιουδήποτε μεγέθους.

Τι είναι η Γνώση;

Είδαμε στην αρχή ένα ορισμό για τη γνώση. Παρόλα αυτά, πριν ασχοληθούμε με τη Διοίκηση Γνώσης είναι σκόπιμο να εντυπώσουμε στο τι εννοούμε λέγοντας γνώση. Έχει διαμορφωθεί μια ιεραρχία η οποία αντικατοπτρίζει την αντίληψή μας και την κατανόσή μας για το τι συμβαίνει γύρω μας. Στην ιεραρχία αυτή η αντίληψή μας ταξινομείται σε **Δεδομένα → Πληροφορία → Γνώση → Σοφία** (ας μη μειδιάσουμε με τη βαρύτητα της τελευταίας λέξης).

Η ιεραρχία αυτή είναι γνωστή ως DIKW (Data – Information – Knowledge – Wisdom), απεικονίζεται στο σχήμα 1 και μας λέει το εξής:

Σχήμα 1: Ιεραρχία DIKW

Αρχικά διαθέτουμε πρωτογενή στοιχεία που αντιστοιχούν σε απλά **Δεδομένα** ή γεγονότα. Με την ανακάλυψη και κατανόηση των **σχέσεων** ανάμεσά τους διαμορφώνουμε **Πληροφορία** δυνάμενοι πλέον να απαντάμε στο «τι», «ποιος», «που», «πότε». Αν στις σχέσεις ανακαλύψουμε **πρότυπα ή συμπεριφορές** με υψηλό βαθμό επαναληψιμότητας έχουμε κατακτήσει τη **Γνώση**. Μπορούμε να απαντήσουμε στο «πώς» και να προβλέψουμε αποτελέσματα ενεργειών που βασίζονται στα πρότυπα αυτά. Η **Σοφία** επιτυγχάνεται όταν ανακαλύψουμε τα **θεμελιώδη χαρακτηριστικά** που διαμορφώνουν τα πρότυπα και τις συμπεριφορές δυνάμενοι πλέον να απαντήσουμε στο «γιατί» και να αξιολογήσουμε την αποκτηθείσα γνώση.

Δεν θα πρέπει να φανταζόμαστε τις παραπάνω κατηγορίες ως στεγανά. Η μετάβαση από το ένα επίπεδο στο άλλο δεν είναι διακριτή ή άμεση ενώ τα χαμηλότερα επίπεδα δεν είναι προαπαιτούμενα για τα επόμενα. Στην πραγματικότητα σημαντικό μέρος της αποστολής της Διοίκησης Γνώσης είναι να φέρει τους ανθρώπους στα ανώτερα επίπεδα χωρίς να έχουν προηγηθεί τα χαμηλότερα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης συνοψίζει τα παραπάνω ως εξής: **Γνώση είναι ο συνδυασμός δεδομένων και πληροφορίας στα οποία προστίθεται η γνώμη των ειδικών, οι δεξιότητες και η εμπειρία ώστε να διαμορφώνεται ένα πνευματικό περιουσιακό στοιχείο το οποίο αποτελεί βοήθημα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.**

Εφαρμογή Διοίκησης Γνώσης

Η γνώση που υπάρχει μέσα στους οργανισμούς διακρίνεται σε 2 είδη:

Ρητή (explicit): Είναι η γνώση η οποία μπορεί εύκολα να καταγραφεί, να δομηθεί, να κωδικοποιηθεί και να αποθηκευτεί σε κάποιο μέσο. Εγχειρίδια συστημάτων ή διαδικασιών ή άλλα έγγραφα είναι η πλέον συνηθισμένη μορφή ρητής γνώσης.

Άρρητη (implicit): Είναι η γνώση η οποία υπάρχει «μέσα στο κεφάλι» των ανθρώπων περιλαμβάνοντας και την υποσυνείδητη γνώση όπως δεξιότητες, εμπειρίες και πεποιθήσεις των εργαζομένων. Η άρρητη γνώση είναι πιο δύσκολο να καταγραφεί τείνοντας έτσι να διαδίδεται με συζήτηση και προσωπική αλληλεπίδραση.

Η Διοίκηση Γνώσης καλείται να συλλέξει την άρρητη γνώση, να τη μετατρέψει σε ρητή και μετά, μέσω κατάλληλης εκπαίδευσης, πάλι σε άρρητη ώστε η αξιοποίησή της να γίνεται σχεδόν υποσυνείδητα. Μία αδρή περιγραφή της διαδρομής της γνώσης φαίνεται στο Σχήμα 2.

Σχήμα 2: Ο κύκλος της γνώσης

Στη διαδρομή αυτή θα αντιμετωπιστούν ζητήματα κινητοποίησης του προσωπικού, συλλογής και καταγραφής της γνώσης, διαφύλαξης της κρίσιμης γνώσης, ενδεχομένως εξαγωγή γνώσης ως κίνηση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και, τέλος, εκπαίδευση του προσωπικού στην οργανωμένη πλέον γνώση.

Όλα αυτά καλείται η Διοίκηση Γνώσης να τα βάλει σε τάξη, να τα αναπτύξει και να τα εκμεταλλευτεί με τον καλύτερο τρόπο προς όφελος του οργανισμού. Οι πρακτικές που ο οργανισμός θεσμοθετεί στα πλαίσια της Διοίκησης Γνώσης αποτελούν το **Σύστημα Διοίκησης Γνώσης**. Οι πρακτικές αυτές υλοποιούνται με συγκεκριμένες διεργασίες οι οποίες είναι σχεδόν «standard» και έχουν σκοπό τη δημιουργία και συντήρηση της γνώσης. Οι διεργασίες αυτές είναι οι εξής:

- Δημιουργία γνώσης είτε εξ αρχής είτε ως ανακάλυψη υφιστάμενης γνώσης.
- Προσδιορισμό της γνώσης που έχει αξία για τον οργανισμό.
- Έλεγχος και επαλήθευση της γνώσης.
- Καταγραφή και οργάνωση της γνώσης.
- Διασπορά και πρακτική αξιοποίηση της γνώσης.
- Επανακαθορισμό στρατηγικής σε συνδυασμό με την αποκτηθείσα γνώση με σκοπό τη δημιουργία περαιτέρω γνώσης.

Τα προγράμματα Διοίκησης Γνώσης σχεδιάζονται κατά κανόνα σε συνδυασμό με τους στόχους του οργανισμού και αποσκοπούν στην επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, όπως διασπορά γνώσης, βελτίωση απόδοσης, επίτευξη συγκριτικού πλεονεκτήματος ή παραγωγή καινοτομίας. Αυτά τα αποτελέσματα αποτελούν και τη βάση για δείκτες απόδοσης βάσει των οποίων αξιολογείται η Διοίκηση Γνώσης.

Αν και υπάρχουν εξειδικευμένα πληροφορικά συστήματα για εφαρμογή σε Συστήματα Διοίκησης Γνώσης, εντούτοις απλές μέθοδοι ή απλά πληροφορικά εργαλεία μπορεί να είναι υπεραρκέτα για τη δημιουργία ενός επαρκούς Συστήματος Διοίκησης Γνώσης σε μια μικρή ή και μεγάλη εταιρεία. Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και, φυσικά, η δέσμευση της Διοίκησης. Επισημαίνεται εδώ ότι η Διοίκηση Γνώσης δεν θα πρέπει να θεωρείται ως αυτοσκοπός παρά ως ένα από τα συνεργατικά μέσα προς την επίτευξη του σκοπού του οργανισμού.

Συμπέρασμα

Η Διοίκηση Γνώσης οργανώνει τη γνώση του οργανισμού καθιστώντας τα μέλη του ικανά να διαχειρίζονται την τρέχουσα πραγματικότητα καθώς και να οραματίζονται και να δημιουργούν το μέλλον τους. Χωρίς πρόσβαση στην οργανωμένη γνώση τα μέσα αντιμετώπισης κάθε προβλήματος περιορίζονται σε αυτά που διαθέτει το μεμονωμένο στέλεχος ή ομάδα. Με πρόσβαση στη γνώση τα «εργαλεία» και η δύναμη του ενός είναι η γνώση που έχουν συσσωρεύσει όλα τα μέλη του οργανισμού.

Η «Τεχνητή Νοημοσύνη» στην καθημερινή ζωή

Ένας ορισμός της «νοημοσύνης» είναι η ικανότητα κατανόησης προβλημάτων και η επίλυσή τους. Η νοημοσύνη αναπτύχθηκε περισσότερο από το ανθρώπινο είδος και ήταν η αιτία που επικράτησε των άλλων έμβιων όντων στον πλανήτη μας.

Το 1950, όταν υπήρχαν μόλις δυο - τρεις Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές στον κόσμο και το μόνο που μπορούσαν να κάνουν ήταν αριθμητικές πράξεις, ο Άγγλος Άλαν Τιούρινγκ είχε γράψει το προφητικό άρθρο του: «Υπολογιστικές Μηχανές και Νοημοσύνη». Χρησιμοποίησε τον όρο «Υπολογιστικές Μηχανές» και όχι «Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές», που χρησιμοποιείται σήμερα, γιατί τότε υπήρχαν και παλιότερες Μηχανές, που έκαναν υπολογισμούς και δεν ήταν ηλεκτρονικές. Το άρθρο του Τιούρινγκ ξεκινούσε με το ερώτημα: «Μπορούν οι μηχανές να σκέφτονται;». Ήταν ένα ερώτημα πολύ γενικό. Θα μπορούσε, όμως, να απαντηθεί, ξεχωριστά για κάθε θέμα που χρειάζεται νοημοσύνη, μέσω του λεγόμενου «Τιούρινγκ τεστ». **Αν οι άνθρωποι δε μπορούν να ξεχωρίσουν τη συμπεριφορά μιας Υπολογιστικής Μηχανής από τη συμπεριφορά ενός ειδικού στο θέμα αυτό, τότε έχει επιτευχθεί «Τεχνητή Νοημοσύνη».**

Ας πάρουμε για παράδειγμα το σκάκι. Το «Τιούρινγκ τεστ» έγκειται στο εξής: Αν κάποιος παίζει δυο παρτίδες χωρίς να βλέπει τους αντιπάλους του (λόγου χάρη, μέσω του διαδικτύου) και δε μπορεί να καταλάβει ποιός αντίπαλος είναι άνθρωπος και ποιός Υπολογιστής (Μηχανή), τότε η Μηχανή έχει πετύχει την Τεχνητή Νοημοσύνη. Ο Τιούρινγκ είχε γράψει μια σειρά κανόνων για τη λήψη αποφάσεων σε μιά παρτίδα σκακιού. Αυτή η σειρά κανόνων ήταν ο πρόδρομος του προγραμματισμού των κατοπινών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Τον Οκτώβριο του 2011 απεβίωσε ο Αμερικανός καθηγητής Πληροφορικής Τζον Μακάρθι. Ο πρώτος που πρότεινε τον όρο «Τεχνητή Νοημοσύνη» το 1956 για να περιγράψει τη μίμηση της νοημοσύνης από έναν Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και προώθησε τη νέα αυτή επιστήμη. Η έρευνα αφορούσε εξειδικευμένα προβλήματα κάθε φορά.

Η απάντηση σε μια σειρά κανόνων είχε επιτυχία σε περιπτώσεις που η ανθρώπινη εμπειρία μπορεί να περιγραφεί με κανόνες, όπως στη διάγνωση ασθενειών στην ιατρική. Αλλά, γρήγορα, έγινε κατανοητό ότι μια σειρά απαντήσεων «ναι» ή «όχι» σε κανόνες δεν ήταν η λύση για την επίτευξη «Τεχνητής Νοημοσύνης» σε όλα τα καθημερινά προβλήματα, ορισμένα από τα οποία, όπως, λόγου χάρη, η αναγνώριση σχημάτων και η ομαδοποίησή τους, επιλύονται ευκολότερα από τους ανθρώπους, με χρησιμοποίηση παλιών προτύπων που έχουν στη μνήμη τους.

Χρειάζονται ειδικές τεχνικές Τεχνητής Νοημοσύνης, που μέσα από προγράμματα Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, αναγνωρίζουν γράμματα και αριθμούς σε μια φωτογραφία κειμένου (λόγου χάρη σε ένα αρχείο PDF) και τους μετατρέπουν στη συνηθισμένη μορφή κωδικοποίησης που χρειάζεται για επεξεργασία του κειμένου από έναν Υπολογιστή.

Η αναζήτηση κάποιας ιστοσελίδας στο διαδίκτυο (μέσω ενός προγράμματος εύρεσης ιστοσελίδων, όπως το Google) χρησιμοποιεί Τεχνητή Νοημοσύνη για να «απαντήσει» σε ασαφή δεδομένα ή λάθη στην ορθογραφία των λέξεων που εισάγονται από τους ανθρώπους.

Ο γερμανός διανοούμενος Γκαίτε είχε χαρακτηρίσει το παιχνίδι του σκακιού «λυδία λίθο του ανθρώπινου πνεύματος». Οι μηχανικοί πληροφορικής χαρακτήριζαν κάποτε το σκάκι: «λυδία λίθο της Τεχνητής Νοημοσύνης». Όμως, η αμερικανική εταιρεία IBM επένδυσε πολύ στην έρευνα για τη βελτίωση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο σκάκι, με σκοπό να γίνει γνωστή στο ευρύ κοινό η πρόοδος των Μηχανών αυτών και να διαφημιστεί η ίδια. Πριν 15 χρόνια, ο παγκόσμιος πρωταθλητής στο σκάκι Κασπάροβ έχασε ένα ματς από τον πιο γρήγορο υπολογιστή της IBM, που υπήρχε τότε. Είναι γεγονός ότι η πρόοδος δεν αφορούσε τόσο στην εξομοίωση του τρόπου παιχνιδιού των ανθρώπων αλλά στην ταχύτητα υπολογισμών, στην οποία οι Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές όλο βελτιώνονται και υπερέχουν, ενώ, επιπλέον, δεν έχουν τις «ανθρώπινες αδυναμίες» της κόπωσης, της απομονωσίας και του επηρεασμού από εξωτερικούς παράγοντες.

Έκτοτε, πολλές εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης χρησιμοποιούνται για να διευκολύνουν την καθημερινότητά μας. **Κι αν σε ορισμένα πεδία της καθημερινότητας, η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει ξεπεράσει την επίδοση του ανθρώπινου μυαλού, μην ξεχνάμε ότι, τελικά, είναι φτιαγμένη για να υποβοηθά την ανθρώπινη νοημοσύνη.**

Πολλές φορές, στο διαδίκτυο, για να έχουμε πρόσβαση σε κάποιες ιστοσελίδες, εμφανίζεται μια εικόνα και μας ζητείται να ξεχωρίσουμε μια σειρά από γράμματα και αριθμούς μέσα σ' αυτήν. Ας θυμηθούμε τότε ότι ο Υπολογιστής μάς υποβάλλει σε ένα «Τιούρινγκ τεστ». Οι μηχανές - εξομοιωτές της νοημοσύνης, που υστερούν στον τομέα της αναγνώρισης εικόνων, αποκλείονται, με τον τρόπο αυτό και δεν απασχολούν το διαδίκτυο. **Η ανθρώπινη νοημοσύνη απαντά σωστά και της επιτρέπεται η είσοδος.**

ΤΟΥ ΘΕΟΦΑΝΗ Κ. ΓΙΩΤΗ
MSc, PMP®, Ph.D. C

13 Απλές Τεχνικές για «Επιτυχημένα» αλλά Ελληνικά Έργα (Projects)!!!

1. Επιλέγουμε για διευθυντή έργου (project manager) τον πρώτο διαθέσιμο υπάλληλο!

Με το που αποφασίζουμε για την υλοποίηση του έργου, επιλέγουμε τον πρώτο υπάλληλό μας που θα μας μιλήσει και του αναθέτουμε το έργο. Ο διευθυντής του έργου δεν χρειάζεται να έχει ιδιαίτερα προσόντα. Αρκεί να είναι «καλό παιδί». Ούτε εμπειρία στο τύπο του έργου απαιτείται, ούτε πτυχία χρειάζονται, ούτε επαγγελματικές πιστοποιήσεις σε διοίκηση έργων είναι απαραίτητες. Που να τολμήσει σε τέτοια οικονομική δυσπραγία να αρνηθεί να αναλάβει το έργο. Με λίγη βοήθεια από την διοίκηση της εταιρείας που πιθανώς να μην καταλαβαίνει καν τι είναι το έργο, ο διευθυντής του έργου θα κάνει θαύματα...

2. Δεν ζητάμε την υποστήριξη της διοίκησης της εταιρείας (management)!

Μα είναι δυνατόν το management της εταιρείας να γνωρίζει από έργα; Το management είναι μόνο για να εγκρίνει το έργο και να μας δίνει τα χρήματα που απαιτούνται. Το management δεν χρειάζεται να υποστηρίζει το έργο. Αφού το ενέκρινε, ποιος θα τολμήσει να μην το χρησιμοποίησει; Η ομάδα υλοποίησης του έργου επιβάλλεται να είναι αποκομμένη από την διοίκηση της εταιρείας για λόγους αρχής.

Α, και δεν πρέπει να εξηγούμε **ΠΟΤΕ στον Οικονομικό Διευθυντή της Εταιρείας** τα κάτωθι:

- Ποιο είναι αρχικό κόστος επένδυσης του έργου (Capital Expenditure - CAPEX)
- Ποιο είναι το κόστος λειτουργίας και συντήρησης του έργου (Operational Expenditure = OPEX)
- Ποιο είναι το όφελος του έργου με χρήση δεικτών όπως ο συντελεστής εσωτερικής απόδοσης (IRR)...

3. Αποφεύγουμε την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών στο έργο!

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να εμπλέξουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) στο έργο. Δεν απαιτούνται. Αφού διαθέτουμε τα χρήματα για την υλοποίηση του έργου, δεν χρειάζεται να ενημερώσουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη του έργου. Ούτως ή άλλως τι θα κάνουν σε τέτοιους δύσκολους καιρούς; Θέλουν δεν θέλουν, θα χρησιμοποιήσουν το προϊόν του project. Καλό είναι επίσης να εφαρμόζουμε την τεχνική "πρόβλημα με τον χρήστη, αντικαταστήστε τον «user error, replace user»...

4. Κάνουμε το τέλειο έργο με την τεχνική BTO!

Επειδή κάθε έργο παράγει ένα μοναδικό προϊόν, πάντοτε πρέπει να κάνουμε το καλύτερο προϊόν στον πλανήτη. Ας υποθέσουμε ότι οι χρήστες στην εταιρεία μας απαιτούν να ξεκινήσουμε ένα έργο για την καταγραφή των παγίων μας που είναι διάσπαρτα και κανείς δεν γνωρίζει την ύπαρξή τους. Εμείς πρέπει να κάνουμε το τέλειο: να βρούμε όλους τους προμηθευτές παγίων της εταιρείας μας. Να καταγράψουμε όλα τα εργοστάσια που παράγουν τα πάγια που έχουμε. Να βρούμε τις ισοτιμίες όλων των νομισμάτων των χωρών παραγωγής των παγίων για τα τελευταία 30 χρόνια. Να ζητήσουμε video καταγραφές για το κάθε πάγιο που θα καταγράψουμε. Να μετρήσουμε το βάρος, τον όγκο και τις διαστάσεις του κάθε παγίου... Κάνοντας το τέλειο έργο είναι σαν να εφαρμόζουμε την τεχνική «Βράζω τον Ωκεανό – Boil The Ocean (BTO)»...

5. Αφήνουμε το φυσικό αντικείμενο του έργου ευέλικτο!

Κάθε έργο έχει δύο είδη φυσικού (scope) αντικειμένου:

- Τα χαρακτηριστικά του προϊόντος (**product scope**) και
- Τις εργασίες που πρέπει να γίνουν για να παραδοθούν τα χαρακτηριστικά του προϊόντος (**project scope**).

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να είμαστε συγκεκριμένοι στο φυσικό αντικείμενο. Αφήνουμε τα πράγματα στο «ΦΛΟΥ - FLOU», την γνωστή Ελληνική κατοχυρωμένη πατέντα που υποδηλώνει αοριστία και ευελιξία... Επιδιώκουμε στο έργο να έχουμε ανεξέλεγκτη αύξηση του φυσικού αντικειμένου (**scope creep**) που σύμφωνα με τις έρευνες ευθύνεται για το 80% των αποτυχημένων έργων... Εννοείτε ότι δεν πρέπει να φτιάξουμε ποτέ ιεραρχική ανάλυση των παραδοτέων του έργου (Work Breakdown Structure - WBS) γιατί, από τα πολλά που θα τάξουμε, κάτι θα παραδώσουμε στο τέλος για να βγούμε τροπαιοφόροι νικητές...

6. Βάζουμε ανέφικτα χρονικά περιθώρια!

Πάντα πρέπει να δεσμευόμαστε σε οποιοδήποτε χρονοδιάγραμμα μας ζητάνε. Εάν μας πουν «ΘΕΛΟΥΜΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

ΧΤΕΣ", γυρίζουμε το χρόνο πίσω. Δεν είναι δύσκολο. Δεν κάνουμε καθόλου προγραμματισμό (planning) για να δούμε τι είναι εφικτό και τι είναι ανέφικτο χρονικά. Εξάλλου η μέρα έχει 24 ώρες, η βδομάδα 7 μέρες, και το έτος 52 βδομάδες. Οι πόροι είναι απεριόριστοι. Τα χρήματα «τρέχουν από τα μπατζάκια των εταιρειών μας». Οι τράπεζες εγκρίνουν τα δάνεια με ένα και μόνο τηλεφώνημα. Οι προμηθευτές μας δίδουν πίστωση 5 ετών...

7. Δεν κάνουμε αναλυτική κοστολόγηση!

Κρατάμε τα κόστη του έργου στο ελάχιστο. Δεν λαμβάνουμε υπόψη τα **εσωτερικά μας κόστη**, μόνο ότι πληρώνουμε στους προμηθευτές μας. Αγνοούμε πλήρως τις ώρες απασχόλησης του προσωπικού μας πάνω στο έργο (αφού πληρώνονται ούτως ή άλλως, γιατί να τους υπολογίσουμε;) Δεν υπολογίζουμε ποτέ τα επιπλέον κόστη της εταιρείας (overhead). Εννοείται ότι δεν λαμβάνουμε ποτέ υπόψη αποσβέσεις παγίων στον υπολογισμό του κόστους του έργου. Δεν κάνουμε ποτέ λόγο για σταθερά και μεταβλητά κόστη. Δεν διακρίνουμε άμεσα και έμμεσα κόστη. Έτσι καταλήγουμε τα κόστη να ελέγχουν εμάς και όχι εμείς τα κόστη...

8. Σε θέματα ποιότητας κάνουμε tziz...

Επειδή τα θέματα ποιότητας είναι δυσνόητα σε όλους, αποφεύγουμε κουβέντες σχετικές με την ποιότητα όπως η «γάτα το νερό». Όταν μας λένε θέλουμε ανθεκτική κατασκευή, πάντα λέμε «εννοείται». Όταν οι απαιτήσεις μιλάνε για γρήγορο web site, λέμε «προφανώς». Όταν η νομοθεσία απαιτεί μη μόλυνση του περιβάλλοντος, εμείς απαντάμε «αυτό είναι αυτονόητο». Όταν ο κύριος του έργου μιλάει για πρωτότυπη σχεδίαση, εμείς δεσμευόμαστε στο «πιο πρωτότυπη δεν γίνεται». Δεν προσπαθούμε ποτέ να μετατρέψουμε τις ποιοτικές προδιαγραφές σε ποσοτικές. Που να τις καταλάβει εξάλλου ο κύριος του έργου; Επειδή η ποιότητα κάνει tziz, δεν ασχολούμαστε μαζί της...

9. Επιμένουμε στις αξίες: BVFNM...

Χρησιμοποιούμε πάντοτε συμβάσεις «σταθερής τιμής (Fixed-Price Contract)» για να αγοράσουμε από τους προμηθευτές μας προϊόντα και υπηρεσίες. Ζητάμε τα πάντα και διαπραγματευόμαστε την εξουτελιστικά χαμηλότερη τιμή που υπάρχει παγκοσμίως (Best Value For No Money – BVFNM!). Ούτως ή άλλως με την κρίση που υπάρχει πάντα κάποιος προμηθευτής θα δεχθεί να κάνει «τσάτρα πάτρα» το έργο για να μπορέσει να «πατήσει πόδι» στην εταιρεία μας...

10. Δεν λέμε ποτέ «Διοίκηση Αβέβαιων Γεγονότων (Risk Management)»!

Δεν πρέπει ποτέ να ασχολούμαστε με τα «Γνωστά-Άγνωστα (known-unknowns)» και με την αντιμετώπιση των αβέβαιων γεγονότων. Οι προμηθευτές μας και τα στελέχη της εταιρείας μας παθαίνουν πανικό όταν ακούν κακές λέξεις όπως «risk management». Όταν μας τύχει κάτι απρόβλεπτο, π.χ. πάθει ηλεκτροπληξία ο 17ος εργαζόμενος στο έργο, σκάσει το 30ο λάστιχο σε κάποιο φορτηγό μας ή αργήσει η παράδοση του εξοπλισμού για 100η φορά, εφαρμόζουμε την πιο βασική αρχή του management: κάνουμε μια συνάντηση με όλη την ομάδα έργου για να πάρουμε ιδέες αντιμετώπισης του προβλήματος...

11. Στελεχώνουμε το έργο πάντοτε με γνωστούς!

Είναι πασίγνωστο ότι όλα τα έργα τελειώνουν ή όχι με βάση την καλή στελέχωσή τους και την υποστήριξή τους από την διοίκηση της εταιρείας. Έρευνες δείχνουν ότι ένας άριστος υπάλληλος ισούται με 10 μέσους υπαλλήλους ή και μέχρι 30 κακούς υπαλλήλους. Εμάς δεν μας νοιάζουν αυτά. Χρησιμοποιούμε μόνο γνωστούς και φίλους για την στελέχωση του έργου. Δεν κοιτάζουμε εμπειρίες και αξιολογήσεις. Δεν μιλάμε ποτέ για παραγωγικότητα (productivity), αποτελεσματικότητα (effectiveness) και συναισθηματική νοημοσύνη (emotional intelligence) των μελών της ομάδας έργου. Δεν πειράζει καθόλου που στο παρελθόν τα άτομα τα πήγαν www.mavra-xalia.gr σε αντίστοιχα έργα...

12. Κρατάμε τις πληροφορίες για το έργο μυστικές!

Ενημερώνουμε όσους εργάζονται στο έργο να κρατούν τις πληροφορίες «**μυστικές και μόνο για τον εαυτό τους**». Ποιος θα καταλάβει μέσα στην εταιρεία τόσες **τεχνικές ορολογίες**; Γιατί να ζαλίσουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη του έργου (stakeholders) με όρους όπως: αναφορές προόδου (progress reports), αναφορές κατάστασης (status reports), αναφορές θεμάτων (issues reports), Earned Value Management, CPI, SPI, ETC και λοιπές άχρηστες πληροφορίες; Το πολύ να τους στέλνουμε ένα e-mail το μήνα ότι το έργο προχωράει «όπως το είχαμε σχεδιάσει (as planned)»...

13. Τέλος, για Project Management εφαρμόζουμε την τεχνική RBL!

Η Διοίκηση του έργου (project management) είναι **κόστος για το έργο**. Πουλάμε εκδόχλευση στον οικονομικό διευθυντή της εταιρείας και του λέμε ότι δεν θα κάνουμε project management στο έργο και θα γλυτώσουμε χρήματα από τον προϋπολογισμό του έργου. Εφαρμόζουμε πάντα άλλη μια πασίγνωστη Ελληνική εμπειρική τεχνική που ακούει στο όνομα RBL (Rtsi, Bourtzi & Loulas). Η τεχνική «**Αρτζι, Μπούρτζι και Λουλάς**» δηλώνει χαλαρότητα και ξεγνοιασιά. Δεν ασχολούμαστε ποτέ με **παραδοτέα** και με **ορόσημα** (milestones). Είμαστε πάντα χαλαροί με τον έλεγχο του έργου (project controls). Πάντα τελειώνουμε το έργο με γιορτή όπου είναι όλοι καλεσμένοι. Εάν βέβαια τελειώσει το έργο και δεν έχουμε ακόμη απολυθεί από την εταιρεία μας...

Αναγκαία επανόρθωση

Στο προηγούμενο τεύχος της ΠΗΓΗΣ δημοσιεύτηκε άρθρο του κ. Παναγιώτη Παπαϊωάννου με θέμα «Project Management – Ο ρόλος του στην καθημερινή εταιρική μας ζωή». Ο «δαίμων» όχι του τυπογραφείου αλλά μάλλον του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενήργησε ώστε να χαθεί το όνομα του δεύτερου υπογράφοντος το άρθρο. Το άρθρο ήταν προϊόν συνεργασίας του κ. Παπαϊωάννου με τον κ. Θεοφάνη Γιώτη. Ο κ. Γιώτης είναι διακεκριμένος επαγγελματίας στο χώρο του Project Management με 24+ έτη εμπειρίας στη σχεδίαση, υλοποίηση και διοίκηση έργων. Είναι συνιδρυτής και Πρόεδρος του Greek Chapter of Project Management Institute (PMI-GREECE) και adjunct professor στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, το Α.Π.Θ., το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το BCA College.

Ο Γιάννης και ο Δράκος

πηγή

[40]

HEADWIG LÜDEKE

Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια - Τα ακριτικά α.α. 73 & α.α. 74

Ο Κύπριος Γιάννης θέλει να παντρευτεί και

«Η πεθ-θερά του μήνυσε μ' έναν πουλίν ξυφτέριν»*,
 ότι τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή να πάει στο σπίτι της νύφης.

Ο Γιάννης κινεί χωρίς χρονοτριβή,

«Ωστι να πη «έσετε γειάν» έκοψεν σίλια μίλια,
 τζ ώστε να πουν «εις το καλόν» αλλά κατόν πενήντα»

αλλά στο δρόμο υπάρχουν δυσκολίες,

«το μονοπάτι βκαλ-λει τον στου Δράκοντα το σπήλαιο»

ο οποίος αμέσως καταστρώνει το διατροφικό του πρόγραμμα:

«καλώς μούρτεν το μπουκ-κωμαν, καλώς μούρτεν το
 γιώμαν,
 μπούκ-κωμαν τρώγω άνθρωπον, το γιώμαν τ' αλογόν
 του,
 τζαί με τες κοκ-καλίστρες τους φτάνομαι να δειπνήσω»

γιατί ακόμα και οι Δράκοντες πρέπει να δειπνούν ελαφρά.

Στην παράκληση του Γιάννη

«Αφήσ' με Δράκο αφησ' με, αφησ' με να περάσω,
 Να πα τζ εγιώ να παντρευτώ τζαί νάρτω να με φάεις».

Ο Δράκος συγκατανεύει, αφού τον βάζει να ορκισθεί

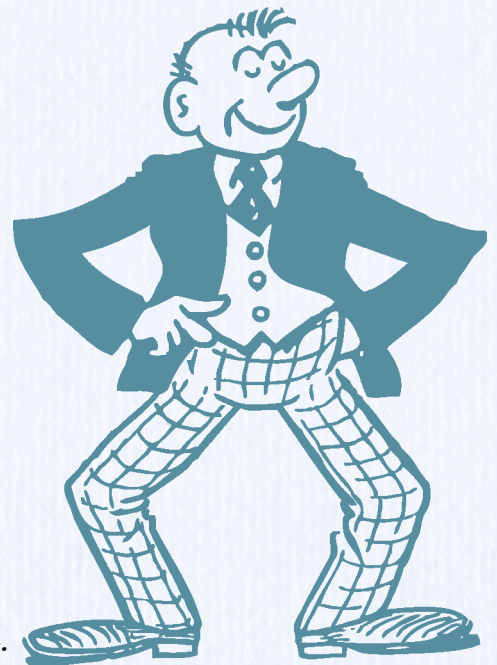
«... στη γη, στον ουρανό, στ' άστρη τζαί στο φεγγάριν».

Έτσι ο Γιάννης συνεχίζει το δρόμο του και

«το μονοπάτι βκαλ-λει τον στις λυερής την πόρτα
 αφού το δει η λυερή αφού το παναθύριν,

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΞΑΝΘΑΚΗ

Συνταξιούχου Μηχανολόγου Μηχανικού
 Τέως Γενικού Διευθυντή ΕΥΔΑΠ

τριπλού τραπ-πήδιν έκαμεν από το ποδοσκάλιν,
σηκώνει το σεράκιν της τζ' αν-νοιξεν το μαντάλιν,
τζαί τζεί χαμαί φιλήθησαν σαν πέρδικες ζευκάριν,
τζαί δεν τους ποχωρίζασιν Φράντζοι με το κοντάριν».

Μετά το γάμο μαθαίνοντας για τον όρκο του Γιάννη, η λυερή αποφασίζει να τον συνοδεύσει:

«Εις τες εννιά του γάμου τους πάσιν για να τους φάει».

Μπροστά στον Δράκοντα η λυερή αποκαλύπτει το μυστικό της:

«Δράκοντα, φας τη φάουσα, να φας την τζεφαλή σου,
παρά να φας τον άνδρα μου, τον ευλοητικόν μου.
απού μου τον βλοήσασιν πισκόποι τζαί γουμένοι.

Ποιος είδεν σαν το ταίρι μου σ' ούλ-λην την οικουμένη;»

(Όχι, τουλάχιστον αυτός ο έρωτας δεν θα περάσει από στομάχι, η λυερή έχει υπερφυσικές δυνάμεις.)

«Τζαί νάξερεις, α Δράκοντα, τίνος παιδαίζι είμαι,
είμαι της αστραπής παιδί τζαί της βροντής αγγόνι,
τζαί της χαμηλομπούμπουρης δισάγγονον τζ αγγόνι».

Ποιώντας την ανάγκη φιλοτιμία ο Δράκος θα τους αφήσει να φύγουν:

«Τζαί λάμνε, κόρη, στο καλό τζαί λάμνε στον οδόν σου,
Τζ ο παίδκιος που μου έφερες ας είναι τ' άπισόν σου».

Η λυερή θα δώσει τη σωστή λύση, τον Δράκοντα δεν του πρέπει να γίνει στά-χτη, γι' αυτόν η τελευταία επιθυμία του θηράματος βάρυνε περισσότερο από ένα σίγουρο γεύμα. Δικαιούται να φάει, κάποιον σκάρτο όμως, όχι τον Γιάν-νη. Γιατί στα δύσκολα δείχνει κανείς από τι μέταλλο είναι φτιαγμένος και ο Γιάννης είναι από λίρα εκατό. Τα ίδια λέει μπροστά στον Δράκοντα, τα ίδια και σε απόσταση ασφαλείας. Ο λόγος του είναι συμβόλαιο.

Οι δικοί μας πολιτικοί πολύ απέχουν από τον Γιάννη, δεν μπορούν να τον ακουμπήσουν ούτε με τον Φράντζο το κοντάριν (μόνο στον πόθο τους για τη λυερή του έμοιασαν). Όσοι δεν είναι ήδη προφέσορες στον καιροσκοπισμό και τη διγλωσσία παίρνουν ταχύρρυθμα μαθήματα από τα παιδιά του πίσω δωματίου.

Δείτε τη στάση τους ή ακόμα τη σιωπή τους, στο μέγα θέμα της Δημόσιας Διοίκησης. Η ποιότητα και η ποσότητα της δουλειάς των δημοσίων υπαλλή-λων όλων των βαθμίδων καθώς και το άμεσο και έμμεσο κόστος τους είναι καθοριστικά για την προκοπή της χώρας όπως και της κάθε χώρας. Δεν είναι συμπτωματικό ότι στις αναπτυγμένες χώρες, η Δημόσια Διοίκηση «πετάει».

Αντί λοιπόν για καθαρές κουβέντες, συνέπεια, σκληρή δουλειά, κάτι τέλος πά-ντων που να δείχνει ότι το πρόβλημα έχει γίνει κατανοητό, τέθηκε σε σωστές βάσεις και δρομολογείται η αντιμετώπισή του, βλέπουμε φετφάδες και οριζό-ντιες ή κάθετες απολύσεις, με το παιδικό επιχείρημα ότι έτσι δεν μπορούν να κατηγορηθούν για στοχοποίηση «των άλλων». Ο πέλεκυς πέφτει αδιάκριτα επί πανέξυπνων και πανηλιθίων, εντίμων και κλεπτών, ηθικών και αχρείων, χρήσιμων και αχρήστων, σκληρών και εργατικών, αρκεί βέβαια να είναι γέ-

ροντες και γερόντισσες ή να δου-λεύουν στον τάδε φορέα.

Ζούμε σε μια χώρα όπου συζητά-με δέκα χρόνια τι θα κάνουμε τα σκουπίδια μας αλλά δεν συζητά-με καθόλου πώς θα επιτύχουμε η Δημόσια Διοίκηση να προσφέρει τα μέγιστα με το ελάχιστο δυνατό κόστος (χωρίς βέβαια να θεωρώ τη διαβούλευση πανάκεια, ούτε με τα σκουπίδια βγάλαμε άκρη) .

Ένας ξένος θα περίμενε τουλάχι-στον την αξιωματική αντιπολίτευ-ση να πιέζει για αξιόπιστα σχέδια δράσης και οργανογράμματα, με επιλογή των αρίστων, αλλά όχι, οι δικοί μας ζητούν να μην απολυθεί κανείς και αν, παρ' ελπίδα, συμ-βεί το απευκταίο, ο απολυόμενος να μεταταγεί στους εφέδρους μέ-χρι την ολοκλήρωση του εργασια-κού του βίου.

Στην απορία του ξένου μας πώς θα κυβερνήσουν οι όποιοι «άλλοι», μπορούμε να αντιτάξουμε τα ελ-ληνικότερα «δεν βαριέσαι, πρώ-τη φορά γινόμαστε ρεζίλι» ή «μην ανησυχείς, θα κάνουμε ακόμα μια κωλοτούμπα».

Προφανή προαπαιτούμενα για καθαρές κουβέντες είναι το κα-θαρό μέτωπο και η μπέσα, γι' αυτό και παραμένουν διαχρονικά ζητούμενα στη χώρα μας.

Ο Γιάννης λοιπόν έγινε δημοτικό τραγούδι ενώ οι Γιάννοι μας, πέρα από τη δυστυχία που σκορπίζουν παντού, κατέχουν περίοπτη θέση σε σατιρικές εκπομπές, επιθεω-ρήσεις, γελοιογραφίες, ανέκδοτα, σκωπτικά στιχάκια.

Προς τέρψιν όσων έχουν – ακό-μα – τη διάθεση να γελάσουν.

a.s.xanth@gmail.com

πηγή
[42]

ΤΟΥ ΔΡ. ΗΛΙΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ
Καθηγητή Κοινωνιολογίας
Νομικού

η εντιμότητα των Ελλήνων

Είμαστε διεφθαρμένος λαός;

Το 2010 κυριαρχούσε – και εν μέρει κυριαρχεί ακόμη – μια διεθνής αμφισβήτηση της εντιμότητας των Ελλήνων, η οποία εκπορευόταν από τη Γερμανία. Όμως ένας από τους πρώτους που έριξε την πέτρα του αναθέματος κατά του Ελληνικού λαού, ήταν ο τότε Πρωθυπουργός μας, ο οποίος άφησε έκπληκτους τους Ευρωπαίους ομολόγους του στο παραδοσιακό δείπνο στη Συνάντηση Κορυφής τον Δεκέμβριο του 2009, όταν μιλώντας σαν να ήταν κάποιος γαλαζοαίματος και μονάρχης, δήλωσε: «κυβερνώ μια διεφθαρμένη χώρα»! Ενώ ο τότε Πρωθυπουργός μας διαχώρισε τη θέση του από το λαό, τον οποίο είχε την ατυχία να κυβερνά, ενώ θα του άξιζε να κυβερνά μια χώρα σαφώς πιο αναπτυγμένη όπως π.χ. η Αμερική ή τουλάχιστον η Σουηδία ή ο Καναδάς, ο ιδιαιτέρως αυθόρμητος Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης προθυμοποιήθηκε να μοιραστεί μαζί με το λαό την ευθύνη για τη διαφθορά με την περίφημη φράση του «μαζί τα φάγαμε».

Βεβαίως ισχύει και για την περίπτωση των Ελλήνων ο παγκόσμιος κανόνας ότι οι λαοί έχουν τους ηγέτες που τους αξίζουν. Οπότε με αυτή την έννοια Πρωθυπουργοί, Υπουργοί, δημόσιοι υπάλληλοι και λαός βράζουμε όλοι στο ίδιο καζάνι.

Όμως το πρόβλημα της διαφθοράς στην Ελλάδα είναι μόνο θέμα αναπτυξιακής καθυστέρησης;

Αν ήταν έτσι, τότε θα έπρεπε:

- Όσο περνούσαν τα χρόνια από τον πόλεμο και μετά, που ανέβαινε το βιοτικό και το μορφωτικό επίπεδο του λαού να μειωνόταν σταδιακά η διαφθορά. Δυστυχώς συνέβη το εντελώς αντίθετο.

- Όσο ανεβαίνουμε την κοινωνική ιεραρχία, καθώς αυξάνει η οικονομική ευμάρεια, το μορφωτικό επίπεδο και η ευθύνη της εξουσίας, θα έπρεπε αντίστοιχα να μειωνόταν το επίπεδο της διαφθοράς και η κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας να αποτελεί πρότυπο ποιότητας για ολόκληρο το λαό. Γιατί συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο;

Ο πρώτος διαβρωμένος και διεφθαρμένος θεσμός στην Ελλάδα είναι η ίδια η εξουσία.

Ως κοινωνιολόγος καταλήγω χωρίς περιστροφές στο συμπέρασμά μου.

Θεωρώ ότι οι αιτίες της διαφθοράς στην Ελλάδα είναι βασικά δύο:

1) Η αναστροφή της κοινωνικής πυραμίδας, με το πλεόνασμα της διαφθοράς προς τα επάνω και την ποιότητα προς τα κάτω, αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα των νέο-αποικιακών καθεστώτων του τρίτου κόσμου και των προτεκτοράτων. Είναι μία πικρή αλήθεια που πρέπει επιτέλους να τη συνειδητοποιήσουμε, ότι η Ελλάδα ιδρύθηκε ως Κράτος και οι τότε μεγάλες δυνάμεις συναίνεσαν στην ελευθερία μας υπό τον όρο ότι θα είμαστε ένα «προστατευόμενο» Κράτος, δηλαδή ότι θα λειτουργούμε ως προτεκτοράτο. Αυτή η κατάσταση δεν έχει αλλάξει μέχρι σήμερα. Το αποτέλεσμα είναι ότι το πολιτικό μας σύστημα έχει διαμορφώσει μια αντίληψη ότι άλλοι αποφασίζουν για την μοίρα της πατρίδας μας.

Η προσωπική μου άποψη είναι ότι η **μήτρα της ελλαδικής διαφθοράς είναι η εξάρτηση**. Σήμερα διερωτώμεθα εάν η πλειοψηφία του λαού μας τηρεί παθητική στάση απέναντι στο καθεστώς του Μνημονίου. Η αλήθεια είναι ότι η αντίληψη της εξάρτησης έχει διαφθείρει ένα μεγάλο μέρος του λαού μας και αποτελεί κοινή βάση «βολέματος» τόσο του πολιτικού μας συστήματος όσο και του λαού και εκδηλώνεται ως **παραίτηση από κάθε ευθύνη και πρωτοβουλία για τη χάραξη μιας εθνικής στρατηγικής και ενός εθνικού οράματος του Ελληνικού μέλλοντος**.

2) Όμως υπάρχει και μια δεύτερη αιτία που διαφθείρει το λαό μας. Στη συζήτηση στη Βουλή για την αναθεώρηση του Συντάγματος του 1911 κυριαρχούσε ένα πνεύμα αναγεννήσεως του Ελληνισμού με καταλύτη την προσωπικότητα του Ελευθέριου Βενιζέλου. Στα πλαίσια των νομοθετικών προτάσεων πολλοί Βουλευτές έθιγαν και το θέμα της δημόσιας διαφθοράς, η οποία αποτελούσε μια αντίθεση ανάμεσα στο συντηρητισμό της παραδοσιακής Ελληνικής κοινωνίας και τη ληστρική διαχείριση του δημόσιου πλούτου εκ μέρους του πολιτικού συστήματος με την ανοχή ακόμα και τη συνέργεια του λαού. Η ατιμωρησία, η αναξιοκρατία και η αυθαιρεσία αποτελούσαν μέχρι σήμερα τον κοινό παρανομαστή εξουσίας και λαού.

Υπάρχει θεραπεία;

Ο αγώνας για την αναγέννηση της Ελλάδας θα διαρκέσει από 30-50 χρόνια. Τίποτε δεν είναι βέβαιο. Ζούμε μέσα στην απόλυτη αβεβαιότητα για το μέλλον μας.

Από κοινωνιολογικής πλευράς η μόνη βεβαιότητα είναι **η ανάγκη για μια συνολική επανεκκίνηση του Ελληνισμού**, μετά την αποτυχία στα μεταπολεμικά χρόνια να συνδέσουμε την παράδοση, το διαχρονικό μας πολιτισμό και τις αξίες μας με τον σύγχρονο τρόπο ζωής και να διαχειρισθούμε την προοπτική μιας ενωμένης Ευρώπης. **Μια συνολική επανεκκίνηση του Ελληνισμού ως κράτους, κοινωνίας και οικονομίας απαιτεί μια βαθιά κατάδυση στη νοοτροπία του μέσου Έλληνα**.

Πριν εκατό χρόνια στη συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος του 1911 – που ήδη αναφέρθηκα – ορισμένοι Βουλευτές εντόπισαν την αιτία της διαφθοράς στην Ελλάδα στην αντίθεση που έχει παγιωθεί στη νοοτροπία του Έλληνα και εκδηλώνεται ως περίσσειμα ευστροφίας και ευρηματικότητας αφενός και ως έλλειμμα δημοσίου ήθους αφετέρου.

Γιατί μέσα σε 100 χρόνια δεν μπορέσαμε να καλύψουμε αυτήν την ανισορροπία; Προφανώς το γενικό κλίμα μετριότητας και αυθαιρεσίας βόλευε όχι μόνο το πολιτικό μας σύστημα αλλά και μεγάλο μέρος του λαού μας.

Χρήσιμες οι διαπιστώσεις.

Τι κάνουμε όμως τώρα;

Η απάντηση είναι απλή: ότι δεν κάναμε εδώ και 190 χρόνια, από της συστάσεως του Ελλαδικού κράτους. Αποφύγαμε να επενδύσουμε στη διαμόρφωση ενός πολιτικού και κοινωνικού πολιτισμού, ο οποίος θα στηρίζεται σε δύο θεμελιώδεις αρχές: **τη ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ και την ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ**. Αντιθέτως στη νοοτροπία του Έλληνα κυριαρχούν ο ατομισμός και το «δεν βαριέσαι...».

Φυσικά το πολιτικό μας σύστημα φρόντιζε όλα αυτά τα χρόνια – εκτός από ορισμένα φωτεινά διαλείμματα – να αναπαράγει τα ελαττώματα του λαού μας και όχι τα προτερήματά του.

Συμπέρασμα: Ανεξάρτητα από την οικονομική και πολιτική κρίση που περνάμε, η αναγέννηση του Ελληνισμού θα ξεκινήσει μόνο με την έναρξη μιας συνειδητής ατομικής και συλλογικής προσπάθειας, η οποία θα έχει ως στόχους:

- Τη σαρωτική αντικατάσταση του σημερινού πολιτικού προσωπικού της χώρας από το οποίο δεν μπορούμε να περιμένουμε τίποτε πλέον.
- Τη σύγκλιση Συντακτικής Εθνοσυνέλευσης
- Την επεξεργασία ενός εθνικού οράματος για την αναγέννηση του Ελληνισμού, το οποίο θα έχει ως αρχές τη συλλογικότητα, την υπευθυνότητα και το δημιουργικό και έμπρακτο πατριωτισμό.

Εκατό χρόνια μετά την μεταρρύθμιση του Ελευθέριου Βενιζέλου καλούμαστε να ξεκινήσουμε μια νέα αναγεννητική προσπάθεια **EK ΤΩΝ ΚΑΤΩ** με ομάδες πρωτοβουλίας σε όλη την Ελλάδα, ενεργοποιώντας ό,τι θετικό στοιχείο έχουμε μέσα μας και στο περιβάλλον μας.

filippidis103@yahoo.gr

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Συνταξιούχου, Τοπογράφου Μηχανικού
Τέως Γενικού Διευθυντή ΕΥΔΑΠ

πηγή

[44]

Οι ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ θα φύγουν *έντρομοι*,

Μέρες που είναι, μέρες Χριστουγέννων, ας κάνουμε μερικούς παραλληλισμούς. Δανείζομαι στοιχεία από την «ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ» (<http://el.wikipedia.org/>).

Σύμφωνα με την παροιμία, οι καλικάντζαροι όλο το χρόνο κρυφά μέσα στη γη προιονίζουν το δέντρο της γης προσπαθώντας να το κόψουν και όταν αυτό αρχίζει να τρίζει, από το φόβο τους μην πέσει και τους πλακώσει, βγαίνουν από τα έγκατα της γης στην επιφάνεια. Όμως βλέπουν ότι το δέντρο στέκει ακλόνητα ορθό και αυτοί ξαναγυρίζουν στα έγκατα να συνεχίζουν το πριόνισμα...

Η παραπάνω δοξασία με την αρχαία καταγωγή, εκφράζει με ένα σαφή τρόπο την «αντίληψη» των ανθρώπινων κοινωνιών για τις σκοτεινές και καταθρόνιες δυνάμεις που προιονίζουν τη ζωή τους και τον κόπο και τον μόχθο τους, οπισθοδρομώντας διαρκώς κάθε χρόνο την κοινωνική πρόοδο – ισότητα και ευημερία. Και μη μπορώντας να κατανοήσουν τους δαίμονες του παρόντος, τους αναζητούν σε υπόγειες δυνάμεις τις οποίες φορκίζουν με παραφυσικές επιλογές.

Η αλήθεια δεν πάει μακριά από τη δοξασία των καλικάντζαρων αφού – ιδιαίτερα τώρα – όλοι βιώνουμε το αποκρουστικό πρόσωπό τους καθώς νομίζουν πως το πριόνισαν το δέντρο όσο χρειάζεται για να σπάσει και έχουν βγει γύρω μας να χορέψουν για το έργο τους. **Όμως η χώρα αυτή έχει ιστορία...**

Η Ελληνική χώρα, ρημαγμένη κυριολεκτικά μετά τον Α΄ και Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τον εμφύλιο και με караβιές προσφύγων σε όλα τα πέλαγα της οικουμένης έδωσε αγώνες να σταθεί στα πόδια της από τις καταστροφές στις οποίες την ενέπλεξαν οι καλικάντζαροι των πολιτικών μας.

Θα τολμούσα να πω ότι όλες καταστροφές έχει υποστεί η χώρα μας και ο λαός μας οφείλονται όλες στους καλικάντζαρους της πολιτικής μας ιστορίας. Όλοι έχετε τις απαιτούμενες ιστορικές γνώσεις και αφενός δεν προτίθεμαι να δασκαλέψω κανέναν, αφετέρου δεν θα ξαναγράψω εγώ την ιστορία του λαού μας. Όμως μια ακόμα περιεκτική αναφορά στα τελευταία 50 χρόνια της σύγχρονης Ελλάδας ίσως βοηθήσουν ως προσάναμμα στη φωτιά που πρέπει να βάλουμε!

Η λήξη του εμφύλιου βρίσκει τη χώρα κατεστραμμένη οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά. Βασιλεύει η φτώχεια; Η δυστυχία και η στέρηση των βασικότερων δημοκρατικών αρχών και δικαιωμάτων.

Ενώ τα ξερονήσια είναι γεμάτα. Τη χώρα ηγεμονεύουν οι εκπρόσωποι του δόγματος «ανήκουμε εις την δύσιν» εκτελώντας τις εντολές των Αμερικανών που κέρδισαν(!) τη χώρα. Δεν ισχυρίζομαι ότι αν κέρδιζαν τη χώρα οι Ρώσοι θα ήταν καλύτερα – ίσα ίσα που σύντομα η συνέχεια έδειξε ότι μάλλον θα ήταν χειρότερα – αλλά η χώρα και ο λαός μας ήταν λάφυρο ξένων δυναστών, οι οποίοι λειτουργούσαν με τους ντόπιους αντιπροσώπους τους, οι οποίοι δεν ήταν άλλοι από τους μεγαλοσχήμονες πολιτικούς

μας που λειτουργούσαν με την ψευδοδημοκρατική νομιμοποίηση της κλεμμένης ψήφου από ένα λαό εξαπατημένο και δυστυχισμένο, φλομώνοντάς τον στα ψέματα και τις υποσχέσεις **που μόνο ένα στόχο είχαν:** να τους ξαναπάρουν την ψήφο! Η δημοκρατική επίφαση στο μεγαλείο της. Παρά την αθλιότητα του πολιτικού τοπίου όμως και το διαχεόμενο φόβο, ο λαός αντιστέκεται – όσοι δεν εξαπατούνται κι όσοι δεν υποτάσσονται – και με την οργάνωση και την αντίσταση πετυχαίνει και νίκες εκτός από τις πολλές ήττες που εισπράττει.

Είναι η απαρχή μιας νέας δύσκολης δημοκρατικής μάχης του λαού για καλύτερες συνθήκες ζωής, δουλειάς, παιδείας, υγείας και δημοκρατίας, που μπορεί να αμφισβητήσει την εξουσία των δυναστών μας. Κι αυτοί δεν μένουν βέβαια στις καρέκλες τους αλλά κινητοποιούνται, ψηφίζουν κι άλλους αντιδημοκρατικούς νόμους, εκπέμπουν απαγορεύσεις και απειλές, επιστρατεύουν τη νοθεία στη λαϊκή έκφραση και φτάνουν, όταν βλέπουν ότι θα χάσουν την πρωτιά στις εκλογές του '56, του '58 και του '61, στη θέσπιση του καλπονοθευτι-

κού νόμου που λέει ότι το πρώτο κόμμα σε ψήφους θα γίνει αντιπολίτευση και το δεύτερο – και, ναι το δεύτερο κόμμα σε ψήφους – θα πάρει την Κυβέρνηση!

Στις εκλογές του '61 – της βίας και της νοθείας – ήμουν παιδάκι 15 χρόνων στο Γυμνάσιο Φαρσάλων. Είπε τότε ο στρατευμένος Γυμνασιάρχης ότι όλο το Γυμνάσιο θα πάει συντεταγμένο με πούλμαν στη Λάρισα να φωνάζουμε ρυθμικά το σύνθημα «Μπακατσέλου ήρουν» (δix) στην πολιτική συγκέντρωσή του με στόχο να εντυπωσιάσει και να αποσπάσει τις ψήφους όσων εντυπωσιάζονται και ψηφίζουν αντί να σκέφτονται και να ψηφίζουν. Η πλατεία ήταν γεμάτη, σαράντα Γυμνάσια όλου του νομού Λάρισας ήταν εκεί και ο Μπακατσέλος εξελέγη! Άλλοι απειλήθηκαν ότι θα χάσουν τη δουλειά τους, άλλοι ότι δεν θα πουληθεί η σοδειά τους, άλλοι για τα παιδιά τους και άλλα και άλλα... Και όταν παρ' όλα αυτά το κόμμα τους ήρθε δεύτερο, κλήθηκαν και πάλι να κυβερνήσουν αφού αυτό προέβλεπε ο τότε καπινοθευτικούς εκλογικός νόμος! **Αυτή όμως η δημοκρατική μάχη του λαού μας άπλωνε ρίζες και στερεωνόταν και γι' αυτό έπρεπε να συνταχθούν νέα σχέδια, νέα πλάνα – όπως τα λένε οι γιάπηδες Plan B, Plan C, Plan D κλπ.) για τον έλεγχο του καθεστώτος της υποτέλειας.** Και τα πλάνα αυτά όχι μόνο συντάχθηκαν, αλλά και εφαρμόστηκαν κατά γράμμα πάνω στην πλάτη όλων μας. Τώρα είμαστε στην μεταβατική φάση από το «Plan C» προς το «Plan D». Αλλά ας δούμε και τα δύο προηγούμενα «B» και «C».

Μετά τις εκλογές του '61 – της βίας και της νοθείας όπως έχουν μείνει στην ιστορία, αφού ψήφισαν εκτός από νεκρούς, τα δέντρα αλλά και ανύπαρκτοι ψηφοφόροι – **ήταν φανερά δύο πράγματα.** Αφενός ότι η δημοκρατική αντίσταση δυνάμωνε επικίνδυνα, αφετέρου ότι ακόμη δεν είχαν υπονομευτεί **επαρκώς** – από μέσα

υποταγμένο στα κελεύσματα των ΗΠΑ ήταν έτοιμο να διαδεχθεί τη χούντα και ο λαός να τρώει το κουτόχορτο της δημοκρατίας με αίσθημα δημοκρατικής ευφορίας, καλοταϊσμένος με δανεικά χρήματα που αφειδώς χορηγούσαν οι προστάτιδες δυνάμεις, φορτώνοντας στις πλάτες μας τα βάρη που τώρα με βίαιο και οπισθοδρομικό τρόπο μας αφαιρούν οι ίδιοι που μας τα έδιναν. **Έτσι αρχίζει το «Plan C».**

Όπως έχω εξηγήσει και σε προηγούμενα κείμενά μου στην «Πηγή», ένα τεράστιο πλήθος καλικάτζάρων της πολιτικής αλλά και της παραπολιτικής σκηνής του τόπου μας – **με προεξάρχοντες τους πολιτικούς πρώτης γραμμής, τους «δημοτικούς παράγοντες» και τους «συνδικαλιστές»** – εξαπολύει και πραγματοποιεί τεράστια επιχείρηση εξαγοράς και αποπροσανατολισμού του λαού μας σκορπώντας τα δανεικά παντού και εξασφαλίζοντας σε ποσοστά δικοματισμού το

80% τουλάχιστον! **Μας πιάσανε στον ύπνο!**

Τριάντα χρόνια **δημοκρατικής αυταπάτης,** πέταινης ευημερίας και

παλλαϊκής εξαπάτησης, διαμόρφωσαν τις προϋποθέσεις να αναπτυχθούν και να θεμελιωθούν οι πολιτικές δυναστείες των Καραμανλήδων, των Μητσοτακαίων και των Παπανδρέου με βαστάζους τους συνδικαλιστές και μόνιμα κορόιδα όλους μας. **Είναι ο «χορός των καλικάτζάρων».**

Είμαστε προς το τέλος του «Plan C».

Χρωστάμε παντού 400 δις. Ευρώ – τουλάχιστον – και το παιχνίδι που παίζεται είναι να μείνουμε σιωπηλοί και άβουλοι για να μας δώσουν παράταση εξόφλησης των χρεών με παραμονή των καλικάτζάρων αλλιώς θα πάμε **στο επόμενο «Plan D»** το οποίο προβλέπει την μετατροπή μας σε νέα Αλβανία συνοδευμένη με νέο εσωτερικό διχασμό και παροξυσμική έξαρση των εξωτερικών απειλών με αβέβαιη έκβαση. Τη διαχείριση του διλήμματος έχουν οι ίδιες δυναστείες των καλικάτζάρων της πολιτικής και εμείς καλούμαστε να νομιμοποιήσουμε τις επιλογές τους...

Επίλογος: Οι καλικάντζαροι θα φύγουν έντρομοι όταν ανάψουμε πολλές φωτιές!

όταν ανάψουμε πολλές φωτιές...

– τα κόμματα του Κέντρου και της Αριστεράς που εισέπρατταν τις ψήφους αυτού του δημοκρατικού κινήματος – κάτι που έγινε στη διάρκεια αυτής της εξαετίας. Η υπονόμηση έγινε με πληρωμένα πολιτικά καθάρματα εκείνης της περιόδου που αφού διέσπασαν πολλαπλώς το πολιτικό σύστημα χωρίς να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός, άναψε το πράσινο φως από την Αμερική για την επιβολή της χούντας – **ήταν το «Plan B»** – η οποία εκτός του εσωτερικού πολιτικού προβλήματος κλήθηκε να υπηρετήσει και τα ευρύτερα γεωπολιτικά συμφέροντα της Αμερικής στην Κύπρο μεταφέροντας το κέντρο λήψης αποφάσεων από το Λονδίνο στην Ουάσιγκτον!

Από την ίδια προχουντική περίοδο – αλλά και κυρίως στη διάρκεια της χούντας – προστέθηκαν και νέα όπλα-εφόδια για τον έλεγχο του δημοκρατικού κινήματος. Ήταν το χρήμα, αλλά μη φαντασθείτε ότι αυτό το χρήμα το ξόδευσαν οι Αμερικάνοι για να κάνουν τη δουλειά τους, όχι, ήταν χρήμα που το δάνειζαν στους εδώ αντιπροσώπους τους **με την υποσχρητική ότι θα το ξεπληρώσουμε όλοι εμείς!** Αυτή η εξαγορά πήρε ιλιγγιώδεις διαστάσεις αργότερα μετά τη χούντα με εξαγορασμένη την πλειοψηφία του ελληνικού λαού μέσα από τις ασκηθείσες πολιτικές.

Η χούντα εκτός από τη βία, την τρομοκρατία, τις εξορίες, τις φυλακές και τα βασανιστήρια, επιχείρησε με δανεισμένο Αμερικανικό χρήμα να διασπάσει τη δημοκρατική ενότητα. Σας θυμίζω ότι **χάρισε τα αγροτικά χρέη** και απέσπασε την πλειοψηφία της αγροτιάς για πολλά χρόνια από το δημοκρατικό κίνημα και το κίνημα αντίστασης στη χούντα. Ίσως η χούντα να μην είχε κρατήσει αυτά τα εφτά καταραμένα χρόνια αν δεν είχε διασπάσει την αγροτιά με το χάρισμα των αγροτικών δανείων.

Όταν για τους Αμερικανούς όμως έγινε φανερό ότι η χούντα δεν θα μπορούσε να μακροημερεύσει, δόθηκε η εντολή της ολοκλήρωσης της αποστολής της **με το εθνικά δολοφονικό σχέδιο της επέμβασης στην Κύπρο** αλλά και της σηματοδότησης του τέλους της αφού οι προϋποθέσεις για **ελεγχόμενη «δημοκρατική»** προοπτική της χώρας είχαν διαμορφωθεί. **Ένα νέο δικοματικό σύστημα πλήρως**

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΑΜΠΡΟΥ

Διεύθυνση Δικτύου Ύδρευσης

πηγή

[46]

Η Ελένη Παπαδάκη σπούδασε αρχικά στο Ελληνικό Ωδείο και κατόπιν στη σκηνή του Θεάτρου Τέχνης του Σπύρου Μελά. Πρωτοεμφανίστηκε πάνω στην σκηνή ερμηνεύοντας το ρόλο της Ερσίλιας στο γνωστό έργο του Πιραντέλο «Εξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα». Η επόμενη συμμετοχή της ήταν στο έργο «Σαλώμη» του Όσκαρ Γουάιλντ, όπου υποδύθηκε την Ηρωδιάδα, ενώ εξαιρετικές υπήρξαν οι ερμηνείες της σε διάφορους θιάσους, μεταξύ των οποίων ήταν αυτοί της Κυβέλης, της Μαρίκας Κοτοπούλη και του Αιμίλιου Βεάκη. Η φήμη της ως κορυφαίας ερμηνεύτριας ξεπέρασε τα όρια της χώρας μας όταν με την ίδρυση του Εθνικού Θεάτρου προσελήφθη αμέσως ως μόνιμη συνεργάτης.

Η Ελένη Παπαδάκη στην σκηνή του Εθνικού Θεάτρου είχε πλέον καθοριστική συμβολή στην αναβίωση του αρχαίου δράματος και υποδύθηκε την Ηλέκτρα, στη γνωστή τραγωδία του Σοφοκλή, σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Ροντήρη. Αξέχαστη υπήρξε η ερμηνεία της ως Εκάβη, την οποία σκηνοθέτησε ο Δημήτριος Καραβαντινός. Οι θεατές συγκλονίστηκαν από την ερμηνεία και οι εφημερίδες έγραψαν διθυράμβους με αποκορύφωμα το κείμενο του Άγγελου Σικελιανού, ο οποίος έγραφε «η Εκάβη της Παπαδάκη ήταν το σύμβολο μιας φυλής στο πρόσωπο μιας μάνας».

Κατά την περίοδο του μεσοπολέμου, τοποθετείται από κριτικούς και κοινό ως τρίτο αστέρι, δίπλα στην Κυβέλη και στην Μάρικα Κοτοπούλη. Ξεχώριζε όχι μόνο για τις τεράστιες καλλιτεχνικές δυνατότητές της αλλά και για το πνευματικό της επίπεδο και τη γενικότερη παιδεία την οποία και σφυρηλάτησε μέσα από συνεχή μελέτη. Η κορυφαία και αξιόλογη αυτή προσωπικότητα, με το ήθος και την ευαισθησία να ξεχειλίζει, έμελε να βιώσει ένα δράμα που είναι αδύνατο να χωρέσει ανθρώπινος νους. Θα προσπαθήσω να παρουσιάσω αντικειμενικά αυτό το μικρό αφιέρωμα στην μνήμη της, η οποία δυστυχώς ξεθώριασε κυρίως λόγω παραγόντων πολιτικής, κοινωνικής και ηθικής υποκρισίας.

Η μεγάλη ηθοποιός Ελένη Παπαδάκη και ο τραγικός θάνατός της στα Διυλιστήρια Γαλασίου

Η Ελένη Παπαδάκη υπήρξε μια από τις αξιόλογες και σημαντικότερες ηθοποιούς του Ελληνικού θεάτρου. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1903 και το ταλέντο της στην υποκριτική τέχνη καθώς και η δεξιοτεχνία της στη χρήση των εκφραστικών της μέσων, την καθιέρωσαν στον καλλιτεχνικό χώρο, ώστε δίκαια ο Στρατής Μυριβήλης έγραφε ότι «ένας τυφλός ακούγοντας την Ελένη Παπαδάκη θα βλέπει ασφαλώς τα χρώματα και τα σχήματα».

Γυναίκα αριστοκρατικής καταγωγής, που επέλεξε να ακολουθήσει ένα τόσο καταφρονημένο -ακόμα και σήμερα- επάγγελμα, που δεν παντρεύτηκε, αλλά διατηρούσε ανοιχτά σχέσεις και με άνδρες και με γυναίκες, δεν μπορεί παρά να αποτελεί τον αποδιοπομπαίο τράγο μιας αιώνια συντηρητικής κοινωνίας, όπως ήταν και είναι η ελληνική. Αντιστάρ, παρά την αδιαμφισβήτητη αξία της, ίσως τελικά εξαγνίστηκε μόνο με το τραγικό της τέλος, μόλις στα 41 της χρόνια, μέσα στον παραλογισμό του εμφύλιου σπαραγμού του Δεκέμβρη του '44. Είτε για λόγους ενοχής, είτε για λόγους εθνικής 'συμφιλίωσης' δεν δόθηκαν ποτέ περιθώρια συζήτησης γύρω από το όνομά της, τα χρόνια αμέσως μετά την δολοφονία της.

Κατά τη διάρκεια της κατοχής, η Ελένη συνεχίζει να εργάζεται στο Εθνικό θέατρο ενώ έχει να αντιμετωπίσει το φθόνο και τις ίντριγκες του χώρου της. Ως φιλενάδα του κατοχικού πρωθυπουργού Ράλλη άρχισαν να την παρουσιάζουν οι αντίπαλοί της, κάτι που ανάμεσα στη φανατική αριστερή ιδεολογία της εποχής βρήκε ισχυρό έρεισμα, μια και ισοδυναμούσε με έγκλημα καθοσιώσεως. Αργότερα θα διαγραφεί από το Σωματείο Ηθοποιών, με διαδικασία που θύμιζε λαϊκό δικαστήριο και με την κατηγορία ότι η στάση της κατά τη διάρκεια της κατοχής υπήρξε «αντεθνική, αντισυναδελφική, εγωιστική και απρεπής». Η αλήθεια είναι ότι κατά τη διάρκεια της κατοχής, λόγω των διασυνδέσεών της, είχε καταφέρει να σώσει πολύ κόσμο ανεξαρτήτως ιδεολογίας, μεταξύ των οποίων τον γιό του γνωστού βιβλιοπώλη Ελευθερουδάκη και τον για-

τρό Γιώργο Μουστρούφα, κατοπινό στέλεχος του Υπουργείου Υγείας υπό τον Πέτρο Κόκκαλη στην Κυβέρνηση του Βουνού. **Όμως όλα αυτά είχαν ξεχαστεί τόσο γρήγορα...** Η αυλαία για την τελευταία πράξη του δράματος είχε πια ανοίξει. Ο δρόμος ήταν έτοιμος για τον τελικό αφανισμό της.

Σκηνοθέτης στην τελευταία παράσταση της Ελένης Παπαδάκη, ο Καπετάν Ορέστης του ΕΛΑΣ και η ίδια στον τραγικότερο ρόλο της ζωής της. **Το σκηνικό:** Οι εγκαταστάσεις της ΟΥΛΕΝ (τότε) στο Γαλάτσι που εκείνη την εποχή έχουν μετατραπεί σε κολαστήριο. **Χρόνος:** Νύχτα της 21ης προς 22α Δεκεμβρίου του 1944 Ο «καπετάν Ορέστης» θα βγάλει την καταδικαστική απόφαση: Θάνατος με τσεκούρι!

Τελικά μετά από βασανιστικές ώρες, την εκτέλεσή της αναλαμβάνει με περίστροφο, ο Βλάσσης Μακαρώνας. Άλλοι λένε πως δέιλιασε να χρησιμοποιήσει το τσεκούρι όταν την άκουσε να ουρλιάζει από τον τρόμο. Ο ίδιος δήλωσε αργότερα, ότι λυπήθηκε μόνο για το πανάκριβο γούνινο παλτό της, που το πήρε ο Ορέστης. Το πτώμα της, ανακαλύφθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1944, γυμνό και κακοποιημένο δυστυχώς, κατά τη διάρκεια των εργασιών εκταφής.

Στην κηδεία της, πλήθος κόσμου την συνόδευσε στην τελευταία κατοικία της, και σίγουρα μέσα στο πλήθος θα ήταν και κάποιοι από αυτούς που την κατηγορήσαν άδικα, που την είχαν διαβάσει. Ποιός ξέρει...

Στην κομματική απολογία του για τα πεπραγμένα εκείνου του υστερικού Δεκέμβρη ο τότε Γ.Γ. του ΚΚΕ, έχοντας και τα πλήρη στοιχεία από διασωθέντες αριστερούς, και την αναφορά του Νίκου Ανδρικάκη ο οποίος είχε επιληφθεί του σοβαρού αυτού θέματος, **παραδέχτηκε ότι ο φόνος της Ελένης, ήταν φόνος αθώου**, ενώ κάποιοι από τους δολοφόνους της, όπως ο Ορέστης και δύο στενοί του συνεργάτες, εκτελέστηκαν από λαϊκό δικαστήριο λίγους μήνες αργότερα.

Είναι σε τέτοιες περιόδους, χάους, μίσους, αλληλοσπαραγμού, σε περιόδους που για κάποιους λόγους η σκοτεινή πλευρά της ανθρωπίνης φύσης επικρατεί, **που άνθρωποι φωτεινοί και ιδιαίτεροι ενοχλούν και θαμπώνουν με το φως τους** και επομένως είναι καταδικασμένοι να «παράγραφουν» όπως και τα εγκλήματα και τα σκάνδαλα και τα λοιπά και τα λοιπά.

πηγή

[47]

ΚΡΙΣΗ και πολιτισμός

Οι παλιές καλές μέρες είναι παρελθόν, η νέα ανατρεπτική πραγματικότητα που διαμορφώνεται εξελίσσεται στις ζωές μας σαν εφιάλτης που δεν έχει τελειωμό. Έχουμε την αίσθηση ότι αναβιώνουμε τις χειρότερες σελίδες της Ελληνικής Ιστορίας. Κεφαλικός φόρος, χαράτσι, ορολογίες που παραπέμπουν στην Τουρκοκρατία, τα συσσίτια στις πόλεις... σελίδες της κατοχής.

Στρατιές ανέργων, αστέγων και νεόπτωχοι...

Αγωνία για το αύριο... την καθημερινότητά μας μια διάχυτη ένταση, μια εσωτερική υπαρξιακή αγωνία, μια ετοιμότητα για σύγκρουση, ένας έντονος θυμός για την λήψη των οικονομικών μέτρων και ένας απροσδιόριστος φόβος για το μέλλον.

Πως φτάσαμε εδώ; Οι αιτίες πολλές άλλες εμφανείς άλλες όχι...

Ωστόσο, η κρίση δεν είναι μόνο οικονομική, είναι και κρίση πολιτισμού, αφού πολιτισμός δεν είναι μόνο τα γράμματα και οι τέχνες, αλλά το σύνολο των εκφάνσεων μιας κοινωνίας, των αντιλήψεων, των θεσμών, των καθημερινών συμπεριφορών. Όχι μόνο αυτών που μας καταξιώνουν αλλά και αυτών που καταδι-

κάζουμε ή συντηρούμε και μας κρατούν πίσω.

Πίσω από τα φαινόμενα της παρακμής βρίσκονται νοοτροπίες, αντιλήψεις και συμπεριφορές που διαμορφώνουν και αναπαράγουν μια αναχρονιστική κουλτούρα.

Ο ατομοκεντρισμός υπέσκαψε τη συλλογικότητα, την αλληλεγγύη, την κοινωνική ευθύνη.

Η προσφυγή στα αγαθά του πολιτισμού στην δύσκολη αυτή συγκυρία μπορεί να αποτελέσει αντίβαρο, μπορεί να κεντρίσει τον προβληματισμό και την αμφιβολία απέναντι σε στερεότυπα όπως: Πάντα φταίνε - εντός ή εκτός των τειχών - κάποιοι άλλοι.

Έχουμε υποχρέωση σ' αυτή τη συγκυρία να διαμορφώσουμε τη νέα ταυτότητά μας αντλώντας απ' το οπλοστάσιο του πολιτισμού μας αρετές ξεχασμένες που θα τις εμπλουτίσουμε με νέα περιεχόμενα.

Χρειαζόμαστε μια ευρύτερη πολιτική πολιτισμού που να συμβάλει στο χτίσιμο μιας σύγχρονης κουλτούρας που θα έχει ως αφετηρία την παιδεία, μια παιδεία που θα πάψει να παράγει αδιέξοδα και ψευδαι-

Της Εφης Φαφτζίου Υπηρεσία Μισθολογίου

σθήσεις, που δεν θα κυνηγά τις επιδόσεις.

Χρειαζόμαστε διεύρυνση της κοινωνικής βάσης των αποδεκτών αυτού του νέου πολιτισμού. Και μπορούμε να τα καταφέρουμε. Είναι εντυπωσιακό πόσοι είναι αυτοί που επιμένουν, δεν μας λείπουν οι άνθρωποι ούτε οι ιδέες, χρειαζόμαστε ομοψυχία και αλληλεγγύη. Η κρίση είναι μια ευκαιρία για να δημιουργήσουμε μια πολιτισμική ανατροπή, να ανοίξουμε νέους δρόμους...

Αφιέρωμα: Νίκος Γκάτσος Ο εκφραστής του ελληνικού ποιητικού υπερρεαλισμού

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΦΗ ΦΛΩΤΣΙΟΥ
Υπηρεσία Μισθολογίου

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης φέτος 100 χρόνων από τη γέννησή του **Νίκου Γκάτσου** το Πολιτιστικό Κέντρο ετοίμασε μουσική βραδιά - αφιέρωμα για την προσφορά του στον πολιτισμό. Μια υπέροχη βραδιά που μας ταξίδεψε μελωδικά με τα πιο όμορφα τραγούδια του η φωνή της Όλγας Φίλιππα με συνοδεία πιάνου.

Ποιητής του ενός ποιήματος και στιχουργός με καθοριστική επιρροή στην εξέλιξη του στίχου της μεταπολεμικής ελληνικής μουσικής, ο **Νίκος Γκάτσος (1911-1992)** από το χωριό Ασέα της Αρκαδίας έκανε την ουτοπία τρόπο ζωής και επιβεβαίωσε με τρόπο κατηγορηματικό το ρητό: «*ουκ εν τω πολλώ το εύ*». Ανήκει στους ποιητές που άρχισαν ουσιαστικά να γράφουν στη διάρκεια της Κατοχής των Ναζί (1940-1944). Ο Υπερρεαλισμός ταυτίζεται τώρα με την τρομακτική πραγματικότητα των συνθηκών της κατοχής και του εμφυλίου πολέμου που ακολούθησε στην Ελλάδα, μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Το 1943 κυκλοφόρησε την ποιητική του σύνθεση «**Αμοργός**», που προκάλεσε έντονο ενδιαφέρον και του χάρισε περίοπτη θέση στο Πάνθεον των ελληνικών ποιητών. Λέγεται ότι το μακρύ αυτό ποίημα γράφτηκε μέσα σε μια νύχτα με το σύστημα της «αυτόματης γραφής», που χρησιμοποιούν οι σουρεαλιστές δημιουργοί. «Μνημειώδες έργο του νεοελληνικού ποιητικού λόγου» χαρακτήρισε την «Αμοργό» ο στενός φίλος του **Μάνος Χατζιδάκις**, «επειδή περιέχει βαθύτατα την ελληνική παράδοση, δεν την εκμεταλλεύεται, ενώ συγχρόνως περιέχει

όλη την ευρωπαϊκή θητεία του Μεσοπολέμου». Με την «Αμοργό» κλείνει και ολοκληρώνεται ο πρώτος κύκλος του ελληνικού υπερρεαλισμού, που είχε ανοίξει με τον Νικήτα Ράντο, τον πρώιμο Ελύτη, τον Εμπειρικό και τον **Εγγονόπουλο**.

Από τότε έως τον θάνατό του, ο Γκάτσος δημοσίευσε μόνο τρία ποιήματα: «Ελεγείο» (1946), «Ο Ιππότης και ο θάνατος» (1947) και το «Τραγούδι του παλιού καιρού» (1963). Τη λυρική του φλέβα ο Νίκος Γκάτσος τη διοχέτευσε στους στίχους τραγουδιών, καταργώντας συχνά τα όρια ποίησης και στιχουργίας. Το έργο του είναι εντυπωσιακό σε ποσότητα και ποιότητα. Ο Μίκης Θεοδωράκης, ο Μά-

νος Χατζιδάκις, ο Σταύρος Ξαρχάκος, ο Δήμος Μούτσης, ο Λουκιανός Κηλαπδόνης και άλλοι συνθέτες μελοποίησαν στίχους του, που τραγουδήθηκαν από δημοφιλείς καλλιτέχνες και έγιναν μεγάλες επιτυχίες («Αθανασία», «Της γης το χρυσάφι», «Ρεμπέτικο», «Αρχιπέλαγος», «Πήρες το μεγάλο δρόμο», «Πορνογραφία», «Λαϊκή Αγορά», «Η Μικρή Ραλλού», «Μια γλώσσα, μια πατρίδα», «Αν θυμηθείς τ' ονειρό μου», «Η νύχτα», «Στον Σείριο υπάρχουνε παιδιά», «Αντικατοπτρισμοί», «Το κατά Μάρκον», «America, America», «Χάρτινο το Φεγγαράκι», «Πάει ο καιρός» κ.ά.). Σπουδαίο είναι και το μεταφραστικό του έργο, το οποίο δοκιμάστηκε επί σκηνής. Μετέφρασε για λογαριασμό του Εθνικού Θεάτρου, του Θεάτρου Τέχνης και του Λαϊκού Θεάτρου, Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα («Ματωμένος Γάμος», «Το Σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα»), Αύγουστο Στρίνμπεργκ («Ο Πατέρας»), Ευγένιο Ο' Νηλ («Ταξίδι μακριάς ημέρας μέσα στη νύχτα»), Λόπε ντε Βέγκα («Φουέντε Οβεχούνα») και Τενεσί Ουίλιαμς («Λεωφορείο ο Πόθος»).

Ο Νίκος Γκάτσος πέθανε στην Αθήνα στις 12 Μαΐου 1992 και τάφηκε στη γενέτειρά του.

Ένα μικρό απόσπασμα από την Αμοργό:

«Δεν ωφελεί το παράπονο
Ίδια παντού θα 'ναι η ζωή με
το σουραύλι των φιδιών στη
χώρα των φαντασμάτων
Με το τραγούδι των ληστών
στα δάση των αρωμάτων
Με το μαχαίρι ενός καημού
στα μάγουλα της ελπίδας
Με το μαράζι μιας άνοιξης
στα φυλλοκάρδια του
γκιώνη
Φτάνει ένα αλέτρι να βρεθεί
κι ένα δρεπάνι κοφτερό σ'
ένα χαρούμενο χέρι
Φτάνει ν' ανθίσει μόνο
Λίγο στάρι για τις γιορτές
λίγο κρασί για τη θύμηση
λίγο νερό για τη σκόνη...»

Έπεσε τυχαία στα χέρια μου το γραπτό ενός εφήβου με το όνομα Δημήτρης -παιδί συναδέλφου- και δεν σας κρύβω ότι μια ελπίδα σκίρτησε μέσα μου. Διαβάζοντάς το σκέφτηκα ότι αφού κάποιοι νέοι μπορούν ακόμα να σκέπτονται χωρίς εξαρτήσεις ίσως να δούμε άσπρη μέρα στην εθνική μας καταχνιά. Το παραθέτω αυτούσιο...

Requiem για ένα ξεχασμένο Παραμύθι

Οι κύκνοι έπαυσαν να τραγουδούν και τα όνειρα αυτού του κόσμου μαράζωσαν σαν φύλλα φθινοπώρου. Τα παραμύθια διαλύθηκαν από την σκληρή πραγματικότητα και πολλούς τόνους σιδήρου. Οι τελευταίοι μύστες πέθαναν. Παραδομένοι στην κατάθλιψη των καιρών είναι ώρα πια να αντιδράσουμε.

Πλέοντας σε θάλασσες ταραχώδεις, ας αντλήσουμε δυνάμεις από τον πανάρχαιο χορό του νερού και του ανέμου, ας γεμίσουμε τις ψυχές μας με το πάθος της ζωής που μοναδικός του μάρτυρας είναι ο Ήλιος. Ας σηκώσουμε ψηλά το κεφάλι ως αντίδραση στη μεγαλαυχία κι ας αντικρίσουμε τον έναστρο ουρανό. Ας νιώσουμε τη γαλήνη και το κοσμικό δέος, όπως τότε, που ο Άνθρωπος πρωτόνοιξε τα μάτια κι αγνάντευε με απορία το Σύμπαν, ψάχνοντας για σημάδια αναγνώρισης.

Ας απελευθερωθούμε από τα υποκριτικά ενδύματα των πολιτισμένων, που μας αφαίρεσαν τις μικρές χαρές της καθημερινότητας κι ας τρέξουμε σαν λύκοι να αφουγκραστούμε τους ψιθύρους του δάσους. Ας ανοίξουμε την καρδιά μας κι ας επιτρέψουμε στην αγάπη να εισχωρήσει σε αυτήν, οπότε θα μπορούσαμε να ξανανιώσουμε το πανάρχαιο τραγούδι της Σελήνης.

Είναι τραγικό! Ισχυριζόμεθα ότι είμαστε πολιτισμένοι κι ότι υποτάξαμε την κτηνώδη φύση

μας, ενώ αυτό που συνέβη είναι ότι ενδώσαμε δίχως όρους σε αυτήν, απαρνούμενοι καθετί υψηλό και ευγενικό. Έχοντας αφεθεί πλήρως στα ένστικτα της επιβίωσης και της αναπαραγωγής, είναι καιρός να μάθουμε ότι η αγάπη απαιτεί θυσία κι εξάσκηση, και το φιλότιμο, αναγνώριση των σφαλμάτων μας.

Αναγνωρίζουμε τις υπάρξεις μας ως θερμικές μηχανές και βιολογικά συστήματα, αρνούμενοι τη μυστικιστική μαγεία της ζωής.

Διαγράψαμε τον ρομαντισμό από τις ζωές μας, περιθωριοποιώντας τους τελευταίους εκπροσώπους του ως κατάλοιπα περασμένων εποχών. Τα ρόδα μπορεί να αναγνωρίζονται ως ένδειξη σεβασμού ή ακόμα κι αγάπης, αλλά δεν προκαλούν το σκίρτημα στην ψυχή που προκαλούσαν άλλοτε.

Και το ολόγιομο φεγγάρι εκχυδαίστηκε σε αυγουσιτιάτικη ατραξιόν.

Τι κι αν αλλάζουμε πλέον; Ο κόσμος έπαψε να είναι ο ίδιος. Αλληλεπιδρώντας με τη Μητέρα-Γη, τη διδάξαμε τη βανουσιότητά μας, πνίγοντας την με αριθμούς και απορρίμματα, της υποδείξαμε την αρετή της εκδίκησης.

Ίσως όλες οι προσπάθειες της πάνε στράφι και ίσως ο άνθρωπος δεν αλλάξει.

Τι σημασία έχει όταν έχουν

παύσει να συνθέτουν ποιήματα για την ομορφιά αυτού του κόσμου οι κύκνοι, κι η ανθρώπινη αθωότητα αφανίστηκε από το πρόσωπο της γης μαζί με τον τελευταίο μονόκερο; Ότι κι αν συμβεί, ποτέ δε θα καταφέρουμε να εξαλείψουμε από τις ψυχές μας τον σπόρο του αγωνιστικού μας πνεύματος. Μολονότι λίγοι θα τον καλλιεργήσουν, κι ακόμη λιγότεροι θα προστατέψουν τον μικρό κρίνο από το να ξεριζωθεί βάνουσα, πάντα θα υπάρχουν ανθρωπιστές, Άνθρωποι που θα πολεμούν τις ειδικότερες μορφές βίας κατά της ανθρώπινης ψυχής. Άνθρωποι που δε θα επιτρέψουν οι ύμνοι της ζωής και της ομορφιάς να χαθούν, και που θα τους κληροδοτήσουν στις επόμενες γενεές.

Μπορεί οι κύκνοι να έπαυσαν να τραγουδούν, κι οι νεράιδες να μη χορεύουν πια στο σεληνόφως, Μπορούμε όμως να αφήσουμε τους σατύρους να μας παρασύρουν σε λαβύρινθους και παραμύθια του δικού μας μυαλού. Ό,τι βρίσκεται στο μυαλό μας, δεν είναι απαραίτητα και φανταστικό, κι ό,τι ονειρευόμαστε, δεν σημαίνει ότι είναι ψεύτικο. Αφέσου στο όνειρο και ζήσε το παραμύθι που σου στέρησαν, ορίζοντας ως πραγματικότητα, όχι μόνο ό,τι αντιλαμβάνονται οι στενόμυαλοι τεχνοκράτες.

άποψη

το χρονικό μιας προαναγγελλθείσας

ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗΣ

πηγή

[50]

Παρακολουθούμε εμβρόντητοι την τελευταία πράξη μιας φαρσοκωμωδίας ή ίσως ιλαροτραγωδίας που παίζεται στην πατρίδα μας εις βάρος του έθνους και του λαού.

Η έλλειψη πραγματικών θεατρίνων στη σκηνή μας δίνει την αίσθηση ότι η παράσταση εξελίσσεται χωρίς πρωταγωνιστές και τη θέση τους καλύπτουν ζαλισμένοι κομπάρσοι που σέρνουν τρικλίζοντας σαν μεθυσμένοι τα κουρασμένα πόδια τους.

Η εικόνα αυτή αποτυπώνει σήμερα το ελληνικό πολιτικό σκηνικό που καταρρέει ανεπιστρεπτί!

Είναι το αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης νόθας πολιτικής λειτουργίας, μιας ψεύτικης συνείδησης που θέλησε να επιβάλλει την κυριαρχία της, χειραγωγώντας έναν ολόκληρο λαό.

Δεν γνωρίζω πολλές χώρες της Ευρώπης που να προδόθηκαν τόσο πολύ από τους «ηγέτες» τους. Δεν γνωρίζω χώρες με την ιστορία, τις γεωπολιτικές και γεωφυσικές δυνατότητες της Ελλάδας που να έμειναν τόσο πίσω στο διεθνή καταμερισμό του πνεύματος και της εργασίας από την ανεπάρκεια των πάσης φύσεως ταγών τους. Δεν γνωρίζω χώρες που να πριμοδότησαν με τόση ευκολία τον ανταγωνισμό των πολιτών τους με στόχο την ικανοποίηση των έμφυτων επιθυμιών τους να διαφέρουν, να υπερέχουν, να κυριαρχούν. **Χωρίς να νοιάζονται για**

το τι μέλλει γενέσθαι στο σύνολο της κοινότητας, του έθνους, του λαού.

Έτσι η έλευση του τραπεζίτη Πρωθυπουργού ήλθε απλά να επικυρώσει την ανικανότητα ενός ολόκληρου πολιτικού συστήματος να αντλήσει από τις ανθρώπινες δεξαμενές του έναν ικανό άνθρωπο για να διαχειριστεί μια κρίση που τα ίδιο το πελατειακό – παρασιτικό πολιτικό σύστημα δημιούργησε εδώ και χρόνια. Και για να λυτρωθούν από τις ενοχές, μιλούν για μια διεθνή κρίση που μαστίζει την ανθρωπότητα.

Είναι αλήθεια ότι η κρίση είναι και διεθνής. **Η ελληνική κρίση όμως προϋπήρχε και έχει ρίζες βαθιές.** Απλά επιτάθηκε από

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΖΟΥΡΙΔΗ

Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

την επίθεση των διεθνών κερδοσκόπων αφού ήταν ανέτοιμη να την... υποδεχτεί! Και οι κραυγές των ελλήνων διαχειριστών περί μνημονιακών ή αντιμνημονιακών στρατηγικών, περί ετεροχρονισμένων δημοψηφισμάτων και εύθραυστων συγκυβερνήσεων συμπληρώνονται από τον κουτσαβακισμό των δελφίνων που ξεδιάντροπα χοροπηδούν στο θεσμικό πτώμα που τους ευεργέτησε.

Παράλληλα στην αντίπερα όχθη η πολιτική υποκρισία που ενισχύεται από τις αντιμνημονιακές κορώνες τείνει να γίνει απλά ένα ψηφοθηρικό ιδεολόγημα.

Όλες αυτές οι κραυγές ηχούν ως επιθανάτιος ρόγχος ενός άρρωστου πολιτικού συστήματος που αργοπεθαίνει... Ως το μουσικό χαλί μιας κακοπαιγμένης παράστασης που οι θεατές αδημονούν να βρουν τη λύτρωση με το άναμμα των φώτων...

Η ελληνική κρίση...

Αν κάποιος θελήσει να εντρυφήσει στην ελληνική ιστορική βιβλιογραφία θα αντιληφθεί ότι **το σημερινό κατακύλισμα προβάλλει ως νομοτελειακό.**

Ας κάνουμε μαζί μια σύντομη αναδρομή... Η όλη εξάρτηση που δημιούργησε η Τουρκοκρατία στον ελληνισμό δημιούργησε μια πολιτικο-κοινωνική υστέρηση της «τεμαχισμένης» χώρας σε σχέση με τις αστικές επαναστάσεις που ολοκληρώθηκαν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ενάντια στην αριστοκρατία και την κληρικοκρατία, ενάντια στο φεουδαρχισμό, αναδεικνύοντας τις νέες πολιτισμικές και δημοκρατικές αξίες της ανερχόμενης αστικής τάξης. Οι αξίες αυτές εν μέρει εισήχθηκαν στην Ελλάδα αλλά ποτέ δε λειτούργησαν ως εθνικές για την ενοποίηση μιας πατριωτικής ταυτότητας για τον ελληνισμό μιας και δεν ήταν αυτογενείς. **Λειτούργησαν πάντα ως νόθα συνείδηση ενός ανολοκλήρωτου αστισμού.**

Έτσι οι ραγδαίες κοινωνικές ανακατατάξεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια – τα χρόνια της κατοχής, του εμφυλίου, της δικτατορίας και της ψευτοεκσυγχρονιστικής εποχής – **οδήγησαν στη βίαιη μετάβαση της ελληνικής κοινωνίας από το καθεστώς του πατριαρχισμού και του επίπλαστου αστισμού στο καθεστώς μιας εξίσου νόθας μαζικής δημοκρατίας.** Την αποκαλώ νόθα γιατί δεν ήταν αποτέλεσμα μιας διαλεκτικής και ιστορικής ωρίμανσης και ως εκ τούτου δεν απαλλάχθηκε ποτέ από τα διαλυτικά χαρακτηριστικά των πελατειακών σχέσεων και της νοοτροπίας που αυτές παράγουν. **Αυτά τα χαρακτηριστικά κληροδοτήθηκαν** από μια φεουδαρχικού τύπου προγενέστερη κατάσταση του κοινωνικού και παραγωγικού γίνεσθαι της «απελευθερωμένης» Ελλάδας.

Ακόμα και οι «αστοί» του νεοϊδρυθέντος – το 1828 – ελληνικού Κρά-

τους **αντικαταστάθηκαν** μέσα από τις κατοχικές και μεταπολεμικές ανακατατάξεις των κοινωνικών στρωμάτων της εποχής από νεόπλουτους που συσώρευσαν χρήμα από εργολαβικές και μεταπρατικές δραστηριότητες. Δραστηριότητες που εξέθρεψε η μαύρη αγορά, η άναρχη και πολλάκις παράνομη ανοικοδόμηση, τα μεγάλα και πολλάκις υπερκοστολογημένα δημόσια έργα, η άναρχη εισαγωγή όλου και μεγαλύτερου όγκου προϊόντων από το εξωτερικό στην ελληνική αγορά.

Παράλληλα η μεταναστευτική κινητικότητα φτωχών λαϊκών στρωμάτων προς το εξωτερικό και ο αυξανόμενος τουρισμός βοήθησαν **στο βίαιο εισοδισμό νέων προτύπων και αξιών** – ξένων προς την πολιτισμική πραγματικότητα της χώρας – πάνω στις οποίες «προσκολλήθηκαν» τα υπό διαμόρφωση νέα και μεσαία κοινωνικά στρώματα τα οποία μαζί με τους νεόπλουτους «αστούς» **χαρακτηρίστηκαν από τον μιμητικό καταναλωτισμό, από την έπαρση της απάντεχης ευημερίας, από τον έρποντα φασισμό που συνήθως συνοδεύει την κάθε είδους νεοαποκτηθείσα ημιμάθεια.**

Έτσι φθάσαμε στο επίπλαστο σημείο να χαρακτηριζόμαστε ως χώρα μικροϊδιοκτητών και μικροαστών με έντονες καταναλωτικές συνήθειες. Νέες καταναλωτικές συνήθειες που δεν καλύπτονταν όμως από το υφιστά-

άποψη

μενο ελληνικό παραγωγικό δυναμικό και κατά το πλείστον εισάγονταν από ξένες χώρες διαταράσσοντας υπέρμετρα το εμπορικό ισοζύγιο συναλλαγών.

Με απλά λόγια οι Έλληνες παραγωγοί χωρίς εθνικό προσανατολισμό – από τους κυβερνώντες των Αθηνών – για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, χωρίς κανένα κρατικό προστατευτισμό σε σχέση με τα ανταγωνιστικά – εισαγόμενα προϊόντα, αφέθηκαν στη «νιρβάνα» των Ευρωπαϊκών επιδοτήσεων και των αποζημιώσεων αδυνατώντας έτσι να καλύψουν τις καταναλωτικές απαιτήσεις των συμπατριωτών τους, οι οποίοι με τη σειρά τους άρχισαν να απαιτούν από τις κομματικές παρατάξεις και τους απανταχού εκπροσώπους τους τη διασφάλιση της επίπλαστης οικονομικής τους ευημερίας και τη διατήρηση του καταναλωτικού τους επιπέδου.

Θα διερωτηθεί ο καλόπιστος αναγνώστης γιατί οι πολίτες απευθύνονταν στους πολιτικούς;

Απλά γιατί οι πολιτικοί και οι πολιτικές παρατάξεις είχαν μια αλληλεξάρτηση με το Ελληνικό Κράτος, **μια εύκολη πρόσβαση σ' αυτό.** Το Κράτος ήταν και παραμένει το λάφυρο κάθε εκλεγμένης Κυβέρνησης και ως εκ τούτου πελατειακό υποζύγιό της. Έτσι ο ψηφοφόρος έδινε την ψήφο του προσδοκώντας από την παράταξη της αρεσκείας του να του διασφαλίσει, δια των κρατικών παρεμβάσεων της, την όποια ευημερία του. Έτσι οι παρατάξεις, τα κομματικά σχήματα – ως αυτοτελείς οργανισμοί με ίδια συμφέροντα που είχαν πρωταρχικό μέλημα την κατάληψη του Ελληνικού κράτους και τη διανομή θέσεων εξουσίας και διαχείρισης εντός του κρατικού μηχανισμού – **συναγωνίζονταν το ένα το άλλο στην υιοθέτηση των κάθε είδους αιτημάτων των απαιτητικών ψηφοφόρων τους.** Με την μέθοδο αυτή δι-

ογκώθηκε επικίνδυνα η πελατειακού τύπου νοοτροπία των ελλήνων πολιτών και αυτή διαχύθηκε στη λειτουργία όλων των θεσμών της Επικράτειας **καθιστώντας τες παρά φύσει και αναποτελεσματικές.** Άλλωστε έτσι δεν δομήθηκε – ως παρακλάδι της εξουσίας των κομμάτων και του Ελληνικού Κράτους – η εξουσία των αυτοδιοικητικών, των

Συνεταιριστών και βέβαια των Συνδικαλιστών που γνωρίζουμε από πρώτο χέρι όλοι μας; Έτσι δεν ολοκληρώθηκαν οι διορισμοί στρατιών «ημετέρων», έτσι δεν πολλαπλασιάστηκαν οι στρα-

τιές των δανειοληπτών που ονομάστηκαν μετά επιχειρηματίες, έτσι δεν άρχισε και προστατεύτηκε η φοροαπαλλαγή και η φοροδιαφυγή, εκεί δεν βρήκε τις ρίζες της η προκλητική διαπλοκή;

Συνθέτοντας τα παραπάνω θα μπορούσαμε να ισχυρισθούμε: Όταν οι πελατειακές ανάγκες πρέπει να ικανοποιηθούν σε ένα καταναλωτικό επίπεδο ανώτερο από τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας τότε το πολιτικό σύστημα – που δεν προετοίμασε τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας για να καλύπτουν τις ανάγκες της κατανάλωσης – μπορεί να βρεθεί αιχμάλωτο στις απαιτήσεις των αιμοδοτών του. Των ψηφοφόρων του. **Τότε υπάρχει κίνδυνος το πολιτικό σύστημα να γίνει αγωγός της εκποίησης της χώρας και των πλουτοπαραγωγικών της πόρων με μόνο αντάλλαγμα τη συστημική αναπαραγωγή του, τη διαιώνισή του στο χωροχρόνο.** Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή μιας νόθας οικονομικής πολιτικής που δύναται να προβαίνει σε υλικές – καταναλωτικές παροχές με αντάλλαγμα τις παροχές ψήφου προς τους πολιτικούς πάτρωνες.

Το συμπέρασμα αυτό βγαίνει αβίαστα αν κάποιος αναλογιστεί ότι η εθνική ανάπτυξη μπορεί να γίνει μόνο με την αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων και την ενίσχυση των ντόπιων παραγωγικών δυνάμεων με παράλληλο περιορισμό της αχαλίνωτης και άναρχης κατανάλωσης. Κύρια όταν τα καταναλωτικά αγαθά δεν τα παράγει η Ελλάδα αλλά απλά τα εισάγει. Και για να τα εισάγει δανείζεται, δηλαδή εκχωρεί τις αποφάσεις για το μέλλον του έθνους στους δανειοδότες της.

Μήπως αυτό δεν συμβαίνει στις μέρες μας;

Εν κατακλείδι μπορούμε να ισχυριστούμε:

- Ο δρόμος της ανάπτυξης είναι ο δρόμος της πρωτογενούς συσσώρευσης, της εντατικής εργασίας, της προσαρμογής στις ελληνοκεντρικές συνήθειες και τις παραδόσεις της υπαίθρου και των άλλων ελληνικών κοινοτήτων. Έστω και αν χρειαστεί μια προσωρινή – μερική στέρηση προϊόντων και απολαύσεων που βίαια αλλοίωσαν τις εθνικές μας επιθυμίες.
- Ο δρόμος μιας επίπλαστης ευημερίας που στηρίζεται στη θέληση των δανειστών μας είναι ο δρόμος του παρασιτισμού και της σταδιακής εκποίησης της χώρας.

Φίλοι μου, σε περιόδους κρίσεων ο απλός λαός απέδειξε ότι έχει τη δύναμη της αυτοκάθαρσης, ότι έχει συνείδηση των καθηκόντων του, ότι γνωρίζει το περιεχόμενο και τη σπουδαιότητα των θεσμών που σήμερα νοσούν και τον ταλαιπωρούν σαν να επρόκειτο για ταξικό του εχθρό. Από τις τάξεις αυτού του λαού θα ξεπηδήσουν οι ηγέτες που θα επαναθεμελιώσουν τους θεσμούς αυτούς εξυγιαίνοντας και εκσυγχρονίζοντας τη δομή τους. Από το λαό αυτό η Ελλάδα μπορεί να αντλήσει το ταλέντο και το πνεύμα αυτοθυσίας που χρειάζεται για να ανακτήσει την εθνική της γαλήνη. Ο λαός αυτός θα δείξει την απαραίτητη αυτοπεποίθηση και υψώνοντας το ανάστημά του θα ξαναποκτήσει την εθνική του ανεξαρτησία και αξιοπρέπεια.

Αυτό όμως προϋποθέτει ότι οι άνθρωποι που μας έφεραν στο χείλος της αβύσσου θα αποστρατεύουν οριστικά από την κομματική, συνδικαλιστική, συνεταιριστική και αυτοδιοικητική ζωή της χώρας. **Άνθρωποι που υπηρέτησαν καταστροφικές στρατηγικές και αλλοίωσαν τον εθνικό κορμό και τις συνειδήσεις των πολιτών δεν δικαιούνται να υπόσχονται καλύτερες μέρες σε ένα βασανισμένο λαό.** Όλοι αυτοί είναι απλά φορείς ενός διαρκούς ιδεολογικού και πολιτικού μεταμορφισμού και γι' αυτό μπορεί να γίνουν πολύ επικίνδυνοι.

Διερωτάται βέβαια κανείς: Είναι δυνατόν να επέλθει ουσιαστική αλλαγή στο πολιτικό DNA αυτών των αντιπροσωπευτικών θεσμών; Αρκεί η αγωνιστική παρουσία άφθαρτων και έντιμων υποκειμένων για να επαναθεμελιώσουν τους θεσμούς αυτούς; Αρκεί οι ενάρετοι της χώρας να βγούν απ' τα σπίτια τους;

Το σίγουρο είναι ότι η όποια δράση πρέπει να χαρακτηρίζεται από υψηλό αίσθημα ευθύνης και από μια ιστορική μνήμη που θα αποτρέπει την ανακύκλωση των λαθών του παρελθόντος. Οψόμεθα!!!

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής